

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

55. aastakäik

11. jaanuar 2012

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekül
	I <i>Resolutsioonid, soovitused ja arvamused</i>	
	RESOLUTSIOONID	
	Regioonide Komitee	
	92. istungjärk 11. ja 12. oktoobril 2011	
2012/C 9/01	Regioonide Komitee resolutsioon „Teel Durbanisse: mõeldes 17. ÜRO kliimamuutuste konverentsile”	1
	ARVAMUSED	
	Regioonide Komitee	
	92. istungjärk 11. ja 12. oktoobril 2011	
2012/C 9/02	Regioonide Komitee arvamus „Euroopa sotsiaalelamumajanduse tegevuskava suunas”	4
2012/C 9/03	Regioonide Komitee arvamus „Territoriaalne koostöö Vahemere piirkonnas Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna kaudu”	8
2012/C 9/04	Regioonide Komitee arvamus „Arukus reguleerimine”	14
2012/C 9/05	Regioonide Komitee arvamus „Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” läbivaatamine”	18

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekülg
2012/C 9/06	Regioonide Komitee arvamused „Majandusliku ja sotsiaalse arengu tasakaalunihete vähendamise riiklike ja ELi meetmete vastastikune täiendavus”	23
2012/C 9/07	Regioonide Komitee arvamused „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika: jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime kesksel kohal”	29
2012/C 9/08	Regioonide Komitee arvamused „Ressursitõhus Euroopa – Euroopa 2020. aasta strateegia kohane juhtalgatus”	37
2012/C 9/09	Regioonide Komitee muudetud arvamused „Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavad ELi riigiabi eeskirjad”	45
2012/C 9/10	Regioonide Komitee arvamused „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel”	53
2012/C 9/11	Regioonide Komitee arvamused „Strateegia põhiõiguste harta tõhusaks rakendamiseks”	61
2012/C 9/12	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015”	65
2012/C 9/13	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnike ja teenistujate liikuvus Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil”	71
2012/C 9/14	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa mõõtme arendamine spordis”	74

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

REGIOONIDE KOMITEE

92. ISTUNGJÄRK 11. JA 12. OKTOOBRI 2011

Regioonide Komitee resolutsioon „Teel Durbanisse: mõeldes 17. ÜRO kliimamuutuste konverentsile”

(2012/C 9/01)

REGIOONIDE KOMITEE

Kliimamuutused ei ole möödas: kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kinnitavad taas oma pühendumist

1. tuletab meelde, et kliimamuutuste ja nende tagajärgede kohta on olemas vaieldamatud teaduslikud tõendid, mistõttu on hädavajalik, et ei lükataks edasi kiiresti toimivate, kooskõlastatud, kaugeleulatuvate ja siduvate meetmete võtmist rahvusvahelisel tasandil, et tegeleda selle ülemaailmse väljakutsega;

2. kutsub Euroopa ja rahvusvahelisi juhte üles püsivalt keskendumisele kliimamuutuse leevendamisele ja nendega kohanemisele ning eraldama vajalikud ressursid nende eesmärkide saavutamisele riigivõla kriisist hoolimata. Sellega seoses rõhutab komitee, et kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärgil infrastruktuuri investeerimine ning üldine liikumine rohelisema majanduse suunas võib olla ainus võimalus praeguste probleemide lahendamiseks;

3. kinnitab taas oma pühendumist kaugeleulatuvatele eesmärkidele ja meetmetele, mille abil hoida globaalset soojenemist vähemalt alla 2 °C, nagu on väljendatud komitee resolutsioonis Cancúni kliimatippkohtumise kohta, samuti 2010. aasta arvamuses rahvusvahelise kliimapoliitika kohta. Komitee juhib tähelepanu ka nõukogu järeldustele ⁽¹⁾;

4. rõhutab, et kindlasti tuleb Durbanis jõuda rahvusvahelise õiguslikult siduva ja Kyoto protokolliga jätkuvalt oleva kokkuleppeni kooskõlas ELi võetud kohustustega ja Ühinenud Rahvaste

⁽¹⁾ Nõukogu 14. märtsi 2011. aasta järeldused Cancúni konverentsi järelemeetmete kohta ning valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 9. mai 2011. aasta eriaruanne taastuvate energiaallikate ja kliimamuutuste leevendamise kohta.

Organisatsiooni pädevuse raames. Komitee kutsub üles tagama, et rahvusvaheline kokkulepe toetaks Cancúni konverentsil tehtud edusammudele, millega tunnustati kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsat rolli ning julgustati ja toetati kohalikku ja piirkondlikku tasandit tegutsema vähese CO₂-heitega keskkonnahoidliku majanduse loomise nimel;

5. arvab, et nõutud investeeringud mitte ainult ei aita leevendada kliimamuutusi, vaid soodustavad märkimisväärselt ka Euroopa jätkusuutlikku majanduskasvu, loovad töökohti, pakuvad sissetulekut, mida on hädasti vaja, ja aitavad seega vähendada avaliku sektori võlga;

6. väljendab seetõttu heameelt Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse õigel ajal esitatud aruande ⁽²⁾ üle, milles kutsutakse üles jätkusuutlikule poliitikale ja pikaajalistele investimisprogrammidele vähese CO₂-heitega elektritootmisele, et saavutada kasvuhoonegaasiheite märkimisväärne vähenemine;

7. nagu Cancúni tippkohtumisel kokku lepidi, kutsub osalisi üles käivitama Rohelise Kliimafondi ja kohanemiskomitee ning tagama, et kodanikuühiskonnal ning kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel oleks neile vahenditele lihtne ligi pääseda;

8. väljendab heameelt eesmärgikindluse üle suurendada ELi 2013. aasta järgses mitmeaastasest finantsraamistikus kliimavaldkonna kulutuste osakaalu vähemalt 20 %-ni ning julgustab rahvusvahelisi juhte võtma sarnaseid meetmeid;

⁽²⁾ „Long-Term Trend In Global CO₂ Emissions”, Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse ja Madalmaade keskkonnahindamise ameti (PBL) 2011. aasta ühisaruanne.

Koostöö jõud

9. tõdeb, et globaalsete kliimamuutustealaste eesmärkide saavutamine eeldab esiteks seda, et tulevased heitkoguste vähendamise mahud jaotatakse õiglaselt kogu rahvusvahelises kogukonnas, võttes nõuetekohaselt arvesse riikide ja piirkondade suutlikkuse ja lähtepositsioonide erinevusi, ning teiseks seda, et ülemaailmselt jõutakse üksmeelele otsustava tegutsemise suhtes, mis tugineb korrapärasel seirel, aruandlust ja kontrolli reguleerivatele ühistele reeglitele. Komitee tervitab Méxicos allkirjastatud linnade kokkuleppe (*Mexico City Pact*) ja linnade kliimameetmete registri (*carboon Cities Climate Registry*) loomist kui kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülemaailmselt vastust mõõdetavate, aruandlusega hõlmatud ja kontrollitavate kliimameetmete rakendamiseks;

10. väljendab suurt heameelt, et Cancúnis toimunud kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 16. konverentsil tunnustati kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi oluliste valitustasandi sidusrühmadena rahvusvahelises kliimamuutustealases tegevuses. Komitee kutsub üles tagama Kyoto protokollis järgses kokkuleppes neile samasugune tunnustus. Seetõttu palub komitee, et omavalitsustele antaks vastavad volitused ja ressursid ning juurdepääs rahastamisele;

11. kutsub üles kaasama kliimapoliitika sihid võimalikult varases etapis sotsiaalsesse arengusse, pakkudes rahalist toetust, luues kliimapartnerlusi, arendades inimkapitali ja oskusteavet, et stimuleerida vähese CO₂-heituga majanduse kasvu, võidelda kõrbestumise vastu ja arendada säästvat metsamajandust. Seda arvesse võttes kutsub komitee üles võtma edasisi meetmeid programmi REDD+ (raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamine) rakendamiseks;

12. märgib, et linnapiirkonnad tekitavad 75 % süsinikdioksiidi heitkogustest, ning rõhutab, et tõhus globaalne tegutsemine eeldab mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi, mis hõlmab kohaliku, piirkondliku, riikliku ja riigiülese valitsemistasandi tegevuse kooskõlastamist subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt. Sellega seoses toonitab komitee, et Euroopa 2020. aasta strateegiat käsitlev kohalike ja piirkondlike omavalitsuste territoriaalne pakt Regioonide Komitee esitatud kujul on väga oluline vahend kliimamuutustega tegelemisel;

13. seetõttu innustab kogu maailma kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi investeerima kliimamuutustevastasesse võitlusesse, suurendama üldsuse teadlikkust, koondama üldsuse poliitilist toetust, suurendama protsessi omaksvõttu, edendama äriinvesteeringuid ja uusi ärimudeleid, mobiliseerima rahastamisallikaid ning motiveerima tootjaid ja tarbijaid oma käitumist muutma, et luua ressursse säästev ühiskond ja kliimahoidlikum majandus;

14. toob esile nende Euroopa linnade ja piirkondade jõupingutused, kes on vastu võtnud kohalikud või piirkondlikud kliima- või energiastrategiad konkreetsete eesmärkidega kliimamuutuste leevendamiseks ning näiteks alla kirjutanud linnapeade paktile, mille eesmärk on vähendada 2020. aastaks CO₂ heitkoguseid vähemalt 20 %;

15. rõhutab samuti jõupingutusi, mida on teinud saarepiirkonnad, kes on saarte pakti raames võtnud kohustuse koostada energiaalane tegevuskava, et saavutada ELi eesmärgid säästva energia ja kliimamuutustega võitlemise vallas ning need isegi ületada;

16. leiab, et mujalgi maailmas asuvad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid saama kasutada ELi omavalitsuste eksperditadmisi selles valdkonnas;

17. tuletab meelde USA linnapeade konverentsiga sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumit ja kinnitab taas oma pühendumist selle erilise Atlandi-ülese koostöö edasiarendamisele. Komitee on valmis kaaluma sarnast koostööd partneritega mujal maailmas;

18. leiab, et äärmiselt oluline on suurendada teadlikkust globaalse soojenemisega kaasnevatest väljakutsetest ning kaasata kodanikud taastuvenergiat toetavatesse programmidesse. Nende programmide eduks on vaja nii kodanike teadlikkust ja omaksvõttu kui ka laialdast teavet, mille kaudu maksimaalselt kaasata avalik arvamusi. Hea näide võiks olla kodanike varajane kaasamine taastuvaid energiaallikaid edendavatesse programmidesse;

Säästva maailma poole

19. rõhutab, et ressursitõhusa ja vähese CO₂-heituga keskkonnahoidliku majanduse visioon eeldab uut tööstusrevolutsiooni, mis hõlmab kõik valitsemistasandid, üksikisikud, ettevõtted, ülikoolid ja teaduskeskused, ning innustab kõiki neid jagama oma ideid ja kogemusi ka teistes riikides, et toetada altpoolt lähtuvat käsitlust;

20. kutsub üles integreerima keskkonnapoliitika ja kliimameetmete prioriteedid teistesse poliitikaalaldkondadesse, et maksimaalselt tekitada nendevahelist koostööd. Samas tunnustab komitee, et samade meetmetega võib ja tuleb püüelda mitmete üksteist täiendavate eesmärkide suunas;

21. märgib, et kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine eeldab terviklikku käsitlust. See nõuab muutusi paljudes sektorites, nagu liikuvuse, hoonete, toiduainete, jäätme- ja tootekäitluse, toodete ringlussevõtu ja taaskasutuse ning maa ja linnalade kasutuse valdkonnas. Samuti on vaja stimuleerida vähest CO₂-heidet edendavaid investeeringuid, uuesti keskenduda toodete ja teenuste olemusringi ökoloogilisele jalajäljele ning integreerida säästvad käitumismustrid haridusse ja koolitusse;

22. kutsub osalisi üles pöörama rohkem tähelepanu kliimavaldkonna teadus- ja uuendustegevusele ja -programmidele ning nõuab, et liikmesriigid tagaksid kõigile kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele piisavad rahalised vahendid selle väljakutsega tegelemiseks;

23. kutsub seetõttu üles looma sobivad raamtingimused, viimaks kiiresti ellu vajalikud energiainfrastruktuuri muudatused, et võimaldada arukaid võrke, nii et vastavalt kohapealsele olukorrale saaksid kodumajapidamised, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, kohalikud omavalitsused ja ühistud saaksid ise toota rohelist energiat ja jagada seda partneritega teistes piirkondades. Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles kutsuma kokku spetsiaalse konverentsi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning asjaomaste sidusrühmade osalusel, et lükata käima Euroopa energiatootmise ja -jaotuse ümberkujundamine, pakkudes sel viisil teistele raamistikku;

24. toetab heitkogustega kauplemise süsteeme kliimamuutuste käsitlemise vahendina. ELi kontekstis julgustab komitee liikmesriike kasutama ELi heitkogustega kauplemise süsteemist saadud kogutulu CO₂-heite vähendamist käsitlevate teadusuuringute ja keskkonnahoidlike investeeringute toetamiseks;

Regioonide Komitee Durbanis

25. tuletab meelde, et kui EL tahab olla usaldusväärne ja muutusi juhtiv jõud, peab ta näitama eeskujut, võttes sealhulgas vastu ja viies ellu kaugeleulatuvad ja kohustuslikud eesmärgid, näiteks CO₂-heite vähendamise, taastuvenergia ja energiatõhususe valdkonnas;

26. näeb Cancúni tulemustes ülesannet just ka kohaliku ja piirkondliku tasandi jaoks ning võtab siinkohal vastutuse;

27. väljendab oma valmisolekut pakkuda oma erialaseid eksperdi- ja oskusteadmisi Durbanis toimuvate läbirääkimiste protsessis ja võtta endale aktiivne roll selle kujundamisel;

28. ootab, et temaga korrapäraselt konsulteeritakse Euroopa ja rahvusvaheliste kliimaläbirääkimiste küsimustes, ning püüab seetõttu teha tihedat koostööd Euroopa Komisjoni, parlamendi ja nõukoguga.

29. kutsub osalisi üles tagama Durbanis kliimakonverentsil ja Rio+ 20 konverentsil vastu võetavate otsuste järjepidevuse;

30. teeb Regioonide Komitee presidendile ülesandeks esitada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, Euroopa Parlamendile, Euroopa Komisjonile, Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigile Poolale ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osalistele.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

ARVAMUSED

REGIOONIDE KOMITEE

92. ISTUNGJÄRK 11. JA 12. OKTOOBRI 2011

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa sotsiaalelamumajanduse tegevuskava suunas”

(2012/C 9/02)

REGIOONIDE KOMITEE

- kutsub liikmesriike üles tagama, et kõik kodanikud saaksid endale eluaset lubada. Selleks peaks üüritõusus põhinema hindade objektiviteerimisel, s.o meetodil, mis tagab kinnisvarahindade mõõduka tõusu, ning kohandada tuleks maksupoliitikat, et vähendada spekulatsioone;
- tervitab asjaolu, et – nagu on varem nõudnud Regioonide Komitee – esitas komisjon 19. septembril 2011 ettepaneku uueks lähenemisviisiks teatamise kohustusest vabastatud kohalike ja sotsiaalsete üldhuviteenuste ulatuse laiendamiseks (sh sotsiaalelamud). Komitee meenutab sellega seoses, et liikmesriigi ning kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse ülesanne on määratleda üldhuviteenused sotsiaal-eluasemepoliitika valdkonnas ning see, kuidas neid pakutakse, ning rõhutab samuti, et komisjon ei ole pädev sotsiaalelamute jagamise tingimuste ega selliste leibkondade kategooriate määramisel, kelle sotsiaalseid põhivajadusi ei saa rahuldada üksnes turujõudude abil;
- nõuab seega, et sotsiaalse ühtekuuluvuse raames säilitataks Euroopa Liidu struktuurifondide abikõlblikkus eluasemete energiasäästlikuks renoveerimiseks, võimaldades igale piirkonnale suuremat paindlikkust selleks eraldatavate vahendite summa osas. Seoses struktuurifondidega tuleb tõhusalt rakendada partnerluse põhimõtet ning innustada liikmesriike tegema prioriteetide seadmisel ja rahaliste vahendite kasutamise üle otsustamisel koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;
- rõhutab, et puudulikel eluasemetingimustel on oluline mõju tervisele ja et eluaseme kvaliteedi parandamine võimaldab ennetada liiga ülerahvastatud, niiske, külma, halvasti õhutatud eluaseme negatiivseid mõjusid elanike tervisele. Komitee lisab, et eluaseme puudumine on stressi- ja kannatuste allikas, mis mõjutab negatiivselt üksikisikute, perekondade ja ühiskonna elukvaliteeti, tervist ja heaolu.

Raportöör Alain HUTCHINSON (BE/PES), pealinna Brüsseli piirkonna parlamendi liige

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. **kordab** oma toetust Euroopa 2020. aasta strateegiale, mille eesmärk on aruka, kaasava ja säästva majanduskasvu edendamise;

2. **märgib** huviga, et eluasemeturgude tasakaal on tunnistanud üheks makromajandusliku järelevalve tulemustabeli potentsiaalseks näitajaks Euroopa uue poolaasta raames, arvestades nende turgude tähtsust Euroopa tasandil suurema finants- ja majandusliku stabiilsuse tagamisel;

3. **meenutab**, et taskukohase ja kvaliteetse eluaseme omamine on iga Euroopa Liidu kodaniku põhivajadus ning et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on rahvastiku jaoks selle vajaduse rahuldamiseks peamiseks kontaktpunktiks;

4. **rõhutab** sellest lähtuvalt, et isegi kui Euroopa Liidul ei ole selgesõnalisi pädevusi eluasemepoliitika valdkonnas, siis arvestades eluaseme tähtsust Euroopa Liidu ülalnimetatud suurte poliitiliste eesmärkide saavutamisel (majanduslik stabiilsus, võitlus kliimamuutuste vastu ja sotsiaalne kaasatus) ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 9 sätestatud horisontaalset sotsiaalklauslit ja põhiõiguste harta artiklit 34, tuleb selgitada, kuidas Euroopa poliitikameetmed võivad mõjutada eluaset;

5. **nendib**, et lisaks peab kohalikele, piirkondlikele ja riiklike ametiasutustele jääma täielik õigus määrata ise kindlaks oma eluasemepoliitika, eelkõige sotsiaalelamumajanduse poliitika, kooskõlas Lissaboni lepingu artikliga 14 ja selle protokolliga 26, et tagada ka edaspidi kõikvõimalikest saadaolevatest vahenditest rahastatud eluasemepoliitika vastavus inimeste vajadustele, et pakkuda nii kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võimalus seista paremini vastu kogu Euroopa Liidu ühiste probleemidele;

6. **peab oluliseks**, et liikmesriigid võtaksid eluasemepoliitika eest vastutuse ja et ELi poliitikameetmed moodustaksid raamistiku selle eesmärgi saavutamiseks;

7. **tervitab** sellega seoses Euroopa Liidu struktuurifondide abikõlblikkuse laienemist sotsiaalelamute energiasäästlikule renoveerimisele ja marginaliseerunud kogukondade eluasemetingimuste parandamisele. Komitee nõuab seepärast, et kõnealune kord säiliks ka pärast 2014. aastat;

8. **tervitab** asjaolu, et – nagu on varem nõudnud Regioonide Komitee ⁽¹⁾ – esitas komisjon 19. septembril 2011 ⁽²⁾ ettepaneku uueks lähenemisviisiks teatamise kohustusest vabastatud kohalike ja sotsiaalsete üldhuviteenuste ulatuse laiendamiseks (sh sotsiaalelamud). Komitee **meenutab** sellega seoses, et liikmesriigi ning kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse ülesanne on määratleda üldhuviteenused sotsiaaleluasemepoliitika valdkonnas ning see, kuidas neid pakutakse, ning **rõhutab** samuti, et komisjon ei ole pädev sotsiaalelamute jagamise tingimuste ega selliste leibkondade kategooriate määramisel, kelle sotsiaalseid põhivajadusi ei saa rahuldada üksnes turujõudude abil;

Vajadus taskukohase ja kõigi jaoks kättesaadava eluaseme pakkumise järele majandusstabiilsuse tagamiseks

9. **jagab** komisjon seisukohta, mille kohaselt tuleb tulevikus vältida kinnisvaramullide teket, kuna need mõjutavad nii sotsiaalset kui ka finantsstabiilsust. Sellega seoses peavad komisjoni pakutud hüpoteeklaenu ühtse turu uued reeglid, mis hõlmavad lepingu allkirjastamisele eelnevat aega ja mille eesmärk on kohandatud raamistiku loomine laenuandmises osalevate turuosaliste jaoks, kaitsma paremini tarbijaid ja eelkõige vaeseid leibkondi paremini kaitsma, jätmata neid samas ilma juurdepääsust eluasemele. Sotsiaalomandile juurdepääsu mudelid (toetatavad ja jälgitavad) on juba olemas ja moodustavad lahutamatu osa sotsiaalelamumajanduspoliitikast, mida uue direktiiviga ei tohiks vähendada ⁽³⁾;

10. **rõhutab**, et eluasemete väga kallistest hindadest tekkinud majandusliku tasakaalu puudumine ei piirdu finantssektoriga, vaid ja sellel on märkimisväärne mõju leibkondade tarbimissuundumustele. Euroopas kulutavad vaesed leibkonnad keskmiselt 40 % oma sissetulekutest eluasemele ⁽⁴⁾ ja küttele ning see osakaal kasvab jätkuvalt;

11. **kutsub** liikmesriike **üles** tagama, et kõik kodanikud saaksid endale eluaset lubada. Selleks peaks üürirõhus põhineva hindade objektiviseerimisel, s.o meetodil, mis tagab kinnisvarahindade mõõduka tõusu, ning kohandada tuleks maksupoliitikat, et vähendada spekulatsioone;

12. **nõuab**, et sotsiaalelamutesse tehtavaid investeeringuid toetataks ning et eluasemesse tehtavate investeeringute riskihindamisel võetaks arvesse sotsiaalelamute spetsiifilist iseloomu – nende puhul ei ole tegemist samade riskidega, mis ülejäänud kinnisvarasektoris;

⁽¹⁾ CdR 150/2011.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

⁽³⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hüpoteegiturude kohta (2011/0062 (COD)).

⁽⁴⁾ EUSILC 2009, Eurostat.

13. **on seisukohal**, et Euroopa Investeeringuspank peab oma investeeringuid kõnealusesse sektorisse märkimisväärselt suurendama, kuna kvaliteetne, energiatõhus ja taskukohane eluase on kohaliku majanduse arengu infrastruktuur, eelkõige liikmesriikides, kus ei ole olemas riiklikku eluasemepanka, parandades samas antavate laenude tingimusi, võttes eriti arvesse vajadust luua mõnes piirkonnas oluline üürikorterite kogum, et suuta vastata enim puudustkannatava elanikkonna vajadustele, kellel puudub eluaseme omandamise võimalus;

Eluasemete energiatõhususe toetamise ambitsioonikas poliitika, et saavutada 2020. aasta energiatarbimise vähendamise eesmärgid

14. **meenutab**, et elamumajandus toodab 40 % kasvuhoo- negaaside heitkogustest ja on seega kliimamuutustega võitlemise kontekstis prioriteetne sektor. Komitee **tõdeb**, et kõnealuste eesmärkide saavutamiseks on esmatähtis parandada üle 30 aasta vanade hoonete seisukorda. Selliste hoonete osakaal moodustab mõnes piirkonnas üle 70 % kõigist hoonetest. Komitee **rõhutab**, et nelja eluaseme energiasäästlik renoveerimine loob ühe töökoha, ja rõhutab sellest tulenevalt selle sektori positiivset ja struktuurilist mõju kohalikule tööhõivele, majanduskasvule ja keskkonnale;

15. **nõuab** seega, et sotsiaalse ühtekuuluvuse raames säilitataks Euroopa Liidu struktuurifondide abikõlblikkus eluasemete energiasäästlikuks renoveerimiseks, võimaldades igale piirkonnale suuremat paindlikkust selleks eraldatavate vahendite summa osas. Seoses struktuurifondidega tuleb tõhusalt rakendada partnerluse põhimõtet ning innustada liikmesriike tegema prioriteetide seadmisel ja rahaliste vahendite kasutamise üle otsustamisel koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

16. **väljendab heameelt** Euroopa Komisjoni prioriteedi üle energiat säästa ja tõhusamalt kasutada ning **on seisukohal**, et Euroopa energiatõhususe direktiiv⁽⁵⁾ tuleb subsidiaarsuse põhimõtet järgides konsolideerida. Komitee nõuab, et Euroopa Parlament ja nõukogu tagaksid, et energiatarbimise ja kütteostuvõimetuse vähendamise kohustustel oleks positiivne mõju haavatavatele leibkondadele ja et renoveerimise toetamise meetmete eesmärk oleks eeskätt kütuseostuvõimetuse vähendamine, luues selleks spetsiaalsed üleriigilised või piirkondlikud fondid;

17. **rõhutab** muuhulgas, et tehnilise abi programme nagu ELENA (kohalike energiatõhususe kavade koostamine) või erifonde nagu JESSICA (linna ühtse arengu fond, mis kasutab struktuurifondide vahendeid), kaks peamist vahendit linnapeade pakti elluviimisel, mille kaasalgataja on Regioonide Komitee, tuleb järgmisel programmeerimisperioodil jätkata ja neile uus hoog anda;

18. **toetab** komisjoni lähenemisviisi, mille eesmärk on vähendada meie eluviisi ja majanduse korraldamise keskkonnamõju, nagu komisjon selgitab oma juhtalgatuses „Ressursitõhus Euroopa” (KOM(2011) 21 lõplik), ning märgib, et eluasememajandus, ruumiline planeerimine ja linnade taaselustamise poliitika peavad aktiivsemalt osalema selle eesmärgi saavutamisel;

Arukas majanduskasv, et astuda vastu suurtele sotsiaalsetele probleemidele, kohandades tänapäevaseid linnu ja eluasemeid

19. **tervitat** komisjoni soovi investeerida majanduse ajakohastamisse ning pakkuda kõigile kodanikele juurdepääsu info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatele – ühiskonnas aktiivse osalemise vahenditeile;

20. **juhib tähelepanu** sotsiaaleluasemete nõudluse kasvule kõigis vanuse- ja elanikkonnarühmades ning kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel lasuvale koormale, mis tuleneb püüdlustest vastata eri rahvastikurühmade vajadustele. Komitee **nõuab**, et vananeva rahvastiku vajaduste rahuldamiseks arendatavad teenused oleksid hästi kooskõlas selle rahvastikurühma vajadustega ning tehniliselt ja majanduslikult kättesaadavad. Komitee **märgib**, et eakad inimesed vaesuvad kõigis Euroopa riikides ja kutsub sellega seoses üles looma aktiivse vananemise Euroopa uut innovatsioonipartnerlust, mis koordineeriks selle valdkonna teadusuuringute jõupingutusi ja keskenduks eelkõige taskukohaste lahenduste arendamisele, et võimaldada eakatel inimestel võimalikult kaua oma koju jääda. Tuleb arvestada töisajaga, et olemasolevatele eluasemetele juurdepääsu tingimuste parandamine kujutab endast arukat ja teostatavat viisi kõnealuste abivajaduste vähendamiseks, soodustades inimeste võimalusi jääda elama oma kodudesse ja lihtsustades inimeste taasintegreerimist ühiskondlikku ellu tänu iseseisva elu elamise võimaluste parandamisele;

21. **kordab** vajadust asetada kodanikud homseid linnasid („arukad linnad”) arendavate katseprogrammide keskmesse, mis sisaldab sotsiaalse kaasatuse aspekti ja soodustab kasutajate osalemist projektides, tunnustades nii nende peamise osaleja rolli linnade muutmises, mis peavad säästvuse huvides tagama sotsiaalse ühtekuuluvuse;

22. **on seisukohal**, et arendada tuleb laiaulatuslikumaid programme, et suurendada passiivmajade ehitamise tehnoloogiate kasutajatepoolset omaksvõttu ja lisaks tehnoloogilistele teadusuuringutele on vaja ka, et Euroopa rahastustest toetataks meetmeid nähtavuse suurendamiseks ja kasutajate/tarbijate kaasamiseks;

23. **tervitat** infotehnoloogia ja kaughoolduse (tele-care) edusamme eakate ja puuetega inimeste toetamisel nende kodudes

Kõigile kättesaadavad inimväärsed elu- ja eluasemetingimused, et täielikult ühiskonnas osaleda ja tagada kõigi kodanike põhiõigused

24. **toetab** Euroopa Liidu eesmärki vähendada vaesust 2020. aastaks, mis nõuab, et liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused viiksid ellu ambitsioonikaid kavasisid;

⁽⁵⁾ Euroopa Komisjoni 22. juuni 2011. aasta ettepanek.

25. **rõhutab**, et puudulikel eluasemetingimustel on oluline mõju tervisele ja et eluaseme kvaliteedi parandamine võimaldab ennetada liiga ülerahvastatud, niiske, külma, halvasti õhutatud eluaseme negatiivseid mõjusid elanike tervisele. Komitee lisab, et eluaseme puudumine on stressi- ja kannatuste allikas, mis mõjutab negatiivselt üksikisikute, perekondade ja ühiskonna elukvaliteeti, tervist ja heaolu;

26. **nõuab**, et eluaseme mõõde oleks kõnealuste programmide sammas ja sellega kaasneks kohased investeeringud ja poliitikameetmed, mille eesmärk on suurendada taskukohaste ja inimväärtete eluasemete pakkumist nii eluaseme omandamise kui ka üürimise vormis;

27. **soovib**, et EUROSTATi näitajaid sotsiaalse kaasatuse eluasemega seotud mõõtme kohta (hind, kvaliteet) avaldataks korrapäraselt, et hinnata sooritatud edusamme, ning et neid täiendataks kohaliku ja piirkondliku statistikaga;

28. **on seisukohal**, et on oluline lahendada kodutuse probleem⁽⁶⁾ ja sellesse tuleb koordineeritult kaasata kõik poliitika-meetmed, mis mõjutavad kodutuse küsimust. Komitee tervitab sellega seoses Euroopa Parlamendi resolutsiooni ELi kodutuse kaotamise strateegia kohta⁽⁷⁾ ja kutsub Euroopa Komisjoni üles seda viivitamatult ellu viima;

29. **soovib**, et sotsiaalset innovatsiooni toetaks vaesusevastane platvorm, aga ka teadusuuringute raamprogramm, et katsetada eluasemele juurdepääsu parandamise ja kodutuse vastu võitlemise⁽⁸⁾ poliitikate juhtimise uusi vorme;

30. **toob** huviga **esile** Euroopa Liidu Belgia eesistumise ajal korraldatud kodutust käsitletud konsensuskonverentsi žürii soovitusel ning meenutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste üliolulist rolli nii partnerluste loomisel asjaomaste osalejatega kui ka taskukohase eluaseme pakkumise suurenemisel, mis on vajalik, kuigi ebapiisav tingimus kodutusega võitlemiseks;

31. **toetab** vajadust arendada välja diferentseeritud eluasemelahendused, et vastata üha erinevamatele vajadustele, ning pakkuda üleminekulahendusi üürimise ja eraomanduse vahel, nt kooperatiivid, kaasomand, *land trust communities* jne, ning **nõuab**, et liikmesriigid toetaksid kohalikke ja piirkondlikke

omavalitsusi pakkumise mitmekülgse säilitamisel ja tugevdamisel, võttes arvesse eluasemete renoveerimiseks vajalikke mehhanisme, soodustamata sealjuures omandile juurdepääsu eluasemele juurdepääsu teiste vormide arvelt;

32. **nõuab**, et komisjoni sotsiaalset ettevõtlust käsitlevas teatistes, mille avaldamine on kavas 2011. aasta lõpus, määratleks sotsiaalsete ettevõtete pakutavad võimalused taskukohaste eluasemete pakkumise arendamiseks;

33. **rõhutab**, et oluline on ennetada ja vähendada elamupiirkondade kahjulikku diferentseerumist linnaplaneerimis- ja sotsiaalpoliitiliste meetmete alusel;

34. **märgib**, et lisaks võimalusele kasutada Euroopa Liidu struktuurifonde marginaliseeritud elanikkonnarühmade eluasemeküsimuste lahendamiseks – meede, mis tuleks järgmisel programmeerimisperioodil jätkata, kuna see vastab vajadusele kõrvaldada elamiskõlbmatud eluasemed – on vaja Euroopa Liidu struktuurifonde ka paremini integreerida (ESF/ERF), et toetada ebasoodsas olukorras linnaosade säästvat arengut⁽⁹⁾. Komitee juhib tähelepanu asjaolule, et linnaosade taaselustamisega ei tohi siiski kaasneda gentrifikatsiooni nähtust, ja et ellu tuleb viia sotsiaalse mitmekesisuse kavasad, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus;

Juhtimise parandamine, et tagada positiivne vastasmõju Euroopa poliitikate ja eluasemepoliitikate vahel

35. **palub** liikmesriikidel tagada, et jätkuksid eluasemepoliitika eest vastutavate ministrite mitteametlikud kohtumised kui arvamuste vahetamise ning riikide poliitikate ja olukordade parema mõistmise foorumid, aga ka selleks, et määrata kindlaks seisukohad teemade kohta, mis avaldavad otsustavat mõju liikmesriikide eluasemepoliitikale, eriti selle rahastamisele;

36. **teeb ettepaneku**, et EUROSTAT tegeleks spetsiifilise eurobaromeetri uuringuga eluasemetingimuste ja -hindade kohta, arvestades eluaseme tähtsust Euroopa Liidu kodanike igapäevaelus;

37. **teeb** linnade eluasemeküsimusi käsitlevale Euroopa Parlamendi laiendatud töörühmale ettepaneku korraldada koos Regioonide Komiteega korrapäraselt koosolekuid Euroopa poliitikavaldkondade eluaseme mõõtme ja eelkõige linnapoliitika teemal.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

⁽⁶⁾ CdR 18/2010.

⁽⁷⁾ B7-0475/2011

⁽⁸⁾ CdR 402/2010.

⁽⁹⁾ CdR 129/2011.

Regioonide Komitee arvamus „Territoriaalne koostöö Vahemere piirkonnas Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna kaudu”

(2012/C 9/03)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et makropiirkondlik strateegia ei saa hõlmata kõiki poliitikavaldkondi, vaid peab keskenduma eelkõige sellesama makropiirkonna väljakutsetele ja probleemidele, mis tuleb kindlaks määrata koostööpartnerite ühises hinnangus, ning tuletab meelde, et makropiirkonnal kui funktsionaalsel territooriumil ei ole rangelt kehtestatud piire, vaid makropiirkondade määratlus on väga tihedalt seotud nende ühiste väljakutsetega, millega kavatakse tegeleda;
- leiab, et selline lähenemine võib anda territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgile konkreetse sisu;
- rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia oluline lisaväärtus seisneb selles, et rõhutatakse ELi tähelepanu Lääne-Balkani riikidele, olles oluline tegur alade leppimisel ning andes panuse nende Euroopa integratsiooni;
- tuletab meelde, et strateegiaga kaetud geograafiline ala hõlmab kolme liikmesriiki (Itaalia, Kreeka ja Sloveenia), kahte kandidaatriiki (Horvaatia ja Montenegro) ja kolme võimalikku kandidaatriiki (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina ning Serbia); rõhutab, et merelise mõõtme kõrval peab makropiirkondlik käsitlus arvestama kõiki Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna praeguseid olulisemaid küsimusi (keskkonna kaitsmine ja säilitamine, energia, kliimamuutused, teadus- ja uuendustegevus jne);
- tuletab meelde, et Euroopa Komisjoni nn „kolme ei” põhimõttele (ei uusi eeskirju, ei uusi institutsioone ega täiendavaid vahendeid) tuleks samuti lisada nn „kolme jaa” põhimõte: makropiirkondade olemasolevate eeskirjade kohaldamine ja kontroll; kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja liikmesriikide platvormi, võrgustiku või territoriaalse rühmituse loomine; ELi olemasolevate rahaliste vahendite kooskõlastatud tõhus kasutamine.

Raportöör Gian Mario SPACCA (IT/ALDE), Marche maavanem**I POLIITILISED SOOVITUSED**

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. tunneb heameelt, et Euroopa Ülemkogu võttis 2009. aasta oktoobris vastu Läänemere makropiirkonna strateegia. Sellega algatati protsess, mille abil on mõned Euroopa piirkonnad leidnud või leidmas makropiirkondlike strateegiate vahendis ühe võimaliku lahenduse tasakaalustatud ja säästva arenguga seotud probleemidele;

2. tuletab meelde, et ta on algusest peale edendanud Euroopa makropiirkondlike strateegiate väljatöötamist, sest nende algatustega edendatakse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist, tingimisel, et neil on ELi lisaväärtus;

3. tunneb heameelt, et 13. aprillil 2010. aastal Regioonide Komitee korraldatud konverentsil „Euroopa makropiirkonnad: integratsioon territoriaalse koostöö kaudu” kinnitasid paljud Euroopa piirkonnad huvi selle teema vastu. Konverentsil peetud arutelu ja mõttevahetuse põhjal võib järeldada, et makropiirkonnad võivad olla territoriaalse koostöö innovaatiline vorm piirkondade- ja riikidevahelisel tasandil, mille abil saab parandada poliitilise tegevuse sidusust ja kooskõlastamist eri valdkondades ning muuta raha kasutamine ratsionaalsemaks, väärtustada mitmetasandilise valitsemise põhimõtetele tuginedes kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ja kaasata ulatuslikult kodanikuühiskonna organisatsioonid;

4. leiab, et makropiirkondlik lähenemisviis võib tänu meetoditele ja tegevusvaldkondadele olla tihedalt seotud Euroopa Liidu teiste strateegiliste poliitikavaldkondadega, nagu Euroopa 2020. aasta strateegia, ühtekuuluvuspoliitika ja integreeritud merenduspoliitika;

5. rõhutab, et oma eripära tõttu ei saa makropiirkondlik strateegia hõlmata kõiki poliitikavaldkondi, vaid peab keskendumas eelkõige sellesama makropiirkonna väljakutsetele ja probleemidele, mis tuleb koostööpõhimõtteid ja subsidiaarsuse põhimõtet ühendades kindlaks määrata koostööpartnerite ühises hinnangus;

6. rõhutab, et makropiirkonnal kui funktsionaalsel territooriumil ei ole rangelt kehtestatud piire, vaid makropiirkondade määratlus on väga tihedalt seotud nende ühiste väljakutsete olemuse ja hulga, millega kavatsetakse tegeleda, seepärast tuleks need kujundada lahendatavate probleemide osas tehtava koostöö konkreetsete kriteeriumide alusel (vastastikuse geograafilise seotuse alusel). See peaks tagama paremad sidemed teiste piirkondadega, näiteks Kesk-Euroopa, Alpide ja Doonau piirkonnaga;

7. leiab, et sellest küljest vaadatuna võib makropiirkondlikust strateegiast kujuneda oluline vahend Lissaboni lepingus kindlalt toetatud territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgile konkreetse sisu andmiseks, et tugevdada nn uute ja vanade liikmesriikide ning kolmandate riikide ja piirkondade ühistele huvidele tuginedes kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikide ühinemisprotsessi Euroopa Liiduga, nagu seda on juba tõestanud Euroopa Liidu Läänemere ja Doonau piirkonna strateegiad;

8. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia oluline lisaväärtus seisneb selles, et rõhutatakse ELi tähelepanu Lääne-Balkani riikidele, nagu toimus varem Kesk- ja Ida-Euroopa riikide integratsiooni puhul;

9. märgib, et Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia on oluline tegur Aadria mere ja Joonia mere idapoolsete alade leppimisel, ning et samal ajal tunnustatakse ühendavaid väärtusi, mis on sajandeid neid rannikualasid ühendanud, ning leitakse need uuesti üles;

10. rõhutab, et makropiirkondliku strateegia täiendav väärtus on ka võimalus tugevdada piirkondlikku koostööd nendes piirkondades, mis kuuluvad ka Vahemere ulatuslikuma piirkonna alla, ning anda panus nende Euroopa integratsiooni;

11. rõhutab, et makropiirkonnad ei kujuta endast Euroopa Liidu täiendavat institutsioonilist tasandit, vaid võrgustikku, tegevusvormi või pigem ühist meedet, mis hõlmab Euroopa, riigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi eri osalejaid, poliitikavaldkondi ja rahastamisprogramme. Seega on soovitatav kõigi osapoolte, vahendite ja algatuste paindlik ja mittebürokratlik võrkude loomine;

Euroopa Liidu Aadria mere ja Joonia mere piirkonna strateegia: taust

12. täheldab, et Aadria mere ja Joonia mere piirkonna puhul on tegemist rahvusvahelise vesikonna ja rahvusvahelise piirkonnaga. Nii ajaloolisest, geograafilisest, majanduslikust, keskkonnavalasest kui ka sotsiaalsest vaatepunktist on riikidevahelised suhted olnud seal alati kesksel kohal. Aadria meri ja Joonia meri on Euroopa suured merendus- ja mere(öko)piirkonnad, mis külgnevad teineteisega ja suubuvad Vahemerre, mis on poolsuletud meri, kus vee uuenemise määr on madal;

13. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere makropiirkond hõlmab ELi rannikuäärseid liikmesriike, kandidaatriike ja võimalikke kandidaatriike. Tegemist on majanduslikus, keskkonnavalas ja kultuurilises mõttes äärmiselt eripalgelise piirkonnaga. Lisaks ühise kultuuripärandi jagamisele mõjutab Aadria mere ja Joonia mere piirkonda veelgi rohkem nimetatud Lääne-Balkani riikide käimasoleva ühinemisprotsessiga kaasnev inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumine;

14. tuletab meelde, et strateegiaga kaetud geograafiline ala hõlmab kolme liikmesriiki (Itaalia – eeskätt selle Aadria mere ja Joonia mere piirkonnad, Kreeka ja Sloveenia), kahte kandidaatriiki (Horvaatia ja Montenegro) ja kolme võimalikku kandidaatriiki (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina ning Serbia). Selle piirkonna pindala on mereala välja jättes peaaegu 450 000 ruutkilomeetrit ja seal elab umbes 60 miljonit inimest. Kõnealune piirkond, mis ulatub mere vesikonnast kaugemale, sobib piirkondi, rahvaid ja institutsioone ühendava olemuse tõttu hästi ühise strateegia koostamiseks, mille abil on võimalik luua võimalusi säästvaks arenguks ning optimeerida ideede, isikute, kaupade ja teenuste vahetust;

15. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere piirkond on poolsuletud meri ja tulevikus võib sellest üha suuremal määral saada Euroopa Liidu sisemeri. See on Läänemere piirkonnaga sarnane merepiirkond, sest mõlemal merel on sarnased probleemid ja väljakutsed: mõlemad toimivad ühenduslülina liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ning samas on neil mõlemal ka looduslik veeühendus Doonau piirkonnaga;

16. rõhutab, et kõik Euroopa piirkonnad on omavahel seotud ja seega on Läänemere ja Doonau alade soovitatav ühendamine Aadria mere ja Joonia mere piirkonnaga loomulik jätk ja võimalus tugevdada Euroopa territoriaalse koostöö poliitikat;

17. võtab teadmiseks, et Aadria mere ja Joonia mere piirkond on 1970ndate lõpust kaasatud paljudesse organisatsioonidesse ja algatustesse, millest kõige tähtsamad on järgmised:

— Aadria mere ja Joonia mere piirkonna linnade foorum, kus keskendutakse ühise haldusmudeli kohaldamisele, mis toetab senisest tasakaalustatumat halduspiirkondade arengut (umbes 50 liiget);

— kaubanduskodade foorum, kus pööratakse erilist tähelepanu majanduslikele ja sotsiaalsetele aspektidele ning ressursside kaitsele (umbes 30 liiget);

— ülikoolide võrgustiku Uniadriion foorum, mille algne eesmärk oli luua pidev ühendus Aadria mere ja Joonia mere piirkonna ülikoolide ja teaduskeskuste vahel, et edendada ühist multimeediatoodangut (umbes 32 liiget);

— Aadria mere ja Joonia mere algatus, mille liikmed on Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Kreeka, Itaalia, Montenegro, Sloveenia ja Serbia, loodi 2000. aasta mais, endise Jugoslaavia konflikti lõppedes Anconas kindla eesmärgiga tagada Aadria mere ja Joonia mere piirkonnas julgeolek ja koostöö;

— Aadria mere euroregioon, mis ühendab põhimõtteliselt Aadria mere mõlema kaldal rannikualade riigi tasandile vahe- tult järgneva tasandi institutsioone, et pidada dialoogi ja kooskõlastada planeerimisprioriteete.

Lisaks on olemas mitmeid infrastruktuurivõrgustikke (nt North Adriatic Port Association – N.A.P.A.) ja kultuuri-, haridus- ja koolitusvõrgustikke;

18. tuletab meelde, et piirkonnas viiakse ka ellu olulisi Euroopa Liidu meetmeid, mida rahastatakse temaatilise koostöö programmide (transport, energia, keskkond jne), Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika riiklikest ja piirkondlikest programmide (eesmärgid 1 ja 2) ning Euroopa territoriaalse koostöö programmide, nagu Aadria mere programm IPA CBC ning vastavad piiriülese koostöö programmid (nt Itaalia – Sloveenia, Kreeka – Itaalia) ja riikidevahelise koostöö programmid, Kesk- Euroopa programm (CENTRAL EUROPE - CE), Kagu-Euroopa programm (SOUTH EAST EUROPE – SEE), Vahemere programm (MED), Alpide piirkonna programm (ALPINE SPACE), Euroopa Regio- naalarengu Fondi ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu. Tungiv vajadus Euroopa Liidu makropiirkonna strateegia järele ja selle lisaväärtus seisneb eelistes, mis tulenevad kõnealuste programmide ning riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil elluviidud programmide tugevast vastastikusest seotusest ning Euroopa Investeeringupanga investeeringutest, kohalikust kredii- disüsteemist ja erasektori osalejatest. Komitee rõhutab sellega seoses, et sellises protsessis ei saa piirduda valitsustevahelise lähenemisviisiga, vaid see nõuab poliitilise ja institutsioonilise hoova ning ELi institutsioonide eksperditeadmiste viivitamatut kasutamist;

19. rõhutab, et kõnealune ulatuslik suhtevõrgustik on oluline viitepunkt ja vajalik alus kohaliku ja regionaalpoliitika Euroopa mõõtme arendamiseks. Piiriülese, riikidevahelise ja piirkondade- vahelise partnerlussüsteemi toetamine muutub piirkondlikul tasandil strateegiliselt oluliseks ja see aitab kaasa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning keskvallitsuse dialoogi- ja koos- töövahendite struktureerimisele kooskõlas Lissaboni strateegiaga;

20. leiab, et Aadria mere ja Joonia mere algatuses võib selle eripära ja eriti huvi tõttu, mida tema liikmesriigid vete ja ranni- kualade kaitsega seotud teemade vastu üles näitavad, esile kerkida tõeline Vahemere mõõde. Samas võib algatuse geograa- filine mõõde ja sellega seotud küsimused anda lisaväärtust piir- konna stabiliseerimisprotsessi ja eelkõige Euroopa ala integree- rumispüüdlustele, dubleerimata samas teisi institutsioone, mille struktuur ja tähtsus on teistsugused;

21. tuletab meelde, et Aadria mere ja Joonia mere nõukogu, mille moodustavad algatuses osalevate riikide välisministrid, võttis 5. mail 2010. aastal Anconas vastu deklaratsiooni, milles nad toetasid Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna stra- teegia ettepanekut ning kutsusid makropiirkonda kuuluvaid ELi liikmesriike (Itaaliat, Kreekat ja Sloveeniat) üles töötama selle nimel, et ettepanek kiidetaks Euroopa Liidu institutsioonides heaks;

22. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere piirkonna nõukogu võttis 23. mail 2011 vastu veel ühe deklaratsiooni, milles tervitatakse Euroopa Ülemkogu 13. aprilli 2011. aasta otsust, milles kutsutakse liikmesriike üles jätkama tööd tulevaste makropiirkondadega ja kinnitatakse nõukogu toetust Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegiale, mis tuleb ellu viia koostöös Euroopa Komisjoniga ning riiklike, piirkondlike ja kohalike institutsioonide osalusel;

23. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere algatuses osalevate riikide parlamentide esimehed võtsid VIII konverentsil 29. aprillil 2010. aastal Baris (Itaalias) ja IX konverentsil 11. aprillil 2011. aastal Budvas (Montenegros) vastu lõppdeklaratsioonid, milles kinnitatakse, et parlamendid kohustuvad tegema rohkem jõupingutusi, et anda panus algatuses osalevate Lääne-Balkani riikide EL-iga ühinemise protsessi, ning kutsutakse Euroopa Liidu institutsioone üles arendama Euroopa kaguosas Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegiat;

24. tuletab meelde, et strateegiasse kaasatud territooriumide funktsionaalne keskus on Aadria meri või Joonia meri. Aadria mere vesikonna kahe ranniku ja sisemaa maastiku ja keskkonna vahel on olulised erinevused, mis on tingitud geomorfoloogilistest isearasustest, linnaarengu tugevast survest ja demograafilistest erinevustest. Piirkonnal on tihedad sidemed ja vastastikune mõju ka Austria ning Vahemere piirkonna ida- ja keskosaga;

25. nendib, et mõned rannikualad on kõrge linnastumise määraga ning eelkõige on linnad koondunud tööstuspiirkondade ja turismipiirkondade ümbrusse. Tootliku kasutamise ülemäärane surve, kohalik nõudlus ning sellest tulenevad muutused ranniku elupaikades on põhjustanud linnastumisest tuleneva ulatusliku ülekoormuse ja looduskeskkonna pideva vähenemise. Sellest hoolimata on seal erakordseid ökoloogilisi paiku ning riiklikke ja piirkondlikke looduskaitsealasid;

26. märgib, et mõned rannikualad pakuvad looduse ja keskkonnapärandi järjepidevust, mida nüüdsel ajal ohustavad järjest rohkem arenguprotsessid. Piirkonnas on täheldatavad kanalisatsiooni ja jäätmete kõrvaldamise süsteemide puudumine, ranniku järjest suurenev linnastumine ning transpordi, tööstusprotsesside ja energiatootmise saasteainetest tekkiv pidev õhusaaste;

27. rõhutab, et laiemas plaanis on Euroopa Liidu Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia väärtuslik vahend mitte ainult asjaomase piirkonna jaoks, vaid kogu ELi jaoks tervikuna, kuna see on täiesti kooskõlas ELi aruka, säästva ja kaasava majandusarengu strateegiliste suunistega ning eeskätt ELi 2020. aasta strateegiaga. Aadria mere ja Joonia mere piirkonna strateegia peaks alustama tegevust 2012.–2013. aastal, mis võimaldab eelnimetatud kooskõlastamist ja tagab suurima sidususe järgmise mitmeaastase finantsperspektiivi prioriteetidega, sellega seotud ühiste strateegiliste raamistike ja rakenduskaavadega;

28. leiab, et kui soovitakse määratleda Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia peamist eesmärki, siis on see „ühendada ja kaitsta“: ühendada makropiirkonna territooriumid, et tugevdada säästvat arengut, kaitstes samas habrast mere-, ranniku- ja sisemaa keskkonda. ELi kaks olemasolevat makropiirkondade strateegiat (Läänemere ja Doonau piirkonna strateegia), ELi Aadria mere ja Joonia mere piirkonna strateegia ning ELi tulevased strateegiad⁽¹⁾ võivad luua ka infrastruktuurilaseid seoseid ja koostoimet, millele viidatakse üldasjade nõukogu 13. aprilli 2011. aasta järelduste punktis 18. See peaks moodustama ideaalse telje Euroopa põhja-lõuna suunal ning sellega seoses võiks Aadria mere ja Joonia mere makropiirkond, kuhu võiks kuuluda ka Vahemere piirkonna ida- ja keskosas, tugevdada ja lihtsustada ülejäänud maailma juurdepääsu Kagu-Euroopale tänu Euroopa Komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatise KOM(2011) 500 ette nähtud Läänemere ja Aadria mere koridori pikendamisele ja selle ühendamisele mitmeliigiliste võrgustikega. Võimaliku suure territoriaalse kattuvuse tõttu Aadria mere ja Joonia mere strateegia ja Doonau piirkonna strateegia vahel peaks Euroopa Komisjon ette nägema vastavad kooskõlastusmehhanismid;

Meri, rannik ja sisemaa: makropiirkond, mis tuleb ühendada ning mida tuleb kaitsta ja arendada

29. leiab, et mere vesikond on määratluse järgi ühine ressurss, mis ühendab omavahel sellega külgnevaid riike ja piirkondi ning on ka nende ühine vara, mida kõik peavad hoidma. Meri nõuab siiski ka ühist sekkumist, et luua heaolu ja tagada areng. Meri on habras süsteem, eriti Aadria meri ja Joonia meri, mis on sisemered, mille vee uuendamise määr on madal ja mis on ühendatud Vahemerega, mis on omakorda poolsuletud meri. Aadria mere ja Joonia mere keskkonna säilitamiseks tuleks Aadria mere ja Joonia mere strateegiasse kaasata asjakohased merestrateegiad;

30. nendib, et sellest perspektiivist võib Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonda käsitleda merekogukonnana. Seega ei too strateegia kaasa mitte ainult planeerimisdokumente, vaid ka meetmeid – konkreetseid, nähtavaid meetmeid piirkonna ees seisvate väljakutsete lahendamiseks. Riigid, piirkonnad ja teised sidusrühmad peavad juhtivate partneritena võtma vastutuse konkreetsete prioriteetsete valdkondade ja juhtprojektide eest, mis juhivad üleeuroopaliste koridoride loogika järgi merendus-, transpordi- ja sadamate poliitika integreeritud lähenemisviisist;

31. rõhutab, et merelise mõõtme kõrval peab makropiirkondlik käsitlus arvestama kõiki Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna praeguseid olulisemaid küsimusi alates keskkonna kaitsmisest ja säilitamisest, energiast, kliimamuutustest, teadus- ja uuendustegevusest, veealuste ja kultuuriliste ressurside kaitsest kuni konkurentsivõime ja töökohtade loomise, kaubanduse, logistika ning Aadria mere ja Joonia mere piirkonna avaliku sektori juhtide koolituseni;

⁽¹⁾ Mõned koostamisel olevad strateegiad: Põhjamere – La Manche'i väina piirkonna strateegia, Alptide piirkonna strateegia, Atlandi piirkonna strateegia, Musta mere strateegia jne.

32. tuletab meelde Euroopa Komisjoni seisukohta, mille kohaselt peab makropiirkondade strateegiate koostamisel praegu arvesse võtma nn „kolme ei” põhimõtet: ei uusi eeskirju, ei uusi institutsioone ega täiendavaid vahendeid. Komitee leiab siiski, et sellele põhimõttele tuleks samuti lisada nn „kolme jaa” põhimõte: makropiirkondade olemasolevate eeskirjade kohaldamine ja kontroll ühisel kokkuleppel; kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja liikmesriikide platvormi, võrgustiku või territoriaalse rühmituse loomine, milles osaleksid ka sidusrühmad ja mille eest vastutaksid ELi institutsioonid; ELi olemasolevate rahaliste vahendite kooskõlastatud tõhus kasutamine makropiirkondade strateegiate väljatöötamiseks ja elluviimiseks;

33. nõuab, et Euroopa Ülemkogu teeks Euroopa Komisjonile ülesandeks töötada ajavahemikus 2012–2013 välja Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia. Kui arutelu on piisavalt edasi arenenud, siis kujutab strateegia endast Euroopa tasandil ühenduse institutsioonide vastutustundlikku valikut, sest sel viisil on võimalik jõuda konsensusele ja samal ajal võtta praktiline lähenemisviis makropiirkonna strateegia kolme telje suhtes, mille kaudu avaldada mõju uuele, 2014.–2020. aasta programmiperioodile;

34. nendib, et subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte osas on Läänemere ja Doonau piirkonnaga sarnaselt ka Aadria mere ja Joonia mere piirkonna puhul võimalik kindlaks määrata Euroopa strateegia, milles kasutatakse mitmeid juba olemas olevaid koostöövõrke ning mitmesuguseid juba käimasolevaid algatusi, programme ja projekte, kohandatakse ja kooskõlastatakse eri sidusrühmade käsutuses olevaid vahendeid ja aidatakse tugevdada nii riikidevahelist kui ka riigisisest integratsiooniprotsessi, sest kodanikuühiskond kaasatakse rohkem otsustusprotsessi ja konkreetsete meetmete rakendamisse;

35. rõhutab, et neil tingimustel võib Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia olla suurepärase praktikas elluviidav „mitmetasandilise valitsemise” näide, kuna see loob koostöö- ja suhtlusvõimaluse kõigile neile, keda selle piirkonna suured väljakutsed puudutavad;

36. tuletab meelde, et praeguses etapis, mil enamik meetmetest põhineb Euroopa Liidu ja liikmesriikide pädevusvaldkondadega seotud õiguslikul alusel, peaks komisjon kõigepealt piirduma konkreetsete meetmete pakkumisega, mis arendatakse seejärel edasi kõikide asjaomaste haldustasandite koostöös vastavalt nende volitustele ja kohustustele. Hiljem võib komisjonil olla kooskõlastav, kontrolliv, strateegia elluviimist hõlbustav ning järelmeetmeid läbiviiv roll. Selle ülesande täitmiseks peaks komisjon võimalikult suures ulatuses kasutama sobivaid olemasolevaid struktuure;

Järeldused

37. märgib, et Aadria mere ja Joonia mere piirkonna nõukogus (Aadria mere ja Joonia mere piirkonna riikide välisministrite nõukogus) vastu võetud deklaratsiooni ning pakilisi probleeme ja praegusi väljakutseid arvesse võttes tuleks Euroopa

Liidu Aadria mere ja Joonia mere strateegia koostamist viivitamatult alustada. Komitee kutsub seetõttu Euroopa Ülemkogu üles andma strateegia koostamise volitused Euroopa Komisjonile;

38. palub Euroopa Parlamendil anda Aadria mere ja Joonia mere algatuse osalevate riikide parlamentide esimeeste konventsil väljaantud deklaratsioonide alusel ning ELiga ühinemisprotsessi lõpuleviimise strateegilist väärtust arvestades oma tugev poliitiline panus Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonda käsitleva Euroopa Liidu strateegia käivitamiseks;

39. kutsub Euroopa Parlamenti, kes koostab praegu integreeritud merenduspoliitika elluviimise, territoriaalvete haldamise ja transpordipoliitika kohta olulisi õigusakte, üles võtma arvesse Aadria mere ja Joonia mere makropiirkondlikku mõõdet;

40. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia on täielikult kooskõlas piirialade koostööle suunatud euroregioonide loomisega, samuti ELi struktuuride arendamisega piiriüleste, riikidevaheliste või piirkondadevaheliste projektide raames Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) õiguslikus vormis;

41. soovib, et makropiirkondlikud strateegiad oleksid täiel määral Euroopa Liidu poliitika ja eelkõige 2013. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika territoriaalse koostöö valdkondade nimekirjas (eriti seoses piiriülese ja riikidevahelise koostööga), et järgmise programmiperioodi (2014–2020) piirkondlikud rakendusavad saaksid anda oma panuse makropiirkondlike strateegiate tõhusasse rakendamisse;

42. kutsub komisjoni üles kooskõlas üldasjade nõukogu 13. aprilli 2011. aasta järelduste punktiga 21 ja 23.–24. juunil 2011 kogunenud Euroopa Ülemkogu järeldustega ning võttes arvesse seda, et riiklikud ja kohalikud institutsioonid on juba pikka aega töötanud makropiirkondliku strateegiaga, asuma kohe hoolikalt jälgima käimasolevaid Aadria mere ja Joonia mere piirkondi käsitlevaid strateegilisi projekte, mis on heaks kiidetud või heaks kiitmisel. Komitee kutsub Euroopa Komisjoni taas üles järgima käesoleva arvamuse punktis 32 kirjeldatud „kolm jaa” põhimõtet;

43. peab hädavajalikuks analüüsida täiendavalt makropiirkondade rolli ja funktsiooni, mis tuleks asjaomasel rohelises raamatus kindlaks määrata, nagu juba paluti Euroopa Komisjoni 2010. aasta õigusloome- ja tööprogrammi käsitlevas resolutsioonis;

44. rõhutab, et Aadria mere ja Joonia mere strateegia põhineb subsidiaarsuse põhimõtte rakendamisel. Strateegias käsitletakse valdkondi ja probleemseid küsimusi, mida ei saa lahendada üksnes kohalikul, piirkondlikul või liikmesriigi tasandil;

45. rõhutab, et kõnealune strateegia tuleb koostada laialdase avaliku arutelu raames. Avalik arutelu tuleks läbi viia ELi Lääne-mere ja Doonau piirkonna strateegiatest saadud kogemusi arvestades ja tihedas koostöös kõnealuse valdkonna võrgustike ja organisatsioonide ning Regioonide Komitee kui kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajaga ning teiste oluliste koostööpartneritega;

46. tuletab meelde, et läbipaistvust, nähtavust ja makropiirkondlike strateegiade vahel heade tavade vahetamist käsitleva üldasjade nõukogu 13. aprilli 2011. aasta soovitusel kohaselt koostavad Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna

partnerorganisatsioonid järgmisel Open Days üritusel 2011. aastal makropiirkondadega seotud teemade analüüsi ja uurivad eriti Aadria mere ja Joonia mere makropiirkonna strateegia ettepanekut. Sellega seoses toimub arutelu, milles osalevad partnerorganisatsioonide 13 kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse esindajat ning korraldatakse avaliku ja erasektori partnerluste seminar, kus tutvustatakse koostamisel olevaid projekte;

47. teeb komitee presidendile ülesandeks edastada käesolev omaalgatuslik arvamus Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, nõukogule praegusele eesistujariigile ja selle kolmele partnerile, kellest saavad järgmised eesistujariigid.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamus „Arukas reguleerimine”

(2012/C 9/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- on arvamusel, et arukas reguleerimine peaks tähendama vähem bürokraatiat ja halduskoormust mitte ainult kodanikele ja sidusrühmadele, vaid ka kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele. Kuid komitee on vastu reguleerimise ainult kvantitatiivsele mõõtmisele;
- märgib, et üha enam viidatakse aruka reguleerimise kohalikule ja piirkondlikule mõõtmele ning Regioonide Komitee asjaomasele tegevusele ja pädevusele, tunnistades selle kaudu Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ELi poliitika kujundamisel ja õigusaktide rakendamisel;
- kutsub Euroopa Komisjoni ja teisi ELi institutsioone üles pöörama rohkem tähelepanu kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele õigusaktide väljatöötamisel, nende mõju hindamisel või ELi poliitika ja eesmärkide elluviimiseks vajalike lahenduste leidmisel;
- leiab, et lisaks Euroopa Liidu territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgile (Euroopa Liidu lepingu artikkel 3) nõuavad nii Lissaboni lepingu horisontaalsed klauslid sotsiaalsete (ELi toimimise lepingu artikkel 9) ja keskkonnanõuete kohta (artikkel 11) kui ka Euroopa 2020. aasta strateegia kolm põhieesmärki mõjuhindanguid, kus analüüsitakse tasakaalustatult eeskirjade tagajärgi territoriaalsest, majanduslikust, sotsiaalsest ja keskkonna seisukohast;
- väljendab oma valmisolekut aidata mõjuhindangute ettevõtmistes ELi institutsioone, kui on vaja andmeid kohalikelt ja piirkondlikel omavalitsustelt, tuletades samas meelde komitee piiratud ressursse ja põhiülesannet;
- leiab, et ELi institutsioonid peaksid järgima mõju hindamisel ühist käsitust ning et Regioonide Komitee peaks olema selle ühise käsituse koostamisse kaasatud;
- kiidab heaks kavatsuse vaadata läbi Regioonide Komitee ja Euroopa Komisjoni koostööleping. Seejuures tuleb arvesse võtta Lissaboni lepingust tulenevaid institutsionaalseid muutusi, vajadust rakendada mitmetasandilist valitsemist ja komitee poliitilise rolli arengut, samuti tagada koostöö parandamine ja arendamine mõju hindamisel ning luua mehhanism, mille kaudu saaks komitee anda oma panuse iga-aastaselt aruandesse parema õigusloome kohta.

Raportöör	Graham TOPE (UK/ALDE), Londoni Suttoni linnaosavalitsuse liige
Viitedokumendid	Komisjoni teatis „Arukas reguleerimine Euroopa Liidus” KOM(2010) 543 lõplik Komisjoni aruanne subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse kohta (17. aruanne „Parem õigusloome”, mis hõlmab aastat 2009) KOM(2010) 547 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

A. Arukas reguleerimine

1. väljendab heameelt aruka reguleerimise käsituse üle, millega kinnitatakse ja laiendatakse ELi sellise poliitikatsükli ideed, kus õigusakte pidevalt läbi vaadatakse ning uutele väljakutsetele ja tingimustele kohandatakse, tehes seda põhjaliku hindamise ja rakendamisel saadud konkreetsete kogemuste alusel;

2. on arvamusel, et arukas reguleerimine peaks tähendama vähem bürokraatiat ja halduskoormust mitte ainult kodanikele ja sidusrühmadele, vaid ka kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele. Kuid komitee on vastu reguleerimise ainult kvantitatiivsele mõõtmisele, kuna poliitilisi prioriteete ei saa allutada õigusloome üldise hulgaga seotud asjaoludele. Seega kutsub ta üles arvestama mõjuhinnangutes ka ELi õigusaktide puudumise hinda;

3. väljendab kahetsust, et aruka reguleerimise vahendid ei näi olevat kohaldatavad delegeeritud ja rakendusaktidele (komiteemenetlus). Kõnealuste menetluste üle ei ole piisavalt järelevalvet ja nad ei ole piisavalt läbipaistvad;

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll

4. märgib, et üha enam viidatakse aruka reguleerimise kohalikele ja piirkondlikele mõõtmele ning Regioonide Komitee asjaomasele tegevusele ja pädevusele, tunnistades selle kaudu Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ELi poliitika kujundamisel ja õigusaktide rakendamisel;

Konsultatsioon

5. märgib, et enamikus komitee arvamustes on väljendatud muret selle üle, mil määral konsulteeritakse kohalike ja piirkondlike omavalitsustega või mil määral neid kaasatakse ELi algatuste koostamisse. Arvamustes kutsutakse sageli üles suurendama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasatust uute poliitikasuundade ja õigusaktide väljatöötamisse, nende potentsiaalse mõju hindamisse ja nende rakendamisse;

6. kutsub Euroopa Komisjoni ja teisi ELi institutsioone üles pöörama rohkem tähelepanu kohalikele ja piirkondlikele

omavalitsustele õigusaktide väljatöötamisel, nende mõju hindamisel või ELi poliitika ja eesmärkide elluviimiseks vajalike lahenduste leidmisel;

7. toetab seetõttu kavatsust vaadata läbi praegused konsulteerimismenetlused ning pikendada vastamise aega;

8. leiab, et konsultatsioonitulemused tuleks avaldada ja neid tuleks analüüsida, näiteks selles osas, kuidas kasutati saadud vastuseid ettepaneku koostamisel või muutmisel, milliseid panuseid ei kasutatud jne;

9. väljendab taas muret selle üle, et avatud konsultatsioonid soosivad hästi organiseeritud ja hästi rahastatud vastajaid või vähemuste erihuve. Seetõttu väärtustab komitee jätkuvalt kõrgelt nii kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindusliitude kui ka teiste vastajate vastuseid;

Haldus- ja finantskoormus

10. võtab teadmiseks halduskoormust käsitleva kõrgetasemelise töörühma („Stoiberi rühm”) tegevuse;

11. väljendab taas muret selle üle, et halduskoormust käsitlev töörühm ja Euroopa Komisjon keskenduvad peaaegu eranditult otsesele koormusele, mida ELi õigusaktid põhjustavad väikeettevõtetele. Kuigi komitee tunnistab, et see on suur majanduskasvu takistus, tuleb ta meelde, et riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste koormavad aruandluskohustused tekitavad omakorda halduskoormust kodanikele ja ettevõtetele nii riiklikul kui ka sellest allpool asuvatel tasanditel. Seega tuleks komitee arvates tegeleda ka kohalike ja piirkondlike ametiasutuste koormuse küsimusega ja koormust vähendada;

12. väljendab heameelt praeguse algatuse üle teha kindlaks head tavad selle kohta, kuidas rakendada uusi õigusakte vähem tülikal viisil ja meenutab sellega seoses aktiivset panust, mille komitee andis kohaliku ja piirkondliku tasandi parimate tavade kogumisse asjakohase aruande ja oma alalise vaatleja kaudu Stoiberi rühmas. Komitee rõhutab siiski, et EL peaks keskenduma sellele, et liigset halduskoormust üldse tekkida ei saakski;

13. võtab teadmiseks Euroopa Komisjoni 2010. aasta aruande subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse kohta (18. aruanne parema õigusloome teemal) ja avaldab tunnustust, et aruanne annab märku sellest, et Euroopa Komisjon võtab Regioonide Komitee teostatud subsidiaarsuse analüüsi arvesse;

Mõju hindamine

14. tuletab meelde, et Lissaboni lepingu kohaselt peab iga ELi seadusandliku akti eelnõu sisaldama selle potentsiaalse mõju hindamist, võttes samuti arvesse kohalikku ja piirkondlikku tasandit;

15. toonitab taas nii eelneva mõjuhinna kui ka järelhindamise olulisust poliitika kujundamises ja õigusloomes, pooldades samas järelhindamise tugevdatud rolli;

16. tunnustab, et püüdlused lihtsustada Euroopa seadusandlust ja seda paremaks muuta hõlmavad tasakaalu saavutamist mõjude eel- ja järelhindamise vahel, tagades samal ajal, et hindamise läbiviimine ei põhjusta täiendavat halduskoormust eri valitustasanditel;

17. võtab teadmiseks mõju hindamise komitee (Impact Assessment Board) 2010. aasta aruande. Regioonide Komitee arvates on mõju hindamise komiteel tähtis roll, aga sellele komiteele oleks kasulik, kui ta oleks Euroopa Komisjonist rohkem sõltumatu;

18. leiab, et nimetatud aruandes näidatakse, et mõju hindamise protsess ja mõju hindamise komitee töö aitavad püsivalt tagada, et Euroopa Komisjoni talitused jälgivad põhjalikumalt subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamist. Seda näitavad aruandes selgelt viited juhtumitele, mil mõju hindamise protsessis kogutud teave pani komisjoni peadirektoraadi meelt muutma õigusaktide vajalikkuses ja võimalikus lisaväärtuses;

19. märgib, et mõju hindamise komitee aruandes tuuakse välja kalduvus koostada ja avaldada mõjuhinnaanguid lõplike õigusaktide ettepanekute kohta, mitte varasemas etapis esitatud poliitiliste teatiste kohta. Komitee kutsus üles koostama tähtsate ja suurt mõju avaldavate poliitikaalgatuste korral mõjuhinnaangu varases etapis, eelkõige juhul kui nende ettepanekute eesmärk on teavitada otsuste langetajaid konkreetsetest võimalikest meetmetest hiljem;

20. märgib, et mõju hindamise komitee aruandes viidatakse vajadusele kaasata sotsiaalsete tagajärgede ja halduskulude hindamine iga peadirektoraadi koostatavatesse mõjuhinnaangutesse. Samas ei mainita konkreetsete territoriaalsete mõjude hindamist ega Regioonide Komitee võimalikku rolli Euroopa Komisjoni abistamisel mõju hindamise protsessis. Regioonide Komitee kutsus Euroopa Komisjoni üles selle küsimusega tegelema ning mõju hindamise komiteed seda käsitlema oma 2011. aasta aruandes;

21. peab soovitavaks, et mõjuhindamiskomiteesse saaks täiel määral kaasata ka regionaalpoliitika peadirektoraadi, sest see peadirektoraat on territoriaalsest mõõtmest kõige paremini teadlik;

22. leiab, et lisaks Euroopa Liidu territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgile (Euroopa Liidu lepingu artikkel 3) nõuavad nii Lissaboni lepingu horisontaalsed klauslid sotsiaalsete (ELi toimimise lepingu artikkel 9) ja keskkonnanõuete kohta (artikkel 11) kui

ka Euroopa 2020. aasta strateegia kolm põhieesmärki mõjuhinnaanguid, kus analüüsitakse tasakaalustatult eeskirjade tagajärgi territoriaalsest, majanduslikust, sotsiaalsest ja keskkonna seisukohast;

23. leiab, et kvaliteetsed mõjuhinnaangud ja õigusaktide kohaldamise jälgimine nõuavad palju aega ja inimressursi, et tagada nii eksperditeadmised kui ka terviklik nägemus;

24. väljendab kahtlust suundumuse suhtes teha mõjuhinnaangute koostamine ülesandeks sõltumatutele organitele, s.t osta see teenus sisse lepinguliselt konsultatsioonibüroolt või ajutiselt komisjonilt. Võib kahelda, kas selline teenuse sisseostmine aitab tõesti läbipaistvust või sõltumatust suurendada. Nii eiratakse ka komisjoni ülesannet, mis seisneb ELi üldise huvi esindamises. Samuti on oht seada eelisolukorda selliste hinnaangute läbiviimiseks piisavalt vahendeid omavad organid, kahjustades sellega kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, valitsusväliseid organisatsioone ja kodanikuühiskonda või töötajate esindajaid, kelle vahendid on palju piiratumad;

25. väljendab oma valmisolekut aidata neis ettevõtmistes ELi institutsioone, kui on vaja andmeid kohalikest ja piirkondlikel omavalitsustelt, tuletades samas meelde komitee piiratud ressursse ja põhiülesannet;

Institutsioonidevahelised kokkulepped

26. meenutab, et ELi uute õigusaktide mõju kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võib oleneda sama palju Euroopa Parlamendi ja nõukogu muudatustest kui Euroopa Komisjoni esialgselt ettepanekust. Komitee kutsus kahte viimati nimetatud institutsiooni üles pöörama kogu seadusandliku protsessi vältel suuremat tähelepanu oma otsuste territoriaalsele mõjule ning pakub selles küsimuses oma eksperditeadmisi. Komitee arvates tuleks uurida konkreetseid võimalusi Regioonide Komitee selliseks koostööks Euroopa Parlamendi ja nõukoguga mõjuhindamiste, subsidiaarsuse põhimõtte järgimise ja ELi õigusaktide rakendamise järelevalve valdkonnas (eel- ja järelkontroll);

27. kutsus komitee oma raportööri üles arvestama enda esitatud ettepanekute mõju finants- ja halduskoormusele, samuti keskkonnale, sotsiaalsele struktuurile, väikestele ja keskmisele suurusega ettevõtetele ja kodanikuühiskonnale;

28. leiab, et ELi institutsioonid peaksid järgima mõju hindamisel ühist käsitust ning et Regioonide Komitee peaks olema selle ühise käsituse koostamisse kaasatud;

29. tunnustab Euroopa Komisjoni selle eest, et ta Lissaboni lepinguga loodud varajase hoiatamise süsteemi raames osutab piisavat tähelepanu liikmesriikide parlamentide põhjendatud arvamustele, ehkki nn kollase kaardi jaoks vajalik künnis ei ole veel saavutatud. Võttes arvesse Regioonide Komitee rolli ja vastutust subsidiaarsuse järelevalve teostamisel, nõuab komitee, et Euroopa Komisjoni edastaks talle liikmesriikide parlamentide põhjendatud arvamused, nende tõlked ning komisjoni enda antud vastuse;

30. kiidab heaks kavatsuse vaadata läbi Regioonide Komitee ja Euroopa Komisjoni koostööleping. Seejuures tuleb arvesse võtta Lissaboni lepingust tulenevaid institutsionaalseid muutusi, vajadust rakendada mitmetasandilist valitsemist ja komitee poliitilise rolli arengut, samuti tagada koostöö parandamine ja arendamine mõju hindamisel ning luua mehhanism, mille kaudu saaks komitee anda oma panuse iga-aastasse aruandesse parema õigusloome kohta;

Valitsemisasjade kõrgetasemeline töörühm

31. leiab, et asjaomane töörühm on väärtuslik foorum liikmesriikide ja ELi institutsioonide, sh Regioonide Komitee ametnike jaoks, et arutada Euroopa valitsemise praktilisi küsimusi ja tutvustada üksteisele häid tavasid;

32. väljendab seetõttu kahetsust, et ei Ungari ega Poola eesistumise ajal 2011. aastal ei korraldata selle töörühma täiskoosseisuga koosolekut, ning kutsub üles seda tegema 2012. aastal;

B. Subsidiaarsus

33. tuletab meelde, et Lissaboni lepingus viidatakse selgesõnaliselt kohalikule ja piirkondlikule omavalitsusele ning subsidiaarsuse põhimõtte kohalikule ja piirkondlikule mõõtmele, mis tähendab, et EL peab jagatud pädevuse alusel uute õigusaktide ettepanekute tegemisel ja nende vastuvõtmisel austama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevust. Samuti tuletab komitee meelde, et Lissaboni lepinguga antakse Regioonide Komiteele subsidiaarsuse alal keskne roll, mis ei piirdu ainult kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevuse austamise kaitsmisega, vaid edendab ka subsidiaarsuse põhimõtte järgimist kõigil valitsustasanditel;

34. rõhutab taas komitee valmisolekut jätkata koostööd Euroopa Komisjoni, et integreerida mitmetasandilise

valitsemise põhimõtte Euroopa peamistesse strateegiatesse ja ühistesse poliitikavaldkondadesse eelkõige Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamisel;

35. juhib tähelepanu Regioonide Komitee subsidiaarsuse 2010. aasta aruandele, mille komitee juhatus võttis vastu 4. märtsil 2011 koos otsusega subsidiaarsuse järelevalve võrgustiku tööprogrammi lisatavate teemade kohta. Aruandes märgitakse komitee peamiste prioriteetidena ära subsidiaarsuse järelevalve tugevnemine ja panus subsidiaarsuse kultuuri integreerimisel ELi otsustamisprotsessi;

36. peab positiivseks asjaolu, et üheski arvamuses ei leitud subsidiaarsuse põhimõtte otsest rikkumist. See näitab, millise tõsidusega austab Euroopa Komisjon subsidiaarsuse põhimõtet, ning tõstab esile Regioonide Komitee järelevalverolli väärtust;

37. väljendab heameelt selle üle, et üha rohkem konsulteeritakse subsidiaarsuse järelevalve võrgustikuga, mis on võimeline edastama üksikasjalikke praktilisi kommentaare väga erinevatelt kohalikelt ja piirkondlikelt omavalitsustelt. Komitee palub subsidiaarsuse järelevalve võrgustiku partneritel võrgustiku tegevuses ja konsultatsioonides rohkem osaleda, et suurendada võrgustikuga konsulteerimise tulemuste representatiivsust;

38. nõustub vajadusega ELi õigusaktide õigeaegse, täpse ja tõhusa ülevõtmise ja nõuetekohase kohaldamise järele liikmesriikide kõigil valitsustasanditel ning on teadlik, et rikkumismenetlused võivad mõnikord vajalikud olla, et karistada täitmatajätmist või toimida hoiatava vahendina. Siiski väljendab komitee muret, et Euroopa Komisjon püüab üha rohkem sätestada, millal ja kuidas peaksid liikmesriikide valitsused tagama, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täidavad õigusakte. Subsidiaarsuse põhimõtte seisukohast peaks täitmise tagamine olema liikmesriikide valitsuste – ja vajadusel piirkondlike omavalitsuste – endi vastutuses, seni kuni on tagatud ELi õigusaktide üldeesmärkide saavutamine.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” läbivaatamine”

(2012/C 9/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- tunnustab algatuse „Small Business Act” kaudu rakendatud meetmete seniseid positiivseid mõjusid, ent soovib tungivalt järgmist: selleks et komisjon ja eriti liikmesriigid saaksid algatuse eesmärkide osas märkimisväärset edu saavutada, tuleb muuta see poliitiliselt siduvamaks, et tagada ulatuslikum ja asjakohasem rakendamine ning ületada praegused väikeettevõtlusalgatuse täieliku rakendamise ees seisvad tõkked;
- leiab, et väikeettevõtlusalgatus vajab poliitilist juhtimist ning on seisukohal, et Euroopa 2020. aasta strateegiasse tuleb lisada algatuse „Small Business Act” selgem tunnustamine. Viimatinimetatu eesmärk on anda sellele poliitikale stabiilsem juhtimisstruktuur, võttes vastu asjakohase tegevuskava, milles rõhutatakse peamisi liikmesriikide poolt saavutatavaid eesmärke, mis tuleks lisada riiklikesse reformikavadesse;
- näeb kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ette suuremad võimalused anda panus väikeettevõtlusalgatuse eesmärkide saavutamisse ning innustab selgemalt tunnustama kohalikku ja piirkondliku mõõdet, et edendada alt-üles ja ülevalt-alla lähenemisi ning tagada algatuse suurem nähtavus kogu Euroopa Liidus. Komitee tõdeb, et algatuse osas on vajalik ulatuslikum teabevahetus ja prioriteetide seadmine kogu Euroopa Liidus nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil;
- rõhutab, et VKEde jaoks on suurimaks väljakutseks juurdepääs rahastamisele ning see eeldab sihipärast tegevust algatuse järgmistes etappides. Komitee toonitab, kui oluline on lihtsustada VKEde pääsu turgudele ja märkimisväärselt vähendada nende halduskoormust;
- väljendab sügavat kahetsust, et püüdlused kaasata väikeettevõtlusalgatus Lissaboni strateegiasse ning seejärel Euroopa 2020. aasta strateegiasse ei ole õnnestunud, mis tähendab, et seni on jäetud kasutamata riiklike reformikavade võimalused algatuse rakendamise ühe põhivahendina. Seetõttu kutsub komitee veelkord tungivalt üles kaasama ettevõtlusalgatuse põhimõtted ja eesmärgid viivitamatult Euroopa 2020. aasta strateegia ja riiklike reformikavade elluviimisse.

Raportöör	Constance HANNIFFY (IE/EPP) Offaly krahvkonnakoogu, Midlandi piirkondliku omavalitsuse ning Borderi, Midlandi ja Westerni regionaalkogu liige
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” läbivaatamine” KOM(2011) 78 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab komisjoni teatist teemal „Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” läbivaatamine” ning kordab oma täielikku toetust selle äärmiselt olulise poliitilise tegevuskava jätkamisele, et toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) arengut, majanduskasvu ja jätkusuutlikkust kogu Euroopa Liidus;

2. rõhutab jõuliselt vajadust käsitleda põhiprobleeme, mis takistavad väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” rakendamist Euroopa Liidu kõigil valitsustasanditel ning kutsub liikmesriike üles seadma väikeettevõtlusalgatuse põhielemendid ulatuslikumalt prioriteediks – 3,5 miljoni töökohta kadumine⁽¹⁾ Euroopa VKEdes finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi tulemusel on kahetsusväärne märk sellest, et kõnealune teema tuleb seada poliitilise tegevuskava etteotsa;

3. tunnustab algatuse „Small Business Act” kaudu rakendatud meetmete seniseid positiivseid mõjusid, ent soovib tungivalt järgmist: selleks et komisjon ja eriti liikmesriigid saaksid algatuse eesmärkide osas märkimisväärset edu saavutada, tuleb muuta see poliitiliselt siduvamaks, et tagada ulatuslikum ja asjakohasem rakendamine ning ületada praegused väikeettevõtlusalgatuse täieliku rakendamise ees seisvad tõkked;

4. toetab komisjoni jõupingutusi tugevdada algatuse juhtimisaspekte, eelkõige riiklike VKE saadikute nimetamist liikmesriikides. Nimetatud saadikute ülesandeks on vastutada koos komisjoni VKE erisaadikuga väikeettevõtluse elluviimise eest kogu Euroopa Liidus;

5. leiab, et väikeettevõtlusalgatus vajab poliitilist juhtimist ning on seisukohal, et Euroopa 2020. aasta strateegiasse tuleb lisada algatuse „Small Business Act” selgem tunnustamine. Viimatinimetatu eesmärk on anda sellele poliitikale stabiilsem juhtimisstruktuur, võttes vastu asjakohase tegevuskava, milles rõhutatakse peamisi liikmesriikide poolt saavutatavaid eesmärke, mis tuleks lisada riiklikesse reformikavadesse;

6. näeb kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ette suuremad võimalused anda panus väikeettevõtlusalgatuse eesmärkide saavutamisse ning innustab selgemalt tunnustama

⁽¹⁾ Hinnang pärineb Euroopa VKEd 2010. aasta aruandest, mis on kavas välja anda VKEd tulemuslikkuskontrolli osana (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm).

kohalikku ja piirkondliku mõõdet, et edendada alt-üles ja ülevalt-alla lähenemisi viisi ning tagada algatuse suurem nähtavus kogu Euroopa Liidus;

7. rõhutab, et VKEde jaoks on suurimaks väljakutseks juurdepääs rahastamisele ning see eeldab sihispärase tegevust algatuse järgmistes etappides. Komitee toonitab, kui oluline on lihtsustada VKEde pääsu turgudele ja märkimisväärselt vähendada nende halduskoormust;

8. tõstab esile, et VKEdele asjakohase toetuse andmine on jätkuvalt oluline selleks, et tagada erinevate ettevõtete pikaajaline jätkusuutlikkus. Lisaks rõhu asetamisele suure potentsiaaliga ettevõtete käivitamisele ning uutele ja ekspordile orienteeritud VKEdele tuleb tähelepanu pöörata ka olemasolevatele ning arengu- või ümberstruktureerimisetapis olevatele ettevõtetele. Komitee tunnistab samuti väljakutseid, mis seisavad kohalikele ja kodumaisele turule keskendunud VKEde ees, kuna nende näol on lõppkokkuvõttes tegemist kohaliku ja piirkondliku majanduse tuiksoonega;

9. rõhutab lisaks, et väikeettevõtlusalgatus ning VKEde poliitika peab kõigil tasandil kohanduma ning toimima koos erinevate ettevõtlusmudelitega, sealhulgas sotsiaalmajandusettevõtete, (kommertskasutusele eelneva ja kommertskasutuseks ettenähtud) kultuuri- ja loomemajandussektoriga, kooperatiivide ja sarnaste õigusvormidega, et maksimeerida töökohtade loomist ning säästvat majanduskasvu;

Tagada rakendamise kõrge tase ning parem juhtimine

10. väljendab sügavat kahetsust, et püüdlused kaasata väikeettevõtlusalgatus Lissaboni strateegiasse ning seejärel Euroopa 2020. aasta strateegiasse ei ole õnnestunud, mis tähendab, et seni on jäetud kasutamata riiklike reformikavade võimalused algatuse rakendamise ühe põhivahendina. Seetõttu kutsub komitee veelkord tungivalt üles kaasama ettevõtlusalgatuse põhimõtteid ja eesmärgid viivitamatult Euroopa 2020. aasta strateegia ja riiklike reformikavade elluviimisse;

11. on pettunud selles, kuivõrd erinev on ettevõtlusalgatuse rakendusaste liikmesriikides, mida komisjoni teatistes ka tõdetakse, ent seda põhjustavaid peamisi tegureid ei ole põhjalikult uuritud – liikmesriikidele tuleb algatuse elluviimisel panna suurem vastutus. Seetõttu järeldab komitee, et algatuse osas on vajalik ulatuslikum teabevahetus ja prioriteetide seadmine kogu Euroopa Liidus nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil;

12. tervitab riiklike VKE saadikute nimetamist liikmesriikide poolt ning palub kõigil saadikutel täielikult täita oma kohustusi, tagamaks, et valitsused „mõtleavad kõigepealt väikestele” ning võtavad asjakohaselt arvesse VKEde ees seisvaid väljakutseid, töötades välja seadusi, eeskirju ja menetlusi, mis võivad positiivselt mõjutada VKEde tegevuskeskkonda;

13. nendib, et VKE saadikuid nimetatakse poliitilises või halduskontekstis ning teeb ettepaneku, et enamates liikmesriikides peaks nimetamine toimuma poliitilistel alustel, et anda selgemalt märku prioriteetide seadmisest ja pühendumisest väikeettevõtlusalgatuse rakendamise ning VKEde väljakutsete käsitlemise suunal;

14. on seisukohal, et väikeettevõtlusalgatuse eesmärkide poole püüdlisel on põhimõtteliselt vale toetuda olemasolevatele, väga erinevatele programmidele ja rahastamisvahenditele ilma täiendavaid või sihtotstarbelisi rahastamisvahendeid kaasaamata;

15. võtab teadmiseks Euroopa Liidu uue VKE saadiku määramise, ent rõhutab veelkord, et teatistes ei osutata piisavat tähelepanu VKE saadiku rollile. Komitee kutsus komisjoni üles tagama VKE saadikule piisavalt rahalisi vahendeid ja asjakohast toetust poliitilisel tasandil, mis teeb võimalikuks väikeettevõtlusalgatuse eesmärkide eduka rakendamise ja edendab VKEdega seotud poliitika nähtavust ja mõistmist;

16. tervitab kavatsust luua väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” nõuanderühm, mis koosneb liikmesriikidest, VKE saadikutest ning VKEde organisatsioonide esindajatest ning nõuab, et Regioonide Komitee arvatakse sellesse rühma, võttes arvesse soovi, et algatus mõjutaks kõiki valitsustasandeid, mitte ainult Euroopa Liidu ja riiklikku tasandit;

17. teeb ettepaneku, et liikmesriikides julgustatakse kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi võtma omaks algatuse põhimõtted ning kohandama selle meetmeid kohalikele/piirkondlikele oludele. Komitee on seisukohal, et Euroopa ettevõtluspiirkonna süsteem võiks toimida selles osas inspiratsiooniallikana;

18. tunnustab enamiku ettevõtlusalgatuses nimetatud õigusaktide ettepanekute edukat vastuvõtmist ning julgustab liikmesriike vastu võtma Euroopa osatõingu põhikirja, mis tänu ettevõtte loomise kulude vähendamisele edendab lõppkokkuvõttes ühtse turu ulatuslikumat kasutamist ning lihtsustab õigusraamistikku piiriülese kaubanduse hõlbustamiseks;

19. palub liikmesriikidel täielikult vastu võtta hilinevad maksimist käsitleva direktiivi ja seda rakendada ning toonitab, et olulisim on kõnealuse direktiivi jõustamine ja liikmesriigid peavad püüdma parandada ettevõtete ja riigiasutuste maksete tasumise tavasid;

20. rõhutab, et õiguslike erandite sisseviimine teatud tüüpi ettevõtetele – alustavatele ettevõtetele ja mikroettevõtetele – peaks võimalusel toimuma nii, et see ei tooks kaasa nn teisejärguliste ettevõtete loomist ega segadust turul;

21. kutsus üles rakendama kindlamalt tulemuslikkuskontrolli, et jälgida, hinnata ja võrrelda liikmesriikide tulemuslikkust ettevõtlusalgatuse rakendamisel, ning palub lisaks, et kogu tulemuslikkuskontrollist saadav teave oleks avalikult kättesaadav, et see toimiks kommunikatsioonivahendina ning motiveeriks liikmesriike suuremaid jõupingutusi tegema;

Juurdepääsu parandamine rahastamisvõimalustele

22. juhib tähelepanu VKEde ees seisvatele väljakutsetele seoses finantsasutuste laenuitingimuste kitsenemisega⁽²⁾, mis on majanduslanguse ja rahvusvahelises panganduses valitseva kriisi tulemus, ja viitab lisaks VKEdele avalduvale ülemäära suurele mõjule, mis tuleneb nende arvatavast suuremast krediidiriskist, kuid lõppkokkuvõttes õonestab märkimisväärselt nende suutlikkust ellu jääda ja tegutseda nii lühikeses kui ka keskpikas perspektiivis;

23. julgustab komisjoni ja liikmesriike võtma oma tegevuse aluseks 2011. aasta märtsis toimunud VKEde alalise rahastamisfoorumi teise kohtumise järeldused ning tervitab siiralt komisjoni algatusi käsitleda juurdepääsu sellistele laenuvõimalustele nagu mikrokreiidirahastu „Progress” ning komisjoni lubadust viia ellu tegevuskava VKEde juurdepääsu parandamiseks rahastamisvõimalustele kindlal kaubanduslikul alusel;

24. toetab väikeettevõtlusalgatuse tegevuskava, mis peaks keskenduma rahastamisele juurdepääsu taotlevate VKEde keerukatele tegutsemistingimustele, nagu näiteks: i) rohkem läbipaistvust pankade ja teiste finantseerimisasutuste ning VKEde vahel; ii) laenuvahendite kombineerimine omakapitaliga; iii) laenu-mahu tõstmine väärtpaberistamise abil; iv) hõlpsamad piiri-ülesed riskikapitaliinvesteeringud; v) mikrokreidiid parem korraldamine;

25. on seisukohal, et VKEde rahastamiseks välja pakutud koondsüsteemil on oma head küljed, ent soovib seda täiendavalt uurida ning esimese sammuna teeb ettepaneku kaardistada kas riiklikul või piirkondlikul tasandil kõik VKEdele saadaolevad toetusvahendid (et hõlmata Euroopa Liidu, riiklike, piirkondlike ja kohalike toetusprogramme ja -asutusi). Lisaks soovib komitee Euroopa Komisjonil kaaluda teisigi edukaid mudeleid, mis pakuvad VKEdele lisaväärtust ettevõtlustoetuste integreeritud ristviitega süsteemi abil, ning edendada neid laiemalt kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

26. tervitab komisjoni ettepanekut täiendada pakutud ühist strateegiaaamistikku temaatilise eeltingimusega, et ELi rahastamine sõltuks väikeettevõtlusalgatuse tõhusast rakendamisest, ja lisada VKEde investeeringud temaatilise prioriteedina ERFi määruse eelnõusse, sest see aitaks viia väikeettevõtlusalgatuse eesmärged ellu kohalikul ja piirkondlikul tasandil kõigis liikmesriikides;

⁽²⁾ Näiteks Iirimaa rahuldati 2010. aastal vaid 50 % laenuaotlusi võrreldes 2007. aasta 90 %-ga. Allikas: Central Statistics Office (2011). Access to Finance 2007 and 2010.

27. on seisukohal, et VKEdele avatud Euroopa Liidu programmide erinev olemus ja erinevad nõudmised on rahastamisele juurdepääsu nõrk külg, ja teeb ettepaneku ühendada Euroopa Liidu eelarves paremini VKEdele suunatud instrumentid ja finantsvahendid. Komitee soovib, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames suurendataks toetust kõigile VKEde edendamisele suunatud programmidele ja instrumentidele. Sellest tulenevalt avaldab komitee üldist toetust VKEdega seotud ettepanekutele, mis on visandatud komisjoni ettepanekus 2014–2020. aasta kohta, kuid viivitab otsuse langetamisega ajani, mil on kokku lepitud lõpliku eelarve, VKEde toetuse täpse mahu ja konkreetse rakendamise osas;

28. väljendab muret, et 2013. aasta järgses konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmis, mis kuulub ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ühisesse strateegilisse raamistikku, ei võeta piisavalt arvesse VKEde nõudmisi, ning toetab seega eraldi VKE samba loomist selles programmis. Komitee kutsub üles parandama finantsinstrumentide kättesaadavust ja nende vastavust VKEde vajadustele, asetades muu hulgas suurema rõhu mikroreididile ja vahefinantseerimise vahenditele ning täiendades ja laiendades konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi tagatisvahendeid ja riskijagamisrahastust teadusuuringute raamprogrammi raames. Komitee kutsub samuti üles kasutama arukamalt Euroopa Investeerimispanka tooteid, nagu Jasmine ja Jeremie;

29. toetab komisjoni otsust pikendada ajutise riigiabi raamistikku, mis võimaldab VKE-dele täiendavat abi, kuni 2011. aasta lõpuni, ning leiab, et komisjon peaks seda korda pikendama ka pärast 2011. aastat, seejuures tuleb põhjalikult läbi vaadata raamistiku tulemuslikkus selle eesmärkide saavutamise seisukohalt;

30. teeb riikide valitsustele ettepaneku kaaluda maksusoodustuste pakkumist innovaatilistele alustavatele VKEdele nende tegevuse algusaastail;

31. tervitab komisjoni ettepanekut toetada suuremat hulka VKEsid tugevamate laenuagamiskeemide kaudu, mis toetab investeringuid, kasvu, innovatsiooni ja teadusuuringuid; ning tunnustab lisaks ettepanekuid õigusaktide jõustamiseks, et tagada riskikapitalituru tõhusam toimimine;

Parem õigusloome VKEde hüvanguks

32. rõhutab lihtsustatud, selgema ja ühtse õigusliku ja haldusliku tegevuskeskkonna olulisust VKEde jaoks ning leiab, et VKE testi kohaldamise tõhustamine on selles osas keskse tähtsusega;

33. kutsub üles mõjuhindamise protsessis VKE testi süstemaatilisemalt kohaldama, et kaasata poliitilised teatised ning õigusaktide ettepanekud juba varases etapis, ning väidab lisaks, et kõnealune protsess oleks tõhusam, kui mõju hindamise komitee sõltuks vähem komisjonist;

34. toetab kindlalt seda, et kõik liikmesriigid rakendaksid VKE testi ning „kõigepealt mõtle väikesele” põhimõtet mitte üksnes õigusaktide puhul, vaid ka poliitilistes raamistikes ja haldusmenetlustes, mis puudutavad VKEsid, ning teeb komisjonile ettepaneku hinnata VKE testi kohaldamist liikmesriikides VKEde tulemuslikkuskontrolli osana;

35. tervitab komisjoni valmisolekut aidata liikmesriikidel vältida Euroopa Liidu õigusaktiga ettenähtust rangemate nõuete kehtestamist. Seda toetas komitee ka oma eelmises arvamuses algatuse „Small Business Act” kohta, rõhutades märkimisväärseid tõkkeid mikroettevõtete sisenemisel turule ja nende laienemisel, mille põhjuseks on ülepingutamise Euroopa Liidu direktiivide siseriiklikku õigusse ülevõtmisel.

36. toetab täielikult ühekordsuse põhimõtte rakendamist ning julgustab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kohaldama seda kõigi haldus- ja õigusteabe taotluste suhtes VKEdele. Komitee rõhutab siiski, et on teatud tõendeid selle kohta, et ametiasutused, kes on üritanud ühekordsuse tavasid rakendada ning kogutud andmeid jagada, on puutunud kokku takistustega andmekaitse ja andmete säilitamise valdkonnas;

37. toetab komisjoni lubadust esitada 2011. aastal poliitika-soovituste kogumi, et lihtsustada ja käsitleda väljakutseid, mis on seotud ettevõtete üleminekul takistavate tõkete kõrvaldamisega ning juhib veelkord tähelepanu asjaolule, et eriti asjakohane on see küsimus ettevõtete üleminekul pereliikmetele, kuna paljude VKEde omanikud vananevad ja loobuvad ettevõtlusest lähema kümne aasta jooksul; lisaks toonitab komitee, et sarnased probleemid on omased omaniku juhitud VKEdele;

38. väljendab kahetsust, et pankrotimenetluse lihtsustamise valdkonnas ei ole tänini tehtud märkimisväärseid edusamme, mistõttu kutsub komitee liikmesriike ja komisjoni üles seda küsimust prioriteediks seadma. Samuti kutsub komitee komisjoni taaskord üles tegelema sarnaste, kuid siiski erinevate väljakutsetega, millega seisavad silmitsi ettevõtjad, kelle pankrotti ei ole ametlikult välja kuulutatud;

39. rõhutab, et kui ettevõtted on sunnitud oma tegevuse lõpetama, on raskustesse sattunud ettevõtjatel nende töötajate õigustega võrreldes raskusi juurdepääsul liikmesriikide sotsiaalkaitsesüsteemidele;

Turulepääsu hõlbustamine

40. toetab ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) laiendamist kõigile Euroopa ettevõtetele ja nõustub täielikult SEPA nõukogu 2011. aasta mai avaldusega⁽³⁾, milles kutsutakse üles viivitamatult vastu võtma määrust, millega kehtestatakse üleminekutähtaeg nii SEPA krediidikorralduste kui ka otsearvelduste jaoks. Kui määrus vastu võetakse, asendab see liikmesriikide olemasolevad krediidikorraldused ja otsearveldussüsteemid. See toob lõppkokkuvõttes kaasa kiirema ja tõhusama SEPA rakendamise;

⁽³⁾ http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/SEPA_Council_statement_3rd_meeting.pdf

41. tervitab komisjoni võetud kohustust rakendada täielikult Euroopa parimate tavade juhendit, millega lihtsustatakse VKEde juurdepääsu riigihankepingutele, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles vastama ulatuslikumalt komitee varasematele üleskutsetele edendada VKEde riigihangetes osalemise suurendamiseks uuenduslikke lepingute sõlmimise meetmeid, nagu enamate pakkumiste osadeks jaotamine või vajaduse korral koostööviiside lisamine pakkumiskutsesse;

42. palub lisaks komisjonil edendada riigi tasandil pakkujate nn hankepasside taotlemise võimalust (elektroniline registree-rimissüsteem), mis tõendaks, et ettevõtjal on kinnitused ja tõendid, mille esitamist hankijad hankemenetluste puhul tihti nõuavad. Asjaolu, et VKEd peavad ainult üks kord passi taotlema, tähendab seda, et nad ei pea samu kinnitusi ja dokumente üha uuesti esitama. See on aja ja ressursside kokkuhoid, kui ettevõtja osaleb hankemenetlustes tihti. Selline hankepass oleks kehtiv teatud perioodi jooksul, kuna asjaomaste tõendite kehtivusaeg on piiratud. Vastavad süsteemid juba toimivad ja seni on kogemused olnud positiivsed;

43. kordab, et e-hangete potentsiaal on suuresti kasutamata ning tunnustab komisjonile ja liikmesriikidele suunatud üleskutset tagada e-identimise ja e-autentimise vastastikune tunnustamine Euroopa Liidus aastaks 2012. Seetõttu julgustab komitee komisjoni läbi vaatama selle meetme osas 2011. aastal tehtud edusammud, et tagada vajalike sammude astumine ning määratleda küsimused, mille rakendamisele on vaja tähelepanu pöörata;

44. soovib põhjalikumalt kasutada ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogia lahenduste eeliseid kulude vähendamisel, sest kogu Euroopa Liidus sõlmitakse praegu vaid kolmandik lepingutest üksnes elektronilisel kujul. Seepärast kutsub komitee üles seda võimalust väikeettevõtlusalgatuses paremini käsitleda ning komisjoni ja liikmesriike seda rakendada;

45. juhib veelkord tähelepanu üha kasvavale ohule, mida must turg endaga seaduslike VKEde elujõulisuse seisukohalt kaasa toob, ja nõuab, et komisjon käsitleks sellest tulenevaid probleeme seoses ebaausa konkurentsi ja reguleerimata kaubandusega. Eelkõige tuleks võtta meetmeid intellektuaalomandi kaitse tõhustamiseks ja võltsimise vastase võitluse parandamiseks;

Ettevõtluse edendamine

46. tunnustab ettevõtluskultuuri edendamise ja arendamise tähtsust; kutsub liikmesriike üles osutama suuremat tähelepanu ettevõtlusalase hariduse edendamisele ja ettevõtliku mõtteviisi juurutamisele üliõpilastes ja õpetajakoolituses;

47. toetab Euroopa ettevõtluspiirkonna (European Entrepreneurial Region, EER) süsteemi tugevdamist väikeettevõtlusalgatuses elluviimise osana, et edendada ettevõtlust ning kui vahendit piirkondade võrgustamiseks ja VKEde toetamisega seotud parimate kohalike ja piirkondlike tavade levitamiseks;

48. tervitab programmi „Erasmus noortele ettevõtjatele” hindamist ja leiab, et programmi katseetapp on täitnud mitut oma eesmärki ning loonud tõelist Euroopa lisaväärtust. Komitee toetab kõnealuse programmi pikendamist tingimusel, et lahendatakse katseetapi põhipuudused, eelkõige: a) parem algatuses teavitamine üldiselt ja osalejate ja võõrustajate kasu tõhusam propageerimine; b) kohalike/riiklike kontaktpunktide loomine teabevahetus- ja edendamisprobleemide lahendamiseks; c) suurem geograafiline tasakaal osavõtjate vahel; d) osalejatele nn järelhooldusprogrammi pakkumine, et kinnistada saadud kogemusi ja e) programmi kindlam rahastamisalus;

49. tunnustab ja toetab juhendamiskeemide loomist naisettevõtjatele ning juhib samuti tähelepanu sisserändajatest ettevõtjate vajadustele, kes on olukorrast tingituna üldiselt ettevõtlikumad ja vähem riskikartlikud. Komitee soovib arvesse võtta ka noorte, vähemuste ja eakate ettevõtjate vajadusi ning teha vahet Euroopa Liidust ja kolmandatest riikidest pärit sisserändajatest ettevõtjate probleemidel ja vajadustel;

50. tervitab Euroopa 2020. aasta juhtalgatust „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava”, milles võetakse arvesse VKEde teatud spetsiifilisi iseärasusi ja väljakutseid, ning julgustab komisjoni ja liikmesriike tagama, et oskuste ja töökohtade poliitika töötataks välja väikeettevõtlusalgatuses „Small Business Act” kontekstis, et maksimeerida töökohtade loomise ja oskuste arendamise potentsiaali VKEdes.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president

Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamus „Majandusliku ja sotsiaalse arengu tasakaalunihete vähendamise riiklike ja ELi meetmete vastastikune täiendavus”

(2012/C 9/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- loodab, et võetakse kasutusele SKPd täiendavaid näitajaid, et tuua paremini esile tehtud edusamme ELi erinevate piirkondade vaheliste ja piirkonnasiseste erinevuste vähendamisel;
- peab vajalikuks teha seal, kus on olemas erinevad struktuurid riiklike ja ELi meetmete rakendamiseks, senisest tihedamat koostööd kaasatud valitsemistasandite vahel, et vältida kattumisest tulenevat ebatõhusust. Seetõttu tuleb tõhustada peetavat dialoogi ja selle kaudu tugevdada ka eri valitsemistasandite koostööd, et tagada erinevate meetmete suurem sidusus ja täiendavus;
- on seetõttu arvamusel, et partnerluse põhimõtte kohaselt on ELi ja riiklike meetmete edu lahutamatu seotud vastava riigi pädevate kohalike ja piirkondlike otsustusorganite osalemisega;
- toetab lähenemisviisi ühtekuuluvuse tõhususe suurendamiseks, orienteerudes rohkem tulemustele, ega ole põhimõtteliselt vastu eelhindamiste kasutamisele; rõhutab samas, et nimetatud tingimused ei tohi põhjustada viivitusi programmide käivitamisel, ent ei ole nõus stabiilsuse ja kasvu paktiga seotud tingimustega;
- leiab, et on oluline kontrollida täiendavust eesmärgiga tagada, et neid vahendeid kasutatakse tõepoolest riiklike rahastamisprogrammide täiendamiseks ja et ELi meetmed toovad tõelist lisaväärtust;
- toetab ettepanekut töötada välja ühine strateegiline raamistik ja peab hädavajalikuks, et arengu- ja investeerimispartnerluse lepingud saaksid vahendiks, mis ühendaks omavahel täiendavalt riiklikud ja Euroopa Liidu meetmed; rõhutab vajadust kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ulatuslikult nende väljatöötamisse.

Raportöör Francesco MUSOTTO (IT/EA), Sitsiilia maakonna volikogu liige

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. rõhutab, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174 (EÜ asutamislepingu endine artikkel 158) on sätestatud, et liit töötab välja ja rakendab meetmeid **majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks**, selleks et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut. Iseäranis taotleb liit eri piirkondade arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades;

2. toob esile, et erilist tähelepanu pööratakse **maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused**, näiteks väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimatele piirkondadele, saartele, piiriülestele ja mäestikualadele, kuigi ka ülejäänud Euroopa piirkondi tuleb nende konkurentsivõime tagamisel ja tugevdamisel toetada;

3. rõhutab linnapiirkondade ja -regioonide, samuti pealinna ja pealinnapiirkondade võtmerolli majanduskasvu mootorina Euroopa 2020. aasta strateegia majanduslike, keskkonnanalaste ja sotsiaalsete eesmärkide saavutamisel. Ka tulevikus peaksid integreeritud lähenemisviiside raames – vastavat piirkondlikku tegevusruumi arvestades – olema võimalikud linnade ja probleemsete linnaliste piirkondade sotsiaalse ja majandusliku stabiliseerimise meetmed. Sealjuures tuleb lähtuda sellest, et linnamõõde isenesest vastab Euroopa 2020. strateegiale. Ka linnade ja ümbritsevate piirkondade koostööd tuleb lihtsustada liikmesriigisisest funktsionaalsete piirkondade raames, kehtestades selleks vajalikud tingimused tulvastes struktuurifondimäärustes;

4. toetab komisjoni teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve“⁽¹⁾ sisalduvat Euroopa Komisjoni ettepanekut võtta kasutusele uus kategooria „üleminekupiirkonnad“. Samas märgib komitee, et piirkondadel, mille SKP inimese kohta ületas praegusel finantsperspektiivi perioodil 75 % ELi keskmisest, peaks olema ka võimalus kasutada vahendeid infrastruktuuriinvesteeringuteks, mis võimaldaks neil kinnistada jooksva programmi perioodil loodud lisaväärtust. Samuti peaks energiatõhususe eesmärk hõlmama töhusaid transpordiliike, k.a raudteetransporti ja sellega seotud infrastruktuuri;

5. tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artiklis 349 tunnustatakse äärepoolseimate piirkondade eriomast olukorda

ning õigustatakse vajadust kohandada neile kohaldatavat liidu õigustikku ja võtta tarvidusel erimeetmed, eriti ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas;

6. jagab põhimõtet, mille Euroopa Komisjon esitas viiendas aruandes majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kohta⁽²⁾ ning mille kohaselt peetakse ka tulevikus **ühtekuuluvust arengupoliitikaks, mida rakendatakse kogu Euroopa Liidus** ja seega kõigis tema piirkondades;

7. on seetõttu arvamusel, et kõigi erinevatel territoriaalsetel tasanditel võetavate riiklike meetmete lahutamatu osana on ELi ühtekuuluvuspoliitikal ka edaspidi keskne osa kogu ELi territooriumi ühtlase arengu edendamisel, **aidates vähemarenenud piirkondadel teistele järele jõuda**, suunates neile suurema osa vahenditest, ning aidates samas suurendada ja tugevdada **kõigi piirkondade konkurentsivõimet**;

Majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse arengu tasakaaluhete vähendamise riiklike ja ELi meetmete vastastikuse täiendavuse roll

8. leiab, et ELi territooriumil ikka veel olemasolevad majanduslikud, sotsiaalsed ja territoriaalsed erinevused saab kaotada üksnes **integratsiooni, koostoime** ning konkreetse solidaarsuse väärtusele tuginevate **riiklike ja ELi meetmete vastastikuse täiendavuse** abil;

9. on arvamusel, et kõnealustel põhimõtetel võib selles olla määrav tähtsus mitmes mõttes, eelkõige aga järgmiste eesmärkide osas:

— innustada liikmesriike **tugevdama oma institutsionaalset ja haldussuutlikkust**;

— **vältida** teatud piirkonnas rakendatavate eri meetmete **kattumisest tulenevat ebatõhusust**;

— **viia kooskõlla** eri valitsustasandite **eesmärgid ja prioriteetid**;

— **tõsta** avaliku sektori **meetmete kvaliteeti** kõigil tasanditel;

— **suurendada ühtekuuluvuspoliitika mõjusust**;

⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve“, KOM(2011) 500 lõplik.

⁽²⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeeringupangale „Majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva viienda aruande järeldused: ühtekuuluvuspoliitika tulevik“, KOM(2010) 642 lõplik.

10. on seisukohal, et ELi ühtekuuluvuspoliitika kui kõigi avaliku sektori meetmete lahutamatu osa eri territoriaalsetel tasanditel on tõhusaim vahend kõige ebasoodsamates tingimustes piirkondade solidaarseks toetamiseks, aidates samas luua majanduskasvu ja heaolu kogu ELis. Komitee toob esile, et ühtekuuluvuspoliitika on aidanud **suurendada SKPd** kogu ELis, lihtsustanud **uute infrastruktuuride rajamist**, suurendades ELi piirkondade **ligipääsetavust**, parandanud **keskkonkaid**. Jätkusuutlikku tööhõivestrategieesse tehtavate investeeringute kaudu ja tööturu nõudmisi arvesse võttes tekkisid täiesti uut tüüpi ametid, vanad muutusid ja traditsioonilised kadusid. Heade töökohtade loomine tähendab seda, et tagatud on inimeste isiklik rahulolu, tulemustele vastav töötasu, töötervishoiu edendamine ning töö- ja pereelu ühitamise võimalus. Töövaldkonna kvaliteedi tõstmisega suurendatakse töökoha atraktiivsust, millel on positiivne mõju ka konkreetsele majanduskeskkonnale ja seeläbi on võimalik anda panus ELi piirkondade konkurentsivõime tõusu;

11. toob esile, et hoolimata arengu erinevuste vähendamisel saavutatud märkimisväärsest edust, võib Euroopa piirkondade vaheline ja sisene ebahütlus praeguse **majandus- ja finantskriisi** tõttu rohkem esile tõusta. Komitee rõhutab, et olukord on veelgi teravam riikides, kes saavad abi Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi ja maksebilansimehhanismi raames, kus piirkondlikud erinevused on tegelikult teisejärgulised ning esikohal on püüdlused täita tingimusi ja nõudmisi, mis on rangelt riikliku suunilusega;

12. jubib tähelepanu asjaolule, et ebasoodsate tingimustega piirkonnad suudavad jõukamate piirkondadega võrreldes leida vähem omavahendeid. Seepärast võib suureneda nende haavatavus **väliste vapustuste** suhtes ja praeguse, teadmata kestusega kriisi ajal võivad ohtu sattuda juba saavutatud edusammud. Kõnealustes valdkondades on riiklike meetmeid täiendav ELi rahastamine esmatähtis element, et tagada avaliku sektori investeeringute teatav stabiilsus, ja järelikult on sellel keskne osa majanduslikus taastumises;

13. toob esile, et ELi ühtekuuluvuspoliitika, mida iseloomustab **laiaulatuslik visioon**, mis hõlmab mahajäänud piirkondade majanduslikku arendamist, sotsiaalselt haavatavate rühmade toetamist, arengu sotsiaalset ja keskkonnaalast jätkusuutlikkust ning territoriaalsete ja kultuuriliste eripärade austamist, suunab selles mõttes ka riikides võetavaid, samadele ühtekuuluvuse eesmärkidele suunatud meetmeid;

14. rõhutab seepärast vajadust, et Euroopa uue ühtekuuluvuspoliitika käsutuses oleks ka edaspidi **piisavalt vahendeid**, et jätkata püüdlusi tõelise majandusliku ja sotsiaalse tasakaalu saavutamiseks piirkondade vahel, tugevdades ja täiendades riigi, piirkonna ja kohaliku omavalitsuse tasandil elluviidavaid meetmeid. Seepärast tuleks ka tulevikus suunata piisav osa ELi eelarvevahenditest asjakohaste toetusmeetmete rahastamisse ELi mahajäänud piirkondades;

15. rõhutab, et uus ühtekuuluvuspoliitika peaks arvesse võtma piiriülest koostööd. ELi liikmesriikide piirialadel tuleb toetada koostöö arendamist naaberriikidega ELi välispiiril, eelkõige väga erineva majandusarengu tasemega riikide ja piirkondadega. Komitee leiab samuti, et ühiste territoriaalalade loomine äärepoolsetes piirkondades nõuab ELi tasandil süsteemset ja valikulist toetust nii ruumilise planeerimise poliitika tugevdamiseks kui ka ühiste arenguprojektide elluviimiseks;

16. on teadlik sellest, SKP inimese kohta on piirkondlikul tasandil oluline näitaja majanduskasvu mõõtmiseks, ent loodab, et koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega võetakse kasutusele **täiendavaid näitajaid**, millega määratakse konkreetse piirkonna lähteolukord (baseline) ja mis seetõttu tooks paremini esile tehtud edusamme ELi erinevate piirkondade vaheliste ja piirkonnasiseste erinevuste vähendamisel ⁽³⁾ ning mis kajastavad täpsemalt iga piirkonna arengutaset ning sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse alaseid konkreetseid probleeme;

17. rõhutab lisaks, et oodatav arvestusperiood, mida kasutatakse piirkonna abikõlblikkuse määratlemiseks ELi uue, 2014. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika raames (suure tõenäosusega on tegu SKPga inimese kohta piirkondlikul tasandil ajavahemikus 2007–2009), ei kajasta majanduskriisi ja sellest tulenevate kärpemeetmete täielikku mõju piirkondadele kogu Euroopa Liidus. Komitee nõuab kõikvõimalike jõupingutuste tegemist, et kasutada ajakohasemaid piirkondlikke SKP ja SKP suundumuste andmeid vahendite jaotamisel, ning progressiivsemate kontrollimehhanismide rakendamist programmiperioodil;

Institutsionaalsest ja haldusraamistikust sõltuv täiendavus

18. peab vajalikuks, et nii ELi ühtekuuluvuspoliitika kui ka riiklik regionaalarengupoliitika saaksid kasutada **asjakohast institutsionaalset raamistikku, tõhusat avalikku haldust ja mõjusat partnerlust eri valitsustasandite vahel**, et määrata kindlaks keskmise ja pikaajalise ulatusega sidusad ja terviklikud arengustrateegiad ning mitmeaastased raamprogrammid, mille need strateegiad saavad põhineda;

19. leiab, et ELi ühtekuuluvuspoliitika kui kõigi avaliku sektori meetmete lahutamatu osa eri territoriaalsetel tasanditel saaks iga riigi struktuuri austades innustada liikmesriike tugevdama oma **institutsionaalset ja haldussuutlikkust**, mida on vaja, et tagada finantsressursside senisest tõhusam ja tulemuslikum kasutus ning selle tulemusena viia maksimumini majanduskasvu erinevuste vähendamiseks tehtavate investeeringute mõju;

⁽³⁾ Umbria maakonna ja Regioonide Komitee territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjoni (COTER) poolt 29. aprillil 2011 Perugia (Itaalia) teemal „Uued näitajad ühtekuuluvuspoliitika edusammude mõõtmiseks“ korraldatud seminari järeldused.

20. juhib tähelepanu tõigale, et ELi ühtekuuluvuspoliitika ja riikide regionaalarengupoliitika erinevad rakendussüsteemid sõltuvad iga liikmesriigi eripäradest ja on tingitud **institutsionaalsest raamistikust** ja **pädevuste jaotusest** ning konkreetsemalt detsentraliseerituse määrast, mitmetasandilise valitsemise põhimõtte rakendamise määrast, aga ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil saadud regionaalarengualastest kogemustest ning programmide geograafilisest mõjust ja ulatusest ⁽⁴⁾;

21. arvates tuleb teha seal, kus on olemas erinevad struktuurid riiklike ja ELi meetmete rakendamiseks, senisest tihedamat koostööd kaasatud valitsemistasandite vahel, et vältida **kattumisest tulenevat ebatõhusust**. Komitee arvates saab optimaalse koostoimeni jõuda järk-järgult kõigi teatavas piirkonnas rakendatavate arengumeetmete tervikliku kavandamise kaudu, ent ka tihedalt kooskõlastatud juhtimise abil. Seetõttu peab komitee kasulikuks tõhustada peetavat dialoogi ja selle kaudu tugevdada ka eri valitsemistasandite koostööd, et tagada erinevate riiklike ja ELi meetmete suurem sidusus ja täiendus;

Eesmärk on senisest terviklikum regionaalareng

22. leiab, et suurema mõju avaldamiseks piirkondade ühtekuuluvusele ja konkurentsivõimele peavad majanduslike, sotsiaalsete ja piirkondlike tasakaalunihete vähendamise meetmed põhinema **terviklikel meetmetel**, mis on suunatud eelkõige tulemuste saavutamisele ning mille väljatöötamisel on arvestatud probleemide territoriaalsete aspektidega;

23. rõhutab, et uue poliitilise eesmärgina Lissaboni lepingusse lisatud territoriaalne ühtekuuluvus on lisaks majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele muutunud prioriteetseks ning et seetõttu tuleb territoriaalne mõõde paremini kaasata kõikidesse poliitikameetmetesse, millel on selge territoriaalne mõju, kasutades selleks ka meetmete **territoriaalse mõju** süstemaatilist hindamist. Sellega seoses on komitee arvates kasulik võtta kasutusele **järelevalvesüsteemid**, mille abil saaks pidevalt jälgida ELi piirkondades ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamiseks tehtavate avaliku sektori kulude jaotumist;

24. toob esile, et kõigi tasandite ametiasutuste kaasamine majanduslike ja sotsiaalsete tasakaalunihete vähendamise meetmete strateegilise kavandamise ja rakendamise protsessi tagab selliste meetmete väljatöötamise, milles on lähtutud konkreetsetest piirkondlikest tingimustest ja teadmistest, mis on vajalikud **piirkondade võimaluste ärakasutamiseks, ressursside koondamiseks ja avaliku sektori tegevuse maksimaalseks tõhustamiseks**;

25. toob esile, et kliimamuutuste vastu võitlemine, energiavarustus, globaliseerumine, linna- ja maapiirkondade suhted, demograafilised muutused ning rände protsessid avaldavad piirkondadele väga erinevat mõju. Seepärast vajavad need ka **piirkondlikul ja kohalikul tasandil väljatöötavaid ja elluviidavaid lahendusi**, mille puhul peetakse kinni subsidiaarsuse põhimõttest;

26. on seetõttu arvamusel, et **partnerluse põhimõtte** kohaselt on ELi ja riiklike meetmete edu lahutamatu seotud vastava riigi õiguse kohaselt pädevust omavate kohalike ja piirkondlike otsustusorganite osalemisega ja samuti sellega, mil määral suudavad majandus- ja sotsiaalpartnerid osaleda nii meetmete kavandamises kui ka nende väljatöötamises ja rakendamises;

Läheneviisi ühtekuuluvuse tõhususe suurendamiseks

27. tunnistab vajadust edendada Euroopa piirkondade arengut kitsas finantsraamistikus, mis nõuaks püüdlemist võimalikult suure tõhususe poole. Komitee toetab Euroopa Komisjoni ettepanekut **orienteeruda rohkem tulemustele**, kehtestades selleks selged ja kvantitatiivselt väljendatavad eesmärgid, samuti mõõdetavad tulemusnäitajad, mille kehtestamisel on tagatud piisav paindlikkus ja mis on kooskõlas kavandatud meetmetega. See võib võimaldada ka hindamist kogu programmi kestel;

28. ei ole põhimõtteliselt vastu struktuurifondide puhul **eelhindamiste** kasutamisele, kui need on rangelt ja otseselt seotud Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika tõhususe parandamisega ning mõjuvad positiivselt programmide teostatavusele ja toimivusele ning arendusmeetmete integreerimisele;

29. rõhutab samas, et nimetatud **tingimused** ei tohi põhjustada viivitusi struktuurifondiga seotud programmide käivitamisel, mis kahjustaks tugevalt tulemusi, mida oodatakse riiklike ressursside kasutamisest ELi meetmeid täiendavate meetmete puhul;

30. jätab endale õiguse esitada täiendavaid märkusi, kui Euroopa Komisjon on avaldanud selles küsimuses oma ettepaneku;

31. ei ole siiski nõus Euroopa Komisjoni ettepanekuga **stabiilsuse ja kasvu paktiga seotud tingimuste** kohta, mille puhul on oht, et nendega karistatakse kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kes ei ole vastutavad liikmesriikidele pandud kohustuste mittetäitmisest eest ⁽⁵⁾. Need tingimused takistaksid või viivitaksid nende arenguprotsessi ja kahjustaksid juba saavutatud tulemusi;

⁽⁴⁾ Rona Michie ja John Bachtler: „Managing Structural Funds – Institutionalising Good practice”, Euroopa Poliitikauuringute Keskus, Strathclyde'i ülikool, 1996.

⁽⁵⁾ Vrd Regioonide Komitee arvamus „Viies ühtekuuluvusaruanne”, CdR 369/2010 fin (raportöör: Michel Delebarre, FR/PES).

32. võtab teadmiseks, et Euroopa fondide optimaalset kasutamist majanduskasvu jaoks kõige olulisemates sektorites ja sekkumisvaldkondades võivad kahjustada mitmed tegurid, vähendades nende võimalikku mõju konkreetse piirkonna jaoks⁽⁶⁾. Sellega seoses on oluline kontrollida **täiendavust** eesmärgiga tagada, et neid vahendeid kasutatakse tõepoolest riiklike rahastamisprogrammide täiendamiseks ja et ELi meetmed toovad tõelist lisaväärtust;

33. rõhutab seepärast, et mõttekas kontrollida tõhusamalt struktuurifondide täiendavat rolli ja tagada, et Euroopa programmide käigus võetakse täiendavaid meetmeid, mis riiklike eeskirjade järgi ei ole ette nähtud või ei ole piisaval määral ette nähtud;

34. on seisukohal, et ELi ühtekuuluvuspoliitika tõhusus ja mõjususe sõltub ka **menetluste lihtsustamisest**, et vähendada nii palju kui võimalik kasusaajate õiguslikku ja halduslikku koormat. Tõhustatud menetlused on vahendite tõhusa kasutamise eeldus. Seepärast nõuab komitee, et komisjon soovitaks liikmesriikidel koos kohalike ja piirkondlike omavalitsustega uurida ja esitada ettepanekuid Euroopa Liidu eeskirjade paremaks kooskõlastamiseks (põhimõtete, tähtaegade ja menetluste osas) riiklike eeskirjadega, seades sealjuures prioriteediks tulemused ja saavutatava mõju ning vältides samal ajal ebavõrdsete tingimuste loomist vahendite kasutamisele eri liikmesriikides;

Meetmete parem integreerimine ja täiendus pärast 2013. aastat

35. tunnistab arukat, säästvat ja kaasavat majanduskasvu taotleva **Euroopa 2020. aasta strateegia** olulisust ja tervitab komisjoni teatist „Kestlikku kasvu toetav regionaalpoliitika Euroopa 2020. aasta strateegias”,⁽⁷⁾ mille kohaselt sõltub strateegia eesmärkide saavutamine suures osas kohaliku ja piirkondliku tasandi otsustest;

36. on seisukohal, et **ühtekuuluvuspoliitika** võib anda olulise panuse Euroopa 2020. aasta strateegiasse, kuid **see ei tohi ühtekuuluvuspoliitikat enda alla haarata**. Ühtekuuluvuspoliitika roll on toetada Euroopa Liidu harmoonilist arengut, kaotades ELi piirkondade vahel majanduslikud ja sotsiaalsed erinevused, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174. Seega peavad need kaks rakendusprotsessi ka tulevikus eraldi jääma, sest kummalgi on oma konkreetsed ja mittekattuvad eesmärgid, kuigi integratsiooni ja täiendavuse raames võivad nad teineteist vastastikku mõjutada;

⁽⁶⁾ Chiara Del Bo, Massimo Florio, Emanuela Sirtori ja Silvia Vignetti uuring „Additionality and regional development: are EU structural funds complements or substitutes of National public finance?”, CISL - Centre of Industrial Studies. Uuring viidi läbi 2009. aastal Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika peadirektoraadi taotlusel.

⁽⁷⁾ Komisjoni teatis „Kestlikku kasvu toetav regionaalpoliitika Euroopa 2020. aasta strateegias”, KOM(2011) 17 lõplik.

37. toetab majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse viiendas aruandes esitatud ettepanekut töötada välja struktuurifondide ja teiste piirkondliku arengu fondide, nagu Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF), Euroopa Sotsiaalfond (ESF), Ühtekuuluvusfond, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond **ühine strateegiline raamistik**, olgugi, et kõigil neil on oma vahendid ja konkreetsed sätted. Komitee arvates on positiivne, et struktuuripoliitika teenistuses olevad Euroopa fondid koondatakse ühte strateegilisse arenguraamistikku, mis peaks võimaldama paremat koordineerimist;

38. peab hädavajalikuks, et struktuurifondide tulevaste sätete üle käiva arutelu tulemusena saaksid **arengu- ja investeerimispartnerluse lepingud** vahendiks, mis ühendaks omavahel tõhusalt ja täiendavalt riiklikud ja Euroopa Liidu meetmed, mille eesmärk on kaotada majanduslikud, sotsiaalsed ja territoriaalsed tasakaalunihked. Sealjuures määratakse kindlaks investeringute prioriteedid, riiklike ja ELi vahendite määramine, vastavad tingimused ja eesmärgid;

39. rõhutab samas, et lepingud tuleb välja töötada ja arendada kooskõlas mitmetasandilise valitsemise põhimõttega, kaasates **ulatuslikult kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi**, st neid ametiasutusi, kes vastutavad meetmete elluviimise ja juhtimise eest kohapeal. Selleks, et tõhusamalt koordineerida ja kooskõlastada eri poliitilisi tegevuskavasid, ja selleks, et ei tugevdataks mitte ainult rakenduslikku, vaid ka strateegilist valitsemist, ei tohi liikmesriigid ja Euroopa Komisjon neid lepingud üksinda välja töötada;

40. on seisukohal, et arengu- ja investeerimispartnerluse lepingud, mis vastavad iga liikmesriigi konkreetsetele tingimustele, võivad sobival viisil hõlmata **territoriaalseid pakke**, mida Regionide Komitee seoses riiklike reformikavadega propageerib;

41. on seisukohal, et riiklike regionaalarengu meetmete ja Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika seesugune koordineerimine oleks **meetmete kontsentreerimise põhimõtte** konkreetne väljendus ning see tooks kaasa sama valdkonna erinevate vahendite maksimaalse koostoime, võttes arvesse olemasolevaid vastastikuseid mõjusid. Sel viisil ei oleks võimalik saavutada paremat koordineerimist mitte ainult Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Kalandusfondi rakendusvaldkondade vahel, vaid ka nende fondide ja samade arengueesmärkidega riiklike meetmete vahel;

42. on lisaks seisukohal, et strateegiliselt oluline on see, et riiklike regionaalarengu meetmeid ei käsitletaks valdkondlikust poliitikast eraldi. Komitee arvates on hädavajalik üritada luua meetmete vahel rohkem ühtekuuluvust, seoseid ja koostoimet. Paljudes valdkondades on avaliku sektori meetmetel üldise suundumusega **üksteisest sõltuv mõju** ja neil oleks parem üldmõju, kui neid rakendatakse ellu hästi koordineeritud viisil ⁽⁸⁾;

43. on seisukohal, et see lihtsustab programmide konkreetset **suunamist** seatud eesmärkidele, millele järgneb toimivate poliitilise vahendite ja olemasolevate finantsvahendite koondamine nende eesmärkide saavutamisele. Sealjuures määratakse sekkumisvaldkondade ja investeeringute prioriteedid, samuti Euroopa Liidu vahendite kättesaadavus kindlaks iga piirkonna ressurside analüüsi alusel. Selline lähenemisviis võimaldab kõige paremini ära kasutada iga piirkonna potentsiaali ja oma prioriteetide tundmist igas valdkonnas.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ Laura Polverari ja Rona Michie uuring „Complementarity or conflict? The (in)coherence of Cohesion Policy”, Euroopa Poliitikauuringute Keskus, Strathclyde'i ülikool, 2011.

Regioonide Komitee arvamused „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika: jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime kesksel kohal”

(2012/C 9/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab, et ELi uue tööstuspoliitika edukus sõltub tõhusast poliitikast sellistes valdkondades nagu majandustingimused ja juhtimine, konkurentsivõime, investeerimine ja finantssektori struktuur, innovatsioon ja teadusuuringud, energeetika ja ressursid, digitaalarengu tegevuskava, uued oskused ja töökohad jne;
- rõhutab, et Euroopa tööstuse ümberkujundamise puhul tuleb võimaldada ettevõtetele tööhõivestrateegiates suuremat paindlikkust vastutasuks piisava kaitstuse eest, millega kaasneb töötajate kindel valdkondades, millele muudatused tõenäoliselt mõju avaldavad, ning pakkuda ümbersuunamise ja ümberõppe võimalusi ning toetust FIEna tööle asumiseks. Elukestev õpe on otsustava tähtsusega töötajate hea tööalase konkurentsivõime tagamisel ja töötü olemise aja vähendamisel ning ettevõtetele uute oskuste pakkumisel, et nad suudaksid kiiresti turumuutustega kohaneda. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on nende meetmete kooskõlastamises oluline roll. Lisaks tuleks paremini kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi;
- nõuab Euroopa Liidu kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele senisest suuremat rolli Euroopa 2020. aasta strateegia kavandamisel ja elluviimisel ning teatistes seatud eesmärkide elluviimisel ja kordab, et Euroopa Liidu kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on tööstuspoliitika ja majandusarengu edendamisel keskne roll, sest nad teavad tänu rohujuure tasandil tegutsemisele ja kohapealse tööstusstruktuuri tundmisele ettevõtjate probleeme;
- kutsub liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi sõlmima riigi tasandil territoriaalseid pakke, et ühiselt välja töötada ja ellu viia riiklikud reformikavad, ning hindama üheskoos oma edusamme, et kooskõlastada oma jõudpingutused ja poliitilised tegevuskavad ning suunata need Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidele, mis aitab kahtlemata oluliselt kaasa seatud sihtide saavutamisele.

Raportöör	Patxi LÓPEZ (ES/PES), Baskimaa valitsusjuht
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika: jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime keskele kohale” KOM(2010) 614 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE:

1. väljendab heameelt, et Euroopa Komisjon on võtnud ülesandeks luua Euroopas tugev, konkurentsivõimeline ja jätkusuutlik majanduskasvule suunatud tööstus, mis aitaks majandusel taastuda, nagu on sätestatud teatises „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika: jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime keskele kohale”⁽¹⁾, mis on üks Euroopa 2020. aasta strateegia seitsmest juhtalgatusest;

2. rõhutab, et ELi uue tööstuspoliitika edukus sõltub tõhusast poliitikast sellistes valdkondades nagu majandustingimused ja juhtimine, konkurentsivõime, investeerimine ja finantssektori struktuur, innovatsioon ja teadusuuringud, energeetika ja ressursid, digitaalarengu tegevuskava, uued oskused ja töökohad jne;

3. kutsub seetõttu üles Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatuse rohkem integreerima ja kooskõlastama;

4. avaldab kahetsust, et seitsme juhtalgatuse ettepanekud tehti ilma, et oleks võetud arvesse nende mõju eelarvele või nende rakendamisevajadusi;

5. rõhutab, kui oluline on globaalsetele probleemidele vastu seismisel ja Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide käsitlemisel kasutada ära Euroopa tasandi tegevuse lisaväärtust, sest nii on kooskõlastatud poliitikaga võimalik ühendada jõud ja saavutada koostoime;

6. märgib, et maailmas toimuvad struktuurimuutused on näidanud, et teatud praegused olemuslikult ülemaailmsed probleemid ja raskused levivad kiiresti ning mõjutavad maailma avatumat ja vastastikku sõltuvat konteksti arvestades nii riiki kui ka kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi. See näitab, et tuleb kasutusele võtta strateegilised tulevikku vaatavad ning tehnoloogilised vahendid, mis võimaldaksid pakkuda kiireid ja kooskõlastatud lahendusi;

7. tuletab meelde, et konkurentsivõime uued parameetrid on seadnud kahtluse alla Euroopa Liidu majanduse rolli maailmas ja et Euroopa 2020. aasta strateegiat on vaja jõuliselt toetada, et

Euroopa Liidu majandus taastaks oma positsiooni. Tööstusel peab olema selles protsessis majanduskasvu tõukejõuna keskne roll;

8. toetab tervikliku jätkusuutlikkuse mõistet, mis hõlmab tasakaalustatult majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid muutujaid. Keskkonnakaitse ja keskkonna taastamine, energeetika, ressursside tõhus haldamine ning vananemisega ja ülalpeetavate isikute hooldamisega seotud sotsiaalsed vajadused pakuvad kõik võimalusi majandust elavdada. Ülemaailmselt konkurentsivõimelise tööstuse edendamine peab olema kooskõlas majandusliku ja sotsiaalse arenguga ning arvestama keskkonda;

9. palub Euroopa Komisjonil pöörata suuremat tähelepanu arengutasemetel erinevustele ja Elis ikka veel püsiva ebavõrdsuse vähendamisele, mille puhul võib ühe vahendina kasutada tööstuspoliitikat. Liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olukord seoses Euroopa 2020. aasta strateegias määratletud viie eesmärgiga on väga erinev ja kriis mõjutab neid eri määral;

10. rõhutab, et Euroopa tööstuse ümberkujundamise puhul tuleb võimaldada ettevõtetele tööhõivestrategiates suuremat paindlikkust vastutasuks piisava kaitstuse eest, millega kaasneb töötajate kindel valdkondades, millele muudatused tõenäoliselt mõju avaldavad, ning pakkuda ümbersuunamise ja ümberõppe võimalusi ning toetust FIEna tööle asumiseks. Elukestev õpe on otsustava tähtsusega töötajate hea tööalase konkurentsivõime tagamisel ja töötajate olemise aja vähendamisel ning ettevõtetele uute oskuste pakkumisel, et nad suudaksid kiiresti turumuutustega kohaneda. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on nende meetmete kooskõlastamises oluline roll. Lisaks tuleks paremini kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi;

11. nõuab Euroopa Liidu kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele senisest suuremat rolli Euroopa 2020. aasta strateegia kavandamisel ja elluviimisel ning teatistes seatud eesmärkide elluviimisel. Mõnel kohalikul ja piirkondlikul omavalitsusel on laialdane pädevus ja tõestatud kogemus majanduse ja tööstuse arengu valdkonnas ning teistes otseselt konkurentsivõimega seotud poliitikavaldkondades. Kuna nad on otsusetegijatele ja majandustegevuses osalejatele lähedal, siis on nad avaliku sektori poliitika haldamisel tõhusamad;

⁽¹⁾ KOM(2010) 614 lõplik.

12. toetab seega piirkondade ja liikmesriikide territoriaalseid pakke, et võtta Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide täitmiseks endale kohustusi. Tööstuspoliitika eesmärkide, ühiste strateegiate ja rahastamise ühtlustamine aitab saavutada suuremat majanduskasvu;

13. tunnustab piirkondade ja linnadega seotud kohalikku majandustegevust edendavate asutuste rolli⁽²⁾ tööstusele hoo andmisel: Nende tegevus on esmatähtis ettevõtjate, sotsiaalpartnerite ja kodanike ulatuslikumaks kaasamiseks ELi tööstuspoliitikasse;

14. palub Euroopa Komisjonil koostada iga teatise määratletud prioriteedi jaoks eraldi ajakava, et uue tööstuspoliitika elluviimise üle oleks lihtsam järelevalvet teostada;

15. teeb Euroopa Komisjonile ettepaneku viia koostöös Regioonide Komiteega lõpuni järelemeetmed ja tööstuspoliitika elluviimisel tehtud edusammude regulaarne hindamine, et saavutada koostoime ja jagada vahendeid ühise eesmärgi saavutamiseks. Sellega seoses soovib komitee, et töötataks välja menetlus tööstuspoliitika arengu kvalitatiivseks ja kvantitatiivseks mõõtmiseks. Seejuures tuleb arvesse võtta töökohtade loomist, konkurentsivõimet, säästvat arengut ja innovatsiooni edenemist;

Euroopa tööstuse ees seisvad uued konkurentsiprobleemid Uus majanduslik olukord, mis nõuab struktuurilisi muutusi

16. tunneb heameelt selle üle, et algatusega antakse tööstusele ELi majanduskasvu uues mudelis otsustava majandussektorina keskne osa, arvestades selle suurt kaasatõmbavat mõju jõudu muu majandustegevuse suhtes;

17. tunnistab, et ka tööstuse mõiste on muutunud ja alanud on majanduse faas, kus on kanda kinnitanud nn ebamäärane tööstus ehk uus tööstus, mis nõuab oma arenguks suurt lisaväärtust loovaid teenuseid;

18. juhib tähelepanu sellele, et tööstuspoliitika peab sektori-põhisest poliitikast eemaldudes muutuma konkurentsipoliitikaks, et laiema käsitluse järgi uues tööstuse muutuste kontekstis ettevõtetele aktiivsemat toetust pakkuda;

19. juhib tähelepanu sellele, et EL peaks investeerima suurema sotsiaal-majandusliku potentsiaaliga valdkondadesse, ja soovib, et suund võetaks üha enam teadmiste põhineva ELi majanduse arukale arendamisele ning strateegilistele investeeringutele teadus- ja arendustegevusse, teadusele ja tehnoloogiale suunatud haridusele ja mittetehnoloogilisele innovatsioonile;

⁽²⁾ Kohalikku majandustegevust edendavad asutused: piirkondliku arengu agentuurid, kohaliku arengu agentuurid, tehnoloogia- ja uurimiskeskused, kutseõppeasutused, ülikoolid, tööturuasutused.

20. täheldab, et ELi tööstus sõltub suurel määral toorainest ja energiaressurssidest, mis on järjest kallimad, mida on järjest vähem ja mis sõltuvad rahvusvahelise poliitika konjunktuurist;

21. kordab, et üks peamiseid eesmärke peaks olema majanduskasvu ja ressursside suurema kasutamise vahelise seose kaotamine;

22. leiab seega, et ELi tööstuspoliitika strateegiline eesmärk peaks olema nende ressursside tõhusam haldamine, toorainete asendamine ja edusammude tegemine alternatiivse energia kinnistamisel ja kasutamisel;

23. tuletab meelde, et demograafiline areng ja uued tarbimismudelid on omavahel seotud. Arenenud riikide elanikkonna vananemine toob kaasa uued sotsiaalhüvitiste vajadused, kuid pakub tööstuse ja teenuste jaoks ka palju võimalusi. Arengu ja innovatsiooni teisi potentsiaalseid võimalusi pakub keskklassi suurenemine kiiresti areneva majandusega riikides;

24. tunnustab uues parajasti kujunemisel olevas geograafilis-majanduslikus olukorras kiiresti areneva majandusega riikide rolli. Nendel riikidel on uus roll, kuna tegemist on atraktiivsete, kiiresti kasvavate turgudega, kuhu suunatakse ka uute otseinvesteeringute vood ja kus suureneb järjest nõudlus tehnoloogia ning teadus- ja arendustegevuse järele;

25. nõustub, et viivitamatult on vaja viia läbi struktuurireformid, et kohaneda ärikeskkonda mõjutavate põhjalike muutustega, mis nõuavad globaalsel tasandil uue konkurentsitudeli kasutuselevõtmist, mille puhul on otsustava tähtsusega uute kiiresti areneva majandusega riikide esilekerkimine, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja nendega seotud oskused ning üleminek vähese CO₂-heitega majandusele;

26. kutsub üles kaotama ettevõtete kasvu takistavaid piiranguid, nt otsida koostööl ja ettevõtete liitudel põhinevaid lahendusi ja mudeleid. Rahvusvahelisemaks muutumise, innovatsiooni ja jätkusuutlikkusega seotud raskustele ei saa vastu seista isoleeritult ja teistega suhtlemata;

27. rõhutab, et ettevõttele peaks looma võimalusi laienemiseks, et nad võiksid mingis nišis olla tulemuslikud. Nii saaks ELis tekkida nišiturgudel tegutsevaid rahvusvahelisi VKEsid. Spetsialiseerumine on tegelikult üks nendest strateegilistest aspektidest, millest sõltub ettevõtete konkurentsivõime. Seetõttu peavad ettevõtted arendama üha keerulisemaid tooteid ja teenuseid, mis on suunatud kitsamatele ja suuremat lisaväärtust pakkuvatele turusegmentidele;

28. rõhutab vajadust kiiremas korras inimesi koolitada ja nende oskusi parandada, luua teadmispõhises tööstuses töötamiseks soodsad ja atraktiivsed tingimused, võttes arvesse praeguseid raskusi täita töökohad sellistes tuleviku jaoks strateegilistes valdkondades nagu uurimistegevus ja teadus, inseneritöö, tervishoid ja matemaatika. Ka töötajate kvalifikatsiooni, oskusi ja teadmisi tuleb pidevalt ajakohastada ja kohendada paremini uute sektorite ja tehnoloogialahenduste nõuetega, et sellest saaks kasu nii tööstus kui ka töö kaotanud töötajad, nii et nad saaksid kiiresti kohaneda uue sektoriga ja uute tehnoloogiatega;

29. märgib ka, et tuleks suurendada mitmekesisust ja multidistsiplinaarsust ning keskenduda teatud isiklike oskuste, nagu rühmatöö ja muutustega kohanemise oskuse arendamisele, mis võimaldaks tööstussektori vajadustega paremini kohaneda;

30. peab vajalikuks, et ettevõtted mõtleksid globaalselt ja kohaneksid uue konkurentsikontekstiga, mis on juba rahvusvaheline ja oma olemuse tõttu pidevalt muutuv. Üleilmastumine on kahtlemata suurendanud konkurentsi, sest turg on avatud uutele konkurentidele, kes kasutavad ära uusi liikumis- ja teabe-saamisvõimalusi;

31. juhhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheliseks muutumine on kogu ühiskonna, mitte ainult ettevõtete ühine väljakutse. Selleks, et Euroopa ettevõtted võtaksid otsustavalt suuna rahvusvaheliseks muutumisele ja oleksid maailmaturul konkurentsivõimelised, on oluline, et inimeste, ülikoolide, koolituskeskuste ning teadus- ja tehnoloogiasüsteemi strateegiad sisaldaksid rahvusvahelist kultuuri ja mõõdet;

32. rõhutab, et väärtusahel on killustunud, tuues esile eelised, mida konkreetne asukoht pakub konkreetse toote tootmise või teenuse osutamise käigus täidetavate ülesannete jaoks;

33. kutsub üles parandama laenudele juurdepääsu ja laenude kättesaadavust, toetab VKEde finantsfoorumite korraldamist ning rõhutab, kui oluline on, et pangad ja finantsasutused täidaksid oma vahendaja ülesannet vastutustundlikult ja läbi-paistvalt, tagades, et finantsmajandus ja reaalmajandus oleksid senisest paremini vastavuses;

34. kutsub samuti üles parandama finantssturgude toimimist tõhusate meetmetega ning jätkama ELi alustatud tööd finantssturgude ajakohaseks reguleerimiseks, mille abil võidelda spekulatsioonide ja pangasüsteemi haavatavusega, mille eesmärk on seista vastu süsteemsetele ohtudele, pakkudes selgemas ärikeskkonnas suuremat tasakaalu ja stabiilsust ning tagades üldsuse suurema usalduse ärikeskkonna vastu;

35. kutsub üles tihedamale Euroopa Investeerimispinga ning Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koostööle, et teadus-, arendus- ja uuendustegevusse tehtavaid investeerin-guid kohalikul ja piirkondlikul tasandil paremini toetada;

Suund aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu poole. Kaugelevaatav tööstuspoliitika tulevase majanduse juhtimiseks

36. teeb ettepaneku määratleda ja käivitada ELi tasandil konkurentsivõimekava, milles määratletakse ELi raamtingimused tööstuspoliitika valdkonnas;

37. tuletab meelde, et konkurentsivõime ei ole mitte ainult ärikeskkonna, vaid kogu ühiskonna ja kõikide majandusarengus osalevate süsteemide proovikivi; konkurentsivõime avaldab mõju inimestele, ülikoolidele, tehnoloogiakeskustele, tervishoiu-teenustele ning ka kõikidele sektoritele ja tootmisega seotud tegevustele;

38. pooldab seega tööstuspoliitika sellise süstemaatilise käsit-luse kasutamist, mis hõlmaks erinevaid konkurentsivõimet mõjutavaid poliitikavaldkondi. Selle käsitluse peaks üle kandma ka riigi, piirkonna ja kohalikele tasandile. Selleks, et Euroopa tööstus oleks tõhusam ja tootlikum, tuleb parandada ka ELi positsiooni transpordi, sotsiaal- ja tarbijakaitse, finantsvahenduse, energeetika, keskkonna ning ühtse turu ja kaubanduspolii-tika valdkonnas ning käsitleda neid kooskõlastatult konkurent-siahelana;

39. leiab, et uus tööstuspoliitika peab toetama sektoritevahe-list käsitlust. Viimastel aastatel on levinud kõikvõimalikud ärikoostööd edendavad klastrite või klastrite rühmituste projektid, et koguda kokku ja kujundada kõiki samalaadsete algatuste väärtusahela tegevusalasid, kuna neid projekte peetakse kogu väärtusahelat katvaks tõhusaks raamistikuks, mis ei sekku ettevõtete otsustesse. Kuna klastrid on otseselt seotud alaga, kus nad tegutsevad, siis on uue tööstuspoliitika kujundamisel tähtis võtta arvesse ka klastrite märkimisväärset piirkondlikku mõõdet;

40. kordab, et majanduskasvu ja töökohtade loomise taas-tamine sõltub suurel määral tootlikkuse tõhustamisest töötlevas tööstuses ja eelkõige nende ettevõtetega seotud teenuste sektoris;

41. rõhutab VKEde olulist rolli ELis. Nende arvel on kaks kolmandikku tööstuse töökohtadest. Seetõttu tuleb Euroopa Liidus avaliku sektori poliitikas lähtuda „kõigepealt mõtle väikes-tele“ („think small first“) põhimõttest, et vastata VKEde kui peamiste töökohti ja majanduskasvu loovate majandusosalejate erivajadustele. Euroopa on konkurentsivõimeline ainult siis, kui Euroopa VKEd on konkurentsivõimelised;

42. palub seetõttu teatises pöörata suuremat tähelepanu Kohalike ja piirkondlike omavalitsustega seotud majandustege-vust edendavate asutuste kesksel rollile, sest nad pakuvad VKEdele kohapeal peamiseid toetusteenuseid selleks, et nood saaksid edukalt konkureerida;

43. soovib kasutada vajalikke vahendeid, mis tagaksid, et väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” rakendataks tõhusalt, ning rõhutab, et algatuse viimasel ülevaatamisel peetakse prioriteetseks VKEde juurdepääsu rahastamisele ja arukat reguleerimist;

44. nõustub, et tuleks luua sellised tingimused, kus ettevõtetel oleks juurdepääs võimalikult headele teenustele, kuna neist sõltub suuresti nende toodete ja teenuste kvaliteet ning konkurentsivõime. Tuleb eelistada meetmeid, mis aitavad parandada suutlikkust ning edendada ettevõtetele teenuseid pakkuvate asutuste vahelist konkurentsi;

45. toetab selliste meetmete võtmist, mis lihtsustaksid ettevõtetes ja eelkõige VKEde uuendustegevuse arendamist ning haldamise lihtsustamist, vähendades ettevõtete konkurentsivõimet mõjutavat haldus- ja seadusandlikku koormust, laiendades näiteks nn tervisekontrolli tööstuspoliitikale ning kasutades seda tava laiemalt ja üldisemalt ka tööstuspoliitikaga seotud teistes valdkondades;

46. rõhutab ELi tööstuspoliitika piirkondliku mõju ja mõõtme olulisust tööstuspoliitika eesmärkide kohandamisel erinevatele lähtepositsioonidele, sest see on tasakaalustatud ja harmoonilise arengu seisukohalt esmatähtis. Komitee kutsub üles tagama vajaliku ühtsuse vaadeldava teatise ning teatistes „Regionaalpoliitika panus aruka majanduskasvu saavutamises Euroopa 2020. aasta strateegia raames”⁽³⁾ ja „Kestlikku kasvu toetav regionaalpoliitika Euroopa 2020. aasta strateegias”⁽⁴⁾ esitatud suuniste vahel;

47. on nõus, et tööstuse konkurentsivõime edendamiseks tuleb aruka spetsialiseerumise alal teha edusamme, ning kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles otsima innovatsioonis oma niši. Arukas spetsialiseerumine on tööstuspoliitikat käsitleva teatise ja juhtalgatuse „Innovatiivne liit” vaheline ühendusliin;

48. peab oluliseks toetada Euroopa Liidus klastreid edendavate vahendite tervikuks ühendamist, võttes kasutusele üheainsa käsitluse, milles keskendutaks majanduskasvule ja konkurentsivõimele ning mis toetaks kogemuste vahetamisest kaugemale minnes ühiseid või koostööl põhinevaid konkreetseid projekte. Euroopa Liit on selles kontekstis maailmatasemel klastreid arengut hõlbustava riikidevahelise koostöö tugevdamiseks määrava tähtsusega;

49. toob esile vajaduse arendada jätkuvalt ELi tasandil konkreetsete aspektide kohta strateegilisi projekte, millel võiks tehnosiirde ja koostoime loomise seisukohast olla suur võimendav mõju (nt „keskkonnasäästlike sõidukite”, „energiatõhusate ehitiste” ja „tuleviku tehaste” projektid). Seda tüüpi algatustega tuleb Euroopa Liidu lisaväärtusele rõhku pannes edasi liikuda ja neid pikaajalise visiooniga süvendada;

50. leiab, et riikide valitsemissektor saaks tänu uuenduslikele riigihangetele avaldada ka märkimisväärset võimendavat mõju ettevõtete konkurentsivõimele. Avalike pakkumismenetluste nõuded, milles eelistatakse uuenduslikke ja säästvaid tooteid ning teenuseid, soodustavad töövõtjate uuendustegevust. Seeläbi paraneb ka avalike teenuste kvaliteet ja kättesaadavus. Sealjuures tuleb aga tingimata vältida täiendavat halduskoormust, kuna just väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ei ole riigihangetes osalemine siis enam atraktiivne.

51. palub, et liikmesriigid ning pädevad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused liiguksid edasi Euroopa ühiskonnas ettevõtluskultuuri tugevdamisel, eelkõige noorte seas. Haridussüsteemides tuleks koostada õppeprogrammid, kus põhipädevuste arendamine hõlmaks ka ettevõtlikkuse edendamist, riskide ja juhtrolli võtmist ning loominguilust.

52. märgib, kui oluline on töötada välja üleilmastumisega seotud profiilid, kus on väga oluline keeleoskus, valmisolek rahvusvaheliseks tööalaseks liikuvuseks ning avatud suhtlemiseks erinevatest kultuuridest pärit inimestega;

53. teeb ettepaneku käsitleda teatises ulatuslikumalt tehnoloogia- ja rahvusvaheliseks muutumise strateegiaid. Innovatsioon, tehnoloogia ja rahvusvaheliseks muutumine on kolm üksteisega seotud mõistet. Tuleks püüda kujundada neid hõlmav ühine poliitika;

54. kutsub üles näitama VKEde rahvusvaheliseks muutumise toetamise strateegia edaspidisel ettevalmistamisel üles piisavat ambitsioonikust ja praktilisust. Kõnealusel strateegias tuleb pöörata erilist tähelepanu ettevõtete koostöö ja suhete arendamisele, nagu ka sektoritevaheliste sidemete loomisele;

55. kutsub Euroopa Komisjoni üles tõhusalt rakendada meetmeid, mis sisaldasid teatises „Kaubandus, majanduskasv ja maailmapoliitika. Kaubanduspoliitika – ELi 2020. aasta strateegia keskne teema”⁽⁵⁾, eelkõige seoses rahvusvaheliste institutsioonide läbirääkimistekava ning strateegiliste partnerluste süvendamisega; Euroopa Liidu tegevus on selles kontekstis äärmiselt oluline, et suurendada Euroopa tööstuse mõju maailmas;

56. jagab Euroopa Komisjoni seisukohta, et konkurentsipoliitika on ELi tööstuse ja siseturul toimiva moonutamata konkurentsi jaoks strateegilise tähtsusega. Ausa konkurentsi jaoks soosib võrdseid tingimusi, innustab ettevõtteid end konkurentsi huvides arendama ja soodustab eraalgatusi. On väga oluline hoolitseda konkurentsipoliitika toimimise eest ja tagada, et liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused viivad seda asjakohaselt ellu;

⁽³⁾ KOM(2010) 553 lõplik.

⁽⁴⁾ KOM(2011) 17 lõplik.

⁽⁵⁾ KOM(2010) 612.

57. tuletab aga meelde avaliku sektori uut rolli: otsida uusi avaliku ja erasektori koostöövorme mahukate strateegiliste infrastruktuuride ja tootlike investeeringute rahastamiseks. Avalik ja erasektor peavad tegema koostööd ka tööstuspoliitika kujundamisel ja püüdma oma huve ühitada ning käivitada üleeuroopalisi konkreetseid projekte, mis võimaldaksid avaliku sektori kulutusi tõhusamaks muuta. Eri valitsustasandite ja avaliku sektori institutsioonide vahelise avaliku sektori koostöö abil saaks edendada poliitikavaldkondade kooskõlastamist ning vähendada ebaefektiivsust;

Tööstuse muutused: innovatsiooni- ja teadmispõhise tööstuse poole

58. tervitab visiooni innovatsioonist kui Euroopa 2020. aasta strateegia kesket osa ja selle strateegilist positsiooni strateegilises juhtalgauses „Innovaatiline liit”. Aruka majanduskasvu kui prioriteedi saavutamisel keskendutakse mõistlikult teadmiste- ja innovatsioonipõhisele majanduskasvule, mis on Euroopa Liidu tulevase majanduskasvu üks kolmest tugisambast;

59. rõhutab seda, kui oluline on laiendada ja tugevdada innovatsiooni mõistet, toonitades vajadust, et tööstus kombineeriks kogemustepõhist innovatsiooni, st „tee, kasuta ja suhtle”-lähemisviisi (Doing, Using and Interacting) teaduse-, tehnoloogia- ja innovatsioonipõhise lähenemisega, mis tugineb reaalsel teadus- ja tehnoloogiaalasel töö;

60. väljendab pettumust selle üle, et teatistes rõhutatakse nii vähe mittetehnoloogilise innovatsiooni kui konkurentsieelise võimalusi. Reaalsed muutused äritegevuses tulenevad sageli äritegevuse innovatsioonist ja organisatsioonilisest juhtimisest teatud valdkondades, nagu strateegia, menetlused, turundus, tootmise korraldus ja suhtlemine pakkujatega. Mittetehnoloogilise innovatsiooni toetamine on võimaldanud mitmel piirkonnal saavutada tõelisi edusamme konkurentsi alal;

61. teeb seepärast ettepaneku kaasata mittetehnoloogilise innovatsiooni näitajad tööstuspoliitika hindamise menetlusse;

62. leiab, et innovatsioon põhineb teadmistel ja loovusel ning et ettevõtetele peaksid olema süsteemid teadmiste ja loovuse järjepidevaks kasutamiseks ja juhtimiseks kõigis oma tegevustes;

63. väljendab pettumust selle üle, et teatistes ei rõhutata seda, et uues tööstuspoliitikas on otsustav osa inimestel, kui tõepoolest soovitakse panna alus tasakaalustatud, pikaajalisele majanduskasvule. Teadmispõhises tööstuses saavad muutusi esile kutsuda ja ettevõtetele konkurentsieeliseid tagada ainult inimesed;

64. leiab, et uurimistegevus ülikoolides ja tehnoloogiakeskustes peaks lisaks teoreetilistele käsitlustele olema rohkem

väljapoole suunatud ning rohkem kooskõlas turu vajadustega ning et nimetatud uurimistegevuse tulemused peaksid olema praktilise väärtusega;

65. peab vajalikuks paremat kooskõlastatust uurimistegevuse ja tööstuse vahel, et piirkonnad saaksid teha edusamme aruka spetsialiseerumise alal oluliste arengut soodustavate tehnoloogiate valdkonnas (nagu nanotehnoloogia, mikro- ja nanoelektronika, tööstuslik biotehnoloogia, fotoonika, uudsed materjalid ja uudsed tootmissüsteemid), et saaks edendada riikidevahelisi võrgustikke ning tugevdada koostööd piirkondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil;

66. rõhutab asjaolu, et innovatsiooni- ja teadmispõhise Euroopa tööstuse kasv peaks andma vältimatult tulemuseks selle, et Euroopa ettevõtted saavad rohkem patente. On eriti oluline kehtestada ettevõtete ja leiutajate intellektuaalomandi õiguste tagamiseks tõhus, odavam süsteem, mis pakuks suuremat õiguslikku kaitset võltsimise ja piraatluse vastu. Seetõttu on oluline lihtsustada patendi saamise menetlusi, muuta need odavamaks ja tagada, et patendid oleksid automaatselt kehtivad kõigis liikmesriikides kooskõlas ühtse Euroopa patendi ettepanekuga;

67. juhib tähelepanu sellele, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia on muutunud peamiseks teguriks ettevõtete tootlikkuse tõstmisel ja nõustub seega, et tähtis on edendada IKT kasutamist VKE-des. IKT kohandamine ja selle kaasamine annab Euroopa ettevõtetele eelise kolmandatest riikidest pärit konkurentide ees. IKT soodustab koostööd, teabe ja ideede töötlemist ja vahetamist ning võimaldab samuti vahetumat juurdepääsu turule ja klientidele;

68. rõhutab, et oluline on parandada suhteid eri sidusrühmade vahel ja edendada piirkondliku arengu strateegiates piirkondlike innovatsiooni „ökosüsteemide” ideed. See hõlmab võrgustike ja kanalite arendamist teadmiste vahetuseks, kindlalt kohapeal kanda kinnitanud organisatsioone ja paindlikke organisatsioonimudeleid;

69. soovib ELI teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse järgmise raamprogrammi suhtes välja töötada lähenemisviisi, milles keskendutakse rohkem VKEde vajadustele, mis aitaks neid kaasata Euroopa ühisprojektidesse;

70. kutsub Euroopa Komisjoni üles rohkem rõhku pöörama piirkondlikule mõõtmele teadus- ja arendustegevuse ühises strateegilises raamistikus (mis hõlmab raamprogrammi ja konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi) ning jätkama pilootprojekti „Teadmiste piirkonnad”, et suurendada Euroopa piirkondade teaduspotsentsiaali riikidevaheliste klastrite kaudu;

71. rõhutab vajadust arendada soodsat keskkonda erakapitali produktiivseteks investeeringuteks innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevusse, milleks oleks tingimata vaja selliste rahastamisvormide nagu riskikapital ja erainvestorid (business angels) tugevdamist;

72. kutsub üles kehtestama täpsemat näitajate ja eesmärkide süsteemi, millega saaks lisaks ettevõtete teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute osakaalule mõõta ka konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisega seotud aspekte – teisisõnu süsteemi, millega mõõdetaks teadus- ja arendustegevuse tulemusi;

Euroopa Liidu tugevate külgede ja uute võimaluste ära kasutamine veelgi vastutustundlikuma ja säästvama mudeli kujundamiseks

73. on seisukohal, et EL peaks rõhutama oma tugevaid külgi, mida on arendatud Euroopa tööstuse konkurentsivõime huvides: ELil on tugev tehnoloogiline ja teaduslik alus, kõrgetasemelised ülikoolid ning kvalifitseeritud ja spetsialiseerunud töäjõud; oleme loonud ühtse turu, kus kaubanduse ja töötajate vaba liikumise teel on kõrvaldatud takistused; lisaks on loodud tugevad klastrid ja koostöövõrgustikud ning EL on olnud teerajajaks keskkonnasäästlike lahenduste juurutamisel;

74. juhib tähelepanu sellele, et ühtse turu loomisest alates tehtud edusammudest hoolimata ei ole ikka veel täielikult kasutatud ära selle kõiki võimalusi säästva ja kaasava majanduskasvu soodustamiseks. Ühtne turg on kogu ELi majanduse tõukejõuks ning selle täielik lõpuleviimine on meie tööstuse kasvu ja konkurentsivõime toetamiseks otsustava tähtsusega;

75. kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles kõrvaldama takistused ja puudused, mis ei lase ühtse turu kasvupotentsiaalil täiel määral realiseeruda; tunnustab sellega seoses, et tänu teenuste direktiivile on kõrvaldatud mõned ühtsel turul teenuste osutamise ja teises liikmesriigis asutamise õiguse ees seisvad takistused; Euroopa Komisjon peab selles suunas tööd jätkama ning kaasama ka kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi, sest nemad on teenusteturul peamised tegutsesjad;

76. leiab, et rahvastiku vananemine, kliimamuutused ja keskkonnakaitse on kolm kõige olulisemat proovikivi, millega Euroopa Liit peab lähiaastatel toime tulema;

77. märgib siiski, et jätkusuutlikkust tuleks käsitleda kui Euroopa tööstuse tuleviku seisukohast suurepärast võimalust, kuna see aitab kahtlemata luua rohkem ja uusi töökohti ning uuenduslikke ja konkurentsivõimelisi ettevõtteid;

78. kiidab heaks Euroopa Komisjoni kavatsuse suurendada keskkonnakaitsemeetmete ja tööstuspoliitika eesmärkide seoseid ja sidusust ning liikuda seeläbi kogu tööstuses ressurside tõhusama haldamise poole. Strateegiliste energiavarude ja tooraine

nappus ning kallinemine sunnib tööstust neid üha ratsionaalsemalt kasutama, mis peaks toimuma tänu energiatarbimise tõhustamisele, ringlussevõtule ning alternatiivsete materjalidega asendamisele;

79. kordab, et keskkonnasäästlikku majandust tuleks edendada esiteks seetõttu, et energiakasutus peab olema tõhus, ja teiseks eelkõige seetõttu, et üha rohkem teadvustatakse vajadust muuta öko-innovatsioon ulatuslikumaks. Seepärast töötatakse vähese CO₂-heittega majanduse edendamiseks välja uuenduslikke majandustegevusi, kasutades seejuures nii taastuvenergiat kui ka uusi materjale;

80. peab sellegipoolest vajalikuks, et liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused suunaksid ka tarbijaid vastutustundlikkuse poole: et nad tarbiksid eetilisel ja teeksid teadlikke valikuid, mis tähendab ettevõtetele kõrgemaid nõudmisi kvaliteedi, teabe ja läbipaistvuse osas. Tarbijatel on seega oluline roll ettevõtete konkurentsivõime potentsiaali toetamisel ja vastutustundliku poliitika kujundamisel;

81. väljendab heameelt, et teatistes on arvestatud ja esile toodud ettevõtete sotsiaalset vastutust kui üht tegurit, mis aitab samuti tugevdada tööstuse konkurentsivõimet ja juhtivat rolli rahvusvahelisel tasandil;

82. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tunnevad kohalikke olusid ning on pädevad levitama uusi väärtusi ja edendama ettevõtete sotsiaalset vastutust. Euroopa Komisjon peab jätkuvalt edendama sotsiaalse vastutuse mõistet ning toetuma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kelle ülesanne on selle kohapealne elluviimine. Seetõttu on väga oluline rakendada subsidiaarsuse põhimõtet ning viia poliitikat ellu kõige tõhusamalt ja kõige kodanikulähedasemal valitsustasandil;

83. kutsub üles võtma ettevõtetes kasutusele uued juhtimismudelid, mis suurendaksid töötajate osalust, kuna see on äärmiselt oluline, kui soovetakse parandada kõigi tootmisprotsesside tõhusust ja seega ka konkurentsivõimet ning vältida tööstuse muutuste tõttu töötingimuste ebakindlaks muutumist;

84. märgib siiski, et samal ajal tuleb ka tööstuse sisemine töökorraldus paindlikumaks muuta. Huvigrupid peavad muutuvale majanduslikule olukorrale reageerima ja sellega kohanema, mistõttu tuleks tootmise korraldust kohandada nõudluse kõikumise ja tehnoloogia muutustega;

85. kutsub sellega seoses üles muutma liikmesriikide tööturud paindlikumaks, tuginedes sotsiaalpartnerite dialoogile, mida peab lisaks toetama kindel sotsiaalkaitse süsteem. See aitab rohkemate ja paremate töökohtade kaudu kaasa majanduskasvu ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele. Tööturgude reguleerimine peaks tagama ülemineku töötuse perioodidelt töötamise perioodidele, pakkudes majandusliku kindluse tagatist ning koolituste ja ametialase suunamise võimalusi, mis suurendavad töö saamise tõenäosust;

Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused Euroopa tööstust toetavate strateegiliste partneritena

86. kordab, et Euroopa Liidu kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on tööstuspoliitika ja majandusarengu edendamisel keskne roll, sest nad teavad tänu rohujuure tasandil tegutsemisele ja kohapealse tööstusstruktuuri tundmisele ettevõtjate probleeme;

87. soovib, et Euroopa Komisjon ja liikmesriigid liiguksid koos kohalike ja piirkondlike omavalitsustega parema kooskõlastamise ja tervikliku käsitluse poole, et nad kujundaksid üheskoos kaugeleulatuva ja konkurentsivõimele keskenduva tööstuspoliitika, mis kasutab koostõimet teiste Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatustega;

88. kutsub Euroopa Komisjoni üles parandama tööstuspoliitika tingimusi ja juhtimist ning andma Euroopa kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele senisest suurema rolli tööstuspoliitika kavandamisel ja elluviimisel. Kohalikud ja piirkondlikud

omavalitsused on majandusarengu jaoks esmatähtsad, sest nad tunnevad ettevõtete tegelikku elu ning neil on tööstuspoliitika valdkonnas pädevus ja muu hulgas ka seadusandlik võim; seetõttu on selles valdkonnas ideaalselt sobilik liikuda alt ülespoole (bottom-up) meetodil põhineva lähenemisviisi suunas;

89. kutsub liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi sõlmima riigi tasandil territoriaalseid pakte, et ühiselt välja töötada ja ellu viia riiklikud reformikavad, ning hindama üheskoos oma edusamme, et kooskõlastada oma jõudpingutused ja poliitilised tegevuskavad ning suunata need Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidele, mis aitab kahtlemata oluliselt kaasa seatud sihtide saavutamisele;

90. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel ning majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamisel. Nad on väga olulised rohujuure tasandi käsitluse kujundamisel, mis aitab juurutada Euroopa tööstuspoliitikat territoriaalsel tasandil.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamused „Ressursitõhus Euroopa – Euroopa 2020. aasta strateegia kohane juhtalgatus”

(2012/C 9/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- kutsus üles lühendama Euroopa Komisjoni ressursitõhusa Euroopa tegevuskava ajalisi piire ja toetab näitajate vastuvõtmist juba 2012. aasta jooksul. Komitee kutsus lisaks üles konsulteerima pädevate kohalike ja piirkondlike asutustega tagamaks, et nimetatud näitajad on realistlikud ja teostatavad nii haldussuutlikkuse kui ka taskukohasuse seisukohast;
- kutsus komisjoni kaaluma loodusvarade kasutamise nn korvi vastuvõtmist, mis koosneks eelkõige neljast näitajast – maa jalajälg, tooraine kasutamine (bioloogiline mitmekesisus, bioloogilised ja mineraalsed maavarad), vee jalajälg ja kasvuhoonegaaside heite jalajälg. Komitee nõuab tungival, et näitajad muutuksid Euroopa 2020. aasta strateegia riiklike aruannete süsteemi ning strateegiaga seotud juhtalgatuse lahutamatuks osaks, et need suunaksid riiklike reformikavasid ja eelarve ettevalmistusi;
- peab kahetsusväärseks, et tegevuskavas ei nimetata võimalust kasutada ressursitõhususe valdkonnas tehtavates jõupingutustes linnapeade pakti, ning teeb ettepaneku uurida koos Euroopa Komisjoniga konkreetseid võimalusi linnapeade pakti kaasamiseks juhtalgatuse „Ressursitõhus Euroopa” peamistes kohaldamisaladesse nagu bioloogiline mitmekesisus ja maakasutus, jäätmekäitlus ja veemajandamine või õhusaaste;
- soovib võtta spetsiaalseid meetmeid, mis on eelkõige suunatud järgmistele aspektidele: vähese CO₂-heitega ressursitõhusate transpordi- ja energiasüsteemide kasutuselevõtt, keskkonnasäästlike riigihangete edendamine, jäätmevaba ühiskonna saavutamine jäätmetekke ennetamise optimeerimise kaudu ja jäätmete käsitlemise kaudu ressursina ringmajanduse süsteemis, ressursside asendamise ja ressursitõhususe edendamine toorainete väärtusahelas, ökosüsteemi teenuste tõhus kasutamine, kaitsmine ja taastamine, vajadusel suletud pinnase taseme vähendamine.

Raportöör	Michel LEBRUN (BE/EPP), prantsuskeelse kogukonna parlamendi liige
Viitedokumendid	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ressursitõhus Euroopa – Euroopa 2020. aasta strateegia kohane juhtalgatus” KOM(2011) 21 lõplik Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava” KOM(2011) 571 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. leiab, et tulevikku vaatav keskkonna-, kliima- ja energia- poliitika peab rajanema vastutustundliku majandamise põhimõttel. Selle põhimõtte all peab Regioonide Komitee silmas, et inimesed peaksid võtma kohustuse majandada ja kasutada loodusressursse nii, et see tagaks nende jätkusuutlikkuse ja säilitaks mitmekesisuse. Nimetatud poliitika peamine eesmärk on selline areng, mis vastab tänaste põlvkondade vajadustele, kuid ei sea ohtu tulevaste põlvkondade võimet oma vajadustele vastata;

2. on mures selle pärast, et Euroopa Liit on tänasel päeval ohtlikul ja mitte elujõulisel arengu-, tootmis- ja tarbimistel. Nagu kinnitab Euroopa Komisjon oma juhtalgatuses: „Me ei saa enam jätkata loodusvarade kasutamist senises mahus”;

3. tervitab sellega seoses juhtalgatuse „Ressursitõhus Euroopa” käivitamist, mille eesmärk on muuta loodusvarade tõhus kasutamine Euroopa Liidu poliitikameetmete peamiseks põhimõtteks energia, vähese CO₂-heitega majanduse, transpordi, tooraine ja toormaterjali, kaupade ja teenuste säästva tarbimise ja tootmise, jäätmekäitluse, pinnase- ja ökosüsteemide kasutuse, põllumajanduse ja kalanduse valdkonnas. Kõnealusel algatusel on oluline roll toetada sünergiate loomist eri valdkondade vahel ning erinevate huvide ja eesmärkide tasakaalu viimist ning tagada samaaegselt ühine, sidus ja säästev lähenemisviis loodusvarade kasutamisele;

4. tervitab juhtalgatuse positiivset mõju Euroopa keskkonnapoliitikale. Ent Euroopa keskkonnapoliitika üldiselt ja eelkõige loodusvarade tõhusat kasutamist käsitlev praegune poliitika (nagu loodusvarade säästva kasutamise temaatiline strateegia) keskenduvad majanduse arengu ja loodusvarade kaevandamise negatiivse keskkonnavalase mõju vähendamisele. Juhtalgatusega laiendatakse ulatust, et hõlmata ka loodusvarade ebatõhusa

kasutamise negatiivne mõju majandusarengule, andes nii vajaliku stiimuli keskkonnapoliitika integreerimiseks ELi majandus- ja tootepoliitikasse.

5. tervitab asjaolu, et juhtalgatusega avardatakse Euroopa Liidule muret valmistavate teemade ringi kõigile loodusvaradele: traditsioonilised energiaallikad ning ka biootilised ja abiootilised toorained, nagu kütused, biomass, mineraalid, metallid ja puit, põllumaad ja kalavarud, pinnas, vesi, õhk ning ökosüsteemide või bioloogilise mitmekesisuse kaitsega seotud teenused;

6. tervitab Euroopa Komisjoni Regioonide Komiteele esitatud kutset avaldada arvamust rolli üle, mis kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel peaks olema selle algatuse elluviimisel, ning seda otsustusprotsessi eel, eeskätt juhul, kui neil on selle algatusega seotud eripädevused, peamiselt nt ehitus- või jäätmekäitlusstandardite vallas. Seeläbi antakse Regioonide Komiteele võimalus teha end kuuldavaks juba alates tulevaste poliitikameetmete väljatöötamise esimestest etappidest;

7. nõustub täielikult komisjoni hinnanguga, et ressursitõhusa ja vähese CO₂-heitega majanduse eeliste saavutamiseks on tarvis täita kolm võtmetingimust, milleks on 1) poliitiline tahe muudatuste tegemiseks, 2) poliitika ja investeeringute pikaajaline planeerimine ning 3) kõigi kodanike teadlikkuse ja käitumise muutumine pikas perspektiivis. Nende põhimõtete kujundamisel ja rakendamisel peab juhutama mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisist. Kõnealusel seoses meenutab Regioonide Komitee kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülimalt olulist rolli nende poliitikameetmete⁽¹⁾ väljatöötamisel, arendamisel, elluviimisel ja hindamisel, mida on juba selgesõnaliselt tunnustanud Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament;

Euroopa 2020. aasta strateegia ja juhtalgatus „Ressursitõhus Euroopa”

8. tervitab ELi jõupingutusi selle nimel, et luua tihe side majandusliku arengu, ühiskondade heaolu ja loodusvarade vastutustundliku kasutamise vahel;

⁽¹⁾ CdR 25/2009 fin, CdR 73/2011 fin.

9. on seisukohal, et üleminek tõhusale majandusele loodusvarade kasutamisel suurendab heaolu tulevaste ja praeguste põlvkondade jaoks. Selle heaolu üheks elemendiks kujuneb majanduslikust, kaubanduslikust ja innovaativisest seisukohast väga paljude võimaluste loomine. See aitab toetada ELi konkurentsivõimet, eelkõige langetades materjalide ja energiatarbimise kulusid ning hoogustades tööhõivet keskkonnahoidlike tehnoloogiate sektoris;

10. rõhutab, et keskkonna ja õhu kvaliteedi parandamiseks on vaja ELi ambitsioonikat, saasteallikale suunatud poliitikat. Komitee nõuab ELi poliitika tugevdamist kasvuhõonegaaside heite ja õhusaaste valdkonnas;

11. märgib, et paljud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on juba võtnud vastu ja viinud edukalt ellu erinevaid loodusvarade tõhusat kasutamist edendavaid poliitikameetmeid ja tavasid. Need algatused väärivad tutvustamist ja tunnustamist Euroopa tasandil, et võimaldada kõigil saada kasu mõningatest selles valdkonnas omandatud eksperditeadmistest ning edendada tõhusamaid ja tulemuslikumaid algatusi;

12. juhib tähelepanu sellele, et komisjoni algatuses puudub viide mitmetele Euroopa Liidu vahenditele ja strateegiatele, millega on juba alustatud loodusvarade tõhusa kasutamise käsitlemist, nt loodusvarade säästva kasutamise temaatiline strateegia, jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatiline strateegia, säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava. Need strateegiad võivad luua pretseedendi loodusvarade haldamist puudutavaid küsimusi käsitlevate tulevaste strateegiate vastuvõtmisel ja elluviimisel;

13. osutab Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vastutusele igasuguste loodusvarade tõhusa kasutamise parandamisele suunatud algatuste edendamisel ülemaailmsel tasandil. Sellega seoses toetab komitee kõiki Euroopa Komisjoni poolt 2012. aasta juunis toimuva Rio+20 konverentsi ettevalmistuste raames kavandatud algatusi, eelkõige meetmeid era- ja avaliku sektori rahastamise ja investeringute mobiliseerimiseks, samuti meetmeid eesmärgiga kujundada järk-järgult tõhusamat ülemaailmset mitmepoolse valitsemise süsteemi. Komitee soovib, et kõnealuse valitsemissüsteemi ülesehitus võimaldaks mitmetasandilist osalust ja koostööd, mille kaudu piirkonnad ja linnad saaksid konsulteerida ja aktiivselt osaleda neid puudutavates küsimustes;

14. palub sarnaselt Euroopa Komisjoniga kiiresti rakendada OECD 2009. aasta juunis vastu võetud deklaratsiooni keskkonnahoidliku majanduskasvu kohta;

15. tervitab Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide toetust ÜRO Keskkonnaprogrammi rahvusvahelise rühma tehtud tööle loodusvarade säästva haldamise nimel ning selle keskkonnahoidliku majanduse algatusele;

16. väljendab kahetsust, et säästva tarbimise ja tootmise programmide kümneaastane raamistik aastateks 2011–2021 jäi ÜRO säästva arengu komisjoni 19. istungil vastu võtmata;

Valitsemine Euroopa 2020. aasta strateegia raames

17. rõhutab keskkonna- ja sotsiaalpoliitika omavahelist seotust. Nafta ja gaasi tootmise kõrge tase, mille lagi on mõnede hinnangul saavutatud, ning teiste toorainete tootmise kõrge tase põhjustavad vältimatult hindade tõusu. Esimestena kannatavad selle all kõige madalama sissetulekuga inimesed ja kõige madalama keskmise sissetulekuga piirkonnad;

18. rõhutab, et seoses juhtalgatuse horisontaalse ja keerulise iseloomuga on oluline, et selle valitsemine oleks tõhus ja et selle edusamme jälgitaks Euroopa 2020. aasta strateegia, Euroopa poolaasta ning iga-aastase majanduskasvu analüüsi raames (liikmesriikide tulemuslikkuse iga-aastase kontrollimise kaudu), tagamaks, et Euroopa Liit saavutab loodusvarade kasutamisel suurema tõhususe;

19. kordab tungivaltp vajadust selgitada juhtalgatuste eelarvelist mõõdet Euroopa 2020. aasta strateegia raames⁽²⁾. Järgmine mitmeaastane finantsraamistik peaks peegeldama juhtalgatuse eesmärke loodusvarade tõhusa kaitsmise osas, tagades, et ELi meetmeid koordineeritakse ühise strateegilise raamistiku kaudu, arvestades, et see algatus läbib mitmeid ELi eelarvest rahastatavaid poliitikameetmeid;

20. palub komisjonil võtta arvesse riikide võetud kohustuste taset loodusvarade tõhusa kaitsmise edendamisel riikide 2011. aasta aprillis esitatud riiklike reformikavade hindamisel;

21. meenutab, et Euroopa 2020. aasta strateegia edu sõltub suures osas kohalikul ja piirkondlikul tasandil võetud otsustest. Sellega seoses on Regioonide Komitee juba avaldanud toetust riiklikes reformikavades viidatud territoriaalsete paktide elluviimisele Euroopa 2020. aasta strateegia jaoks ning seda mitmetasandilise partnerluse vormis Euroopa, liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike haldusastutuste vahel⁽³⁾;

22. innustab seepärast kasutama integreeritud kohalikkude arengut kui tähtsaimat meetodit kõnealuse juhtalgatuse eesmärkide rakendamiseks;

23. peab väga oluliseks Regioonide Komitee osalemist juhtalgatuse „Ressursiõhus Euroopa” ja tõhusa loodusvarade kasutamise integreeritud poliitika elluviimises oma Euroopa 2020. aasta strateegia järelevalveplatvormi kaudu;

⁽²⁾ CdR 73/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 73/2011 fin, CdR 25/2009 fin.

Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava

24. nõuab, et tegevuskava jaoks pakutud ajalised piirid, mille kohaselt on näitajate ja eesmärkide määramise ja vastuvõtmise tähtajaks 2013. aasta lõpp, oleksid veelgi lühemad. Komitee toetab kõnealuste näitajate vastuvõtmist 2012. aasta jooksul ning kutsub lisaks üles konsulteerima näitajate tähtsuse osas pädevate kohalike ja piirkondlike asutustega, tagamaks, et need on realistlikud ja teostatavad nii haldussuutlikkuse kui ka taskukohasuse seisukohast;

25. peab kiiduväärseks dokumendis „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava“ väljendatud Euroopa Komisjoni ettepanekut võtta vastu piiratud arv näitajaid, et tagada nende nähtavus ja tõhusus poliitikameetmete väljatöötamise alusena. Nende näitajate valik peaks põhinema nende olulisuse, asjakohasuse, usaldusväärsuse ja tugevuse astmel ning neid tuleb võimalikult laialdaselt tunnustada;

26. kutsub komisjoni kaaluma loodusvarade kasutamise nn korvi vastuvõtmist, mis koosneks eelkõige neljast näitajast – maa jalajäljel, tooraine kasutamine (bioloogiline mitmekesisus, bioloogilised ja mineraalsed maavarad), vee jalajäljel ja kasvuhoo- negaaside heite jalajäljel. Neid näitajaid on suhteliselt lihtne mõõta, samas annavad need hea ülevaate meie loodusvarade kasutamisest ja nende mõjust. Samuti täiendaksid need loodusvarade kasutamise seotud keskkonnamõju ja tõhususe mõõtmise näitajaid;

27. rõhutab vajadust kasutada üldise näitajana ökoloogilist jalajälge kui kasulikku vahendit reklaami- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniates. Seejuures tuleb siiski selgitada, et selline näitaja on oma liiga üldise iseloomu tõttu vaid väga vähesel määral rakendatav poliitikameetmete väljatöötamisel. Kogutavad andmed ja kasutatavad meetodid tuleb eri riikide vahel ühtlustada ning selle eesmärgi saavutamisele saaks komisjon kaasa aidata;

28. väljendab heameelt Euroopa Komisjoni ettepaneku üle võtta loodusvarade tõhusa kasutamise valdkonnas vastu piiratud hulk eesmärke, mis oleksid ühtaegu ambitsioonikad, arvuliselt mõõdetavad, täpsed ja ühtlustatud. Need eesmärgid peaksid olema suunatud näiteks punktis 26 nimetud nelja näitaja parandamisele, suletud pinnaste pindala kasvu peatamisele või jäätmete ennetamise ja ringlussevõtu taseme suurendamisele;

29. kutsub Euroopa Komisjoni uurima oma näitajate ja eesmärkide hindamise raames selliste poliitikameetmete teostatavust, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võiksid ellu viia nende näitajate ja eesmärkide alusel;

30. nõuab tungival, et näitajad lisataks komisjoni iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis märgib 2012. aasta majanduspoolaasta algust ja muutub seega Euroopa 2020. aasta strateegia riiklike aruannete süsteemi lahutamatuks osaks ning suunab arutelusid viisi üle, kuidas riiklikud reformikavad ja eelarve ettevalmistused tuleks viia vastavusse Euroopa 2020. aasta strateegiaga;

31. on selle poolt, et need loodusvarade tõhusa kasutamise näitajad moodustaksid lahutamatu osa Euroopa Komisjoni ja

liikmesriikide tehtud poliitiliste ettepanekute mõjuanalüüsides. Euroopa Komisjon peaks andma suuniseid ja vahendeid, mis võimaldaksid liikmesriikidel, kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, ettevõtetel ja muudel asutustel neid näitajaid lihtsal ja tõhusal viisil kasutada;

32. märgib, et loodusvarade säilitamise valdkonnas esinevate probleemide ulatus ja mitmekesisus nõuavad kõigi Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil kättesaadavate vahendite koondamist. Euroopa ja riigi tasandi vahendid sisaldavad keskkonnanäppide tugevamat integreerimist majandus- ja tootepoliitikasse ning üks kohaliku tasandi vahend on linnapeade pakt, mis on juba tõestanud oma tõhusust energiavaldkonnas;

33. kutsub rahvusvahelisi, Euroopa, riiklike ning kohalikke ja piirkondlike institutsioone üles tegema sellega seoses kokkuvõtteid linnapeade pakti allkirjastanute senistest ulatuslikest kogemustest ja saavutatud tulemustest (linnapeade pakti on allkirjastanud ligikaudu 3 000 omavalitsusüksust ja rohkem kui 100 piirkonda enam kui 40 riigis);

34. palub Euroopa Komisjonil ja teistel ELi institutsioonidel teha koostööd konkreetsete mehhanismide väljatöötamiseks, mis võimaldavad jagada linnapeade pakti saadud kogemusi ELi ülemaailmsete partneritega, nt edendada kohaliku ja piirkondliku tasandi koostööd ressursitõhususe küsimustes ELi linnade ja piirkondade ning Euroopa Liidu lõuna- ja idanaabrite linnade ja piirkondade vahel ning samuti arengumaadega;

35. peab kahetsväärseks, et tegevuskavas ei nimetata võimalust kasutada ressursitõhususe valdkonnas tehtavates jõupingutustes linnapeade pakti. Sellele mõeldes kutsub Regioonide Komitee Euroopa Komisjoni tungivalt üles tegutsema selle nimel, kaasata kõnealusesse valdkonda ka linnapeade pakt;

36. teeb samuti ettepaneku uurida koos Euroopa Komisjoni konkreetseid võimalusi linnapeade pakti kaasamiseks juhtalgauses „Ressursitõhus Euroopa“ peamistesse kohaldamisaladesse nagu bioloogiline mitmekesisus ja maakasutus, jäätme- käitlus ja veemajandamine või õhusaaste (CdR 164/2010 fin);

37. palub Euroopa vee aluskava ettevalmistamist arvestades eelkõige, et Euroopa Komisjon laiendaks 2012. aastal partnerluses Regioonide Komiteega linnapeade pakti, et hõlmata vee tervikliku majandamise vallas seatud 20-20-20 eesmärgid, nagu esitatud Regioonide Komitee arvamuses CdR 5/2011 fin;

38. toetab kindlameelselt ideed luua loodusvarade tõhusale kasutamisele ülemineku platvorm, mis koondaks erinevad osapooled ja peaks samuti hõlmama erinevate haldustasandite otsustajaid, kes esindaksid eelkõige kohalikku ja piirkondlikku tasandit⁽⁴⁾. Selline platvorm võiks tegeleda asjaomaste poliitikameetmete vaheliste seostega ja aidata tuvastada ülemineku eesmärke ja takistusi;

⁽⁴⁾ Keskkonnanõukogu 2010. aasta detsembri järeldused.

39. toetab Euroopa Komisjoni seisukohta ressursitõhusussüsteemide haldavate ametite koostöövõrgustike loomise ja nende vahelise parimate tavade vahetamise osas ning kutsub lisaks Euroopa Liitu toetama loodusvarade tõhusa kasutamise eest vastutavate riiklike, piirkondlike ja kohalike ametite loomist seal, kus neid veel ei ole. Olemasolevate ametite volitusi võiks laiendada kõigile küsimustele, mis puudutavad loodusvarade kasutamist, ning need peaksid hõlmama riigiasutuste, ettevõtete ja kodanike teavitamist ja nõustamist olemasolevate ja kättesaadavate meetmete ja lahenduste osas loodusvarade tõhusa kasutamise valdkonnas;

Ressursitõhusa Euroopa juhtalgatuse elluviimise vahendid

40. kinnitab, et ressursitõhusal Euroopal on lisaks tehnoloogilisele innovatsioonile vaja ka oma sotsiaalmajandusliku süsteemi uuendamist koos uute käitumismustritega tootmise ja tarbimise valdkonnas, eluviiside muutust ja uusi valitsemismudeleid ning süsteemsele innovatsioonile keskendunud strateegilist teadusprogrammi;

41. kutsub eelkõige üles tegema vajalikke infrastruktuuri muudatusi, et võimaldada arukaid jaotusvõrke, nii et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ja ühistud saaksid toota omaenda rohelist energiat ja jagada seda partneritega teistes piirkondades. Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles kutsuma kokku spetsiaalse konverentsi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning asjaomaste sidusrühmade osalusel, et lükata käima Euroopa energiatootmise ümberkujundamine;

42. tõdeb, et terve rida meetmeid, nt ELi liikmesriikide eelarve- ja majanduspoliitika läbivaatamine ja keskkonnahoidlikud maksureformid, mis on suunatud loodusvarade tõhusale kasutamisele, on vajalikud juhtalgatuse eesmärkide saavutamiseks. Samuti tuleb riiklikud raamatupidamisarvestused suunata loodusvarade tõhusale kasutamisele, toetades väliskulude sisestamist, et kehtestada kohased hinnad, panna maksma saastajad, kaitstes samal ajal tarbijaid, ning kaotada järk-järgult keskkonna jaoks kahjulikud toetused;

43. on seisukohal, et vähese CO₂-heitega ja loodusvarasid tõhusalt kasutatav Euroopa transpordisüsteem on juhtalgatuse edu seisukohast peamise tähtsusega. Selles kontekstis tuleb vähendada mootorsõidukite tootmiseks vajaliku energia ja tooraine hulka ning toetada tööstust taolistes jõupingutustes. Samuti tuleb veelgi vähendada sõidukite kütusekulu ning luua transpordisüsteeme, mis avaldavad järjest väiksemat mõju loodusvaradele;

44. tunnustab juhtalgatuses sellise Euroopa veepoliitika edendamist, mis annab prioriteedi vee säästmise ja veekasutuse tõhususe suurendamise meetmetele. Regioonide Komitee esitab sel teemal oma soovitud ettevalmistavas arvamuses „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll säästva veemajanduse edendamisel”⁽⁵⁾;

Vähese CO₂-heitega majandus ja ressursitõhus energiasüsteem

45. avaldab kahetsust, et praegu elluviidavad energiatõhususe poliitikameetmed ei võimalda saavutada Euroopa Liidu

kliima- ja energiapaketi 2020. aastaks seatud eesmärgid. Energiatõhususe peaks olema kohustuslike eesmärkide seas ja senisest olulisemalt kaasa aitama 2050. aastaks seatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkide saavutamisele;

46. kutsub komisjoni üles keskenduma jätkuvalt ehitus-, teenuste ja transpordisektoritele seadusandlikes ja finantsalgatustes, mis on jätkuks tema hiljuti vastuvõetud energiatõhususe kavale 2011⁽⁶⁾;

47. kinnitab taas, et ehitussektorile tuleks suunata regulatiivseid ja rahalisi stiimuleid, mis aitaksid tõsta energiatõhususe suurendamise eesmärgil teostatava renoveerimise määra;

48. juhib tähelepanu vajadusele tagada kõigis asjaomastes majandusharudes ning seega ka ehitussektoris energiatõhususe valdkonnas pädeva ja kättesaadava tööjõu koolitamine ja toetamine. Regioonide Komitee teeb ettepaneku luua Euroopa strateegia selle tööjõu teadlikkuse tõstmise ja koolitamise valdkonnas. Kõnealuses kontekstis rõhutab komitee juhtalgatuse ning selleks vajalike innovaatiliste meetmete potentsiaali kvalifitseeritud ja jätkusuutlike töökohtade loomisel ELi eri majandusharudes ja elualadel;

49. kutsub Euroopa Komisjoni üles pakkuma välja konkreetseid meetmeid hoonete renoveerimise valdkonnas oma tulevase energiasäästu käsitleva direktiivi kaudu ning eraldama mitmeaastases eelarvekavas piisavalt rahalisi vahendeid Euroopa hoonete parandamiseks ja energiatõhusaks renoveerimiseks pärast 2013. aastat. Need meetmed peavad olema seotud finantseerimisstrateegiaga väga vähese energiatarbimisega hoonete jaoks;

50. kutsub Euroopa Komisjoni üles pakkuma välja kogu Euroopa Liidus energiatõhususe meetmete ühtlustatud süsteemi, mis sisaldaks meetodeid, mida saaks kasutada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil;

51. tervitab Euroopa Komisjoni eesmärki minna edukalt üle vähese CO₂-heitega ja ressursse tõhusalt kasutatavale majandusele⁽⁷⁾;

52. soovib, et need eesmärgid peegelduksid asjakohasel viisil mitmeaastases finantsraamistikus, milles sisalduksid ka kohalikele ja piirkondlikele tasandile suunatud täiendavad rahalised vahendid;

53. tunnustab Euroopa saastekvootidega kauplemise süsteemi tähtsust vahendina, mis suunab investeringuid süsteemiga hõlmatud sektorites – elektritootmine, energiamahukad tööstused, alates järgmisest aastast ka lennundus – ja mis muudab vähese CO₂-heitega investeringud majanduslikult tasuvaks, ning loodab, et süsteemi tõhusus paraneb pärast 2012. aastat;

⁽⁵⁾ CdR 5/2011.

⁽⁶⁾ KOM(2011) 109 lõplik.

⁽⁷⁾ KOM(2011) 112 lõplik.

54. teeb siiski ettepaneku tugevdada Euroopa heitkogustega kauplemise süsteemi rolli vähese CO₂-heitega tehnoloogiate edendamisel, eeldades, et kõnealused tehnoloogiad aitavad ka parandada loodusvarade kasutamise näitajate olukorda ega suurenda keskkonnanõuet;

55. kiidab seega heaks Euroopa Komisjoni projektid, mille eesmärk on kõrvaldada turult osa praegustest saastekvoovidest, soodustamaks Euroopa Liidu üleminekut vähese CO₂-heitega majandusele;

56. kiidab heaks selle, et tegevuskavas sisalduksid mulla majandamise tavad, mis suurendavad süsiniku sidumist pinnases, ning tuleb meelde, et mulla orgaanilise ainese sisalduse parandamisega kaasnevad muudki eelised keskkonna ja põllumajanduse ning mulla ja selle viljakuse säilitamise jaoks;

57. väljendab siiski kahetsust, et põllumajandussektori potentsiaal kliimamuutuste tagajärgede leevendamisel on killustunud mitmete eri kategooriate vahel aruandlust ja arvepidamist puudutavates ÜRO ja Kyoto protokollides, kuigi kõnealusel sektoril peaks olema esmatähtis osa loodusvarade tõhusas ja säästvas kasutamises;

58. rõhutab vajadust saavutada tasakaal vähese CO₂-heitega majanduses biokütuste kasutamise ning bioloogilise mitmekesisuse kaitse, veemajanduse, üldise keskkonnakaitse ja maailma toiduainetoodangu vahel;

59. rõhutab, et oluline on toetada energiatõhususe alaseid poliitikameetmeid sotsiaalmeetmetega, mis võimaldavad kõige ebasoodsamas olukorras olevatele inimestele ja piirkondadele juurdepääsu tõhusatele energiateenustele;

Säästev tarbimine ja tootmine

60. kutsub Euroopa Komisjoni üles tagama ELi säästva tootmise ja tarbimise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava tõhusa rakendamise ning võtma kasutusele senisest laiema lähenemisviisi;

61. soovib, et Euroopa Komisjon toetaks tootepoliitika valdkonnas nn top runner-lähendamist, kasutades senisest enam hoiatava mõjuga meetmeid, mille abil kõrvaldatakse turult kõige vähem tõhusad tooted, ning stimuleerivaid meetmeid, millega toetatakse parimaid tooteid ja kiirendatakse nende turulejõudmist;

62. julgustab ökoinnovatsiooni uute ressursitõhusate toodete või teenuste loomiseks; ökoinnovatsioon on oluline vahend kõnealuse eesmärgi saavutamisel, samuti konkurentsivõimet ja töökohtade loomist silmas pidades. Ökoinnovatsiooni tulevase tegevuskava raames tuleks innovatsiooni valdkonnas rajada uusi partnerlussuhteid, millesse kaasatakse kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

63. kordab oma pühendumust edendada keskkonnasäästlike riigihangete kasutamist kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil;

64. soovib, et riikide valitsustele ja ELi institutsioonidele seataks kohustuslikud eesmärgid keskkonnasäästlike riigihangete osas ning et keskkonnasäästlikud riigihanked oleksid tulevase riigihanke direktiivi lahutamatu osa õigusliku selguse suurendamise huvides ja kõnealuste hangete kasutamise tavapäraseks muutmisel;

65. kutsub üles vaatama põhjalikult läbi ökodisaini direktiivi ja selle rakendusmeetmed, et edendada ressursitõhusust, laiendades kõnealuse direktiivi kohaldamisala muudele toodetele kui energiatooted, millel on märkimisväärne mõju keskkonnale⁽⁸⁾, ning soovitab välja töötada meetodid kaupade ja teenuste olemusliku analüüsimiseks, mille tulemused oleksid hõlpsasti kättesaadavad piirkondlikes ja kohalikes omavalitsustes, et suunata neid paremate valikute tegemisel;

66. nõuab meetmete rakendamist võitlemaks suundumuse vastu, mille kohaselt hoitakse toodete ja teenuste kasutamisega teadlikult lühikesena, nii et nende kasutamisega pikeneks ja nende parandatavus ja taaskasutatavus suureneks. Vastavasisulisi majandus- ja tööstusalgatusi tuleb edendada;

67. julgustab eelkõige kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kasutama senisest enam keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) kui turule suunatud organisatsiooni ressursihalduse vahendit. Regioonide Komitee on seisukohal, et eelmainitud süsteemis osalemist on võimalik suurendada, kui sellega kaasnevat kulusid saaks kõrvaldada või vähendada ning kui liikmesriikidel palutaks määrata omaenda eesmärgid selles osas, milline on EMASis ametlikult osalevate asutuste arv;

68. kutsub Euroopa Komisjoni, liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles koheselt tugevdama meetmeid tarbijate ja ettevõtete teadlikkuse tõstmiseks nende tarbimisest tuleneva keskkonna- ja sotsiaalse mõju osas. Nende meetmete hulgas on näiteks märgistamiskavad, säästva tarbimise integreerimine õppe- ja koolitussüsteemidesse ning suurem kontroll kaubanduslikel eesmärkidel esitatavate keskkonnavalaste argumentide üle;

Euroopa Liidu muutmine ringmajanduseks

69. kutsub üles kiitma heaks eesmärgi saavutada jäätmevaba ühiskond, mis põhineb jäätmetekke ennetamise optimeerimisel ja jäätmete käsitlemisel ressursina materjalide ringmajanduse süsteemis;

70. väljendab kahetsust, et jäätmete matmine on endiselt kõige levinum vorm olmejäätmete kõrvaldamisel. Seega kutsub Regioonide Komitee komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu ELi kehtivate jäätmealaste õigusaktide rakendamisele ja kohaldamisele, kuna sellel on väga oluline roll ressursitõhususe edendamisel;

⁽⁸⁾ Direktiivi 2009/125/EÜ artikkel 21.

71. kutsub ELi institutsioone, liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi võtma tõhusaid meetmeid, et hoida ära jäätmete leke nõuetele mitte vastavatesse käitlusrajatistes kas ELIs või väljaspool, parandada Euroopa jäätmekehtlustööstuste konkurentsivõimet kogu väärtusahela ulatuses, stimuleerida innovatsiooni ressursitõhususe ja ringlussevõetavate toodete kavandamise valdkonnas, luua majanduslikke stiimuleid või uusi turupõhiseid vahendeid teiseste toormaterjalide ringlussevõtuks ja nende kasutamise eelistamiseks, optimeerida ringlussevõetud materjalide jäätmeteks olemise lakkamise kriteeriumide ning kvaliteedikriteeriumide väljatöötamist ja kasutamist, arvestades siinkohal Euroopa Komisjoni käimasolevaid töid kriteeriumide kohta, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed. Komitee nõuab samuti erilise tähelepanu omistamist toodetele, mis sisaldavad ohustatud toorainet, sh haruldasi muldmetalle;

72. julgustab liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi võtma vastu jäätmetekke vältimise ambitsioonikaid programme, nii nagu seda nõutakse jäätmete raamdirektiivi artiklis 29, sealhulgas selgeid kvantitatiivsed võrdluspunkte jäätmetekke vältimise meetmeteks⁽⁹⁾;

73. kutsub Euroopa Komisjoni üles edendama eelkõige biojäätmete tekke vältimist ja toidujäätmete vähendamist ning toetama jätkuvalt Euroopa jäätmetekke vältimise nädalat, mis on mitmetes piirkondades ja linnades edukaks osutunud;

74. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli ringlussevõtu ja korduskasutamise turgude arendamisel. Sellega seoses kordab Regioonide Komitee oma üleskutset viia elektroonikaromude direktiivi sisse spetsiifilised ja täpsed eesmärgid elektroonikaromude taaskasutamise valdkonnas, tagades samas, et tootja vastutuse põhimõte on õigusaktis täielikult välja arendatud;

75. juhib tähelepanu asjaolule, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on suur tegevusvabadus ringlussevõtu edendamiseks lisaks Euroopa Liidu praegustele eesmärkidele. Mitmed edukad linnad ja piirkonnad ületavad juba praegu Euroopa miinimumeesmärgid jäätmete ringlussevõtu ja prügilates ladestamise asenduslahenduste alal, ning on seadnud nüüd eesmärgiks saavutada jäätmevabadus jäätmete ladustamisel või põletamisel ning majapidamisjäätmete ringlussevõtu kõrge tase. Selles kontekstis õhutab Regioonide Komitee Euroopa Liitu ja liikmesriike soodustama jätkuvalt viima eelkõige kõnealuses valdkonnas kõige vähem arenenud piirkondades ellu ringlussevõtu edendamise vahendeid, mida kasutavad tulemuslikult toimivad linnad ja piirkonnad;

76. kutsub Euroopa Komisjoni üles kiirendama jäätmete raamdirektiivist tulenevat hindamisnõuet ELi jäätmetekke ennetamise siduvate eesmärkide rakendamisest saadava kasu kohta, samuti praegu kehtiva tahkete olmejäätmete ringlussevõttu käsitleva siduva eesmärgi tugevdamise kohta. Viimase meetmega peaks kaasnema 500 000 uut töökohta Euroopas⁽¹⁰⁾;

⁽⁹⁾ CdR 47/2006 fin.

⁽¹⁰⁾ CEE Bankwatch 2011, EEB & FoEE 2011.

Toorainete (mineraalid, metsad ja biomass) tõhus kasutamine

77. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Komisjoni ressursitõhusa Euroopa juhtalgatuse raames avaldatud teatise „Kaubaturgude ja toorainega seotud probleemide lahendamine“⁽¹¹⁾ sisaldub ressursitõhususe teema;

78. kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles täiendavalt edendama ressursside asendamist ja ressursitõhusust toorainete väärtusahelas, mis hõlmab uuringuid, kaevandamist, muundamist, ringlussevõttu, ökodisaini, tööstusökoloogiat ja ressursitõhusat tootmist;

79. julgustab liikmesriike ja piirkondi määratlema Euroopa Komisjoni jätkuva toetuse abil säästvad ja ressursitõhusad mineraale puudutavad poliitikameetmed, kehtestama mineraalide osas maakasutuspoliitika ja panema paika kaevandamislubade andmise selge menetluse;

80. tervitab muuks kui energia tootmiseks kasutatavate mineraalsete toorainete kaevandamise ja Natura 2000⁽¹²⁾ nõudeid puudutavaid komisjoni suuniseid ning kutsub üles järgima kõnealustes küsimustes terviklikku lähenemisviisi ka edaspidi;

81. võtab teadmiseks nõukogu üleskutse Euroopa Komisjonile teha ettepanekuid meetmete kohta tööstusliku ning metsandusest ja taastuvenergia sektorist pärineva toorme varustusprobleemide käsitlemisel;

82. soovib, et kõikjal ELis võetaks vastu kohustuslik sertifitseerimissüsteem, loodaks stiimulid biomassi kasutamiseks energia tootmisel ja säästvalt majandatud metsadest pärit puudu kasutamiseks. Regioonide Komitee juhib selles osas tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võimalikule haldustegevuslikule rollile;

83. kordab oma taotlust selle kohta, et komisjon esitaks ettepanekud elektritootmiseks, kütmiseks ja jahutamiseks kasutatavate tahkete ja gaasiliste biomassiallikate säästlikkuse kohustuslike miinimumkriteeriumide kohta⁽¹³⁾;

Bioloogiline mitmekesisus, ökosüsteemi teenused ja maakasutus

84. kinnitab, et ökosüsteemi teenuste tõhus kasutamine, kaitsmine ja taastamine, nagu liikmesriigid on need 2020. aastaks seatud bioloogilise mitmekesisuse uue eesmärgi raames määratlenud ja mis on esitatud dokumendis „ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020“⁽¹⁴⁾, on ressursitõhususe seisukohast väga olulised;

⁽¹¹⁾ KOM(2011) 25 lõplik.

⁽¹²⁾ EC guidance on undertaking non-energy extractive activities in accordance with Natura 2000 requirements, http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/nee_n2000_guidance.pdf.

⁽¹³⁾ CdR 312/2010 fin.

⁽¹⁴⁾ KOM(2011) 244 lõplik.

85. tervitab ELi 2020. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegiaga kaasnevat toetust, et edendada bioloogilise mitmekesisuse väärtustamist, sh bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste majanduslikku väärtustamist, julgustada struktuurifondide haldusasutusi investeerima looduskapitali kui tulevaste põlvkondade pärandisse ja majandusliku arengu allikasse, suurendada ühise põllumajanduspoliitika toetust bioloogilisele mitmekesisusele, seada alleesmärgiks ökosüsteemide taastamine ja edendada nn roheline infrastruktuuri loomist;

86. väljendab kahetsust, et vastupidiselt komitee eelnevatele soovitudele ei tunnustata piisavalt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võtmerolli kõnealuse strateegia õnnestumises;

87. kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles algatama bioloogilise mitmekesisuse säilitamise kohalikke ja piirkondlikke katseprojekte, eelkõige ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse majanduslikke aspekte käsitlevaid katseprojekte (*The Economics of Ecosystems and Biodiversity – TEEB*), mis toetavad kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi rahvusvahelises, kohalikke ja piirkondlikke otsusetegijaid puudutavas TEEB-aruanandes (*TEEB Report for Local and Regional Policy Makers*) määratletud vahendite vastuvõtmisel ja nende rakendamisel⁽¹⁵⁾;

88. märgib, et endiselt on keskne probleem selliste looduslike ja poollooduslike kasvukohtade vähenemine, nagu näiteks rohumaad, rabad, nõmmed ja madalsood, mis on kliimamuutustega võitlemisel otsustava tähtsusega. Seega julgustab Regioonide Komitee Euroopa Liitu, liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi töötama välja asjakohased programmid kõnealuste ökosüsteemide säilitamiseks ja taastamiseks;

89. väljendab muret selle pärast, et linnastumine ja transpordivõrgustikud võtavad enda alla üha enam maa-alasid, suurendades suletud pinnase taset, mis toob kaasa vee läbivoolu vähenemise, üleujutus- ja erosiooniohu suurenemise, elupaikade ja loomaliikide killustumise ning soojussaare efekti suurenemise linnades, mis muudab linnad haavatavamaks kuumalainete ja kliimamuutuste suhtes;

90. julgustab liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi hoolitsema selle eest, et nende maakasutus- ja ruumilise planeerimise süsteemid aitaksid edendada säästvate linnaasustusskeemide elluviimist, looma stiimuleid soodustamiseks saastatud alade taaskasutamist haljasalade ja maapiirkondade asemel, koostama andmebaasi saastatud alade kohta ja vähendada suletud pinnase ulatust kõikjal, kus see on vajalik;

91. kinnitab, et ühine mullakaitse teemaaliline strateegia, mis sisaldab ka eesmärki võtta vastu mulla raamdirektiiv, peaks olema jätkuvalt osa Euroopa Liidu tulevases keskkonnapoliitikast;

Ressursitõhus ühine põllumajanduspoliitika, ühine kalanduspoliitika ja ühetekeuluvuspoliitika

92. tunneb muret selle pärast, et arvestuslikud kaubanduslikud kalavarud ületavad bioloogiliselt ohutut piiri. Regioonide Komitee kordab seega oma üleskutset võtta ühise tulevase põllumajanduspoliitika juhtpõhimõttena 2015. aastaks vastu maksimaalse jätkusuutliku saagikuse eesmärk⁽¹⁶⁾;

93. pooldab Euroopa Komisjoni toetatavat lähenemist teatises „Kestlikku kasvu toetav regionaalpoliitika Euroopa 2020. aasta strateegias“⁽¹⁷⁾;

94. kutsub eelkõige üles suurendama struktuurifondide toetust juhtalgatuse rakendamisele, kutsudes struktuurifondide haldusasutusi senisest enam investeerima vähese CO₂-heitega majandusse, ökosüsteemi teenustesse ja bioloogilisse mitmekesisusse, samuti ökoinnovatsiooni;

95. toetab samuti ressursitõhususele suunatud investeerimiste optimeerimist;

96. on veendunud, et Euroopa Liidus ja väljaspool on võimalik saavutada arukas, jätkusuutlik ja kaasav areng, milles kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on muutuste ja sotsiaal-majandusliku arengu liikumapanev jõud.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

⁽¹⁵⁾ <http://www.teebweb.org>.

⁽¹⁶⁾ CdR 218/2009 fin.

⁽¹⁷⁾ KOM(2011) 17 lõplik.

Regioonide Komitee muudetud arvamus „Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavad ELi riigiabi eeskirjad”

(2012/C 9/09)

REGIOONIDE KOMITEE

- väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Komisjon järgib sama suunda, mis sisaldub ka Regioonide Komitee ettepanekus, mis seisneb järgmiste olukordade eristamises: 1) olukorrad, kus avalike teenuste vähese tähtsusega abi hüvitamine ei mõjuta ELi-sisest kaubavahetust – selle suhtes ei tohiks kohaldada riigiabi puhul ette nähtud kontrolli; 2) kohalike avalike teenuste hüvitamine, mis ületab vähese tähtsusega abi künnise, kuid mis oma korralduse ja siseturu arengu praeguse seisuga ei mõjuta ELi-sisest kaubavahetust; 3) teiste Euroopa või piiriülese mõõtmega avalike teenuste hüvitamine, mille kohta kehtivad valdkondlikud direktiivid või eeskirjad;
- kordab oma nõudmist, et vähese tähtsusega abi piirmäära tõstetaks 800 000 euroni aastas;
- palub komisjonil loobuda kohaliku omavalitsusüksuse elanikkonna kriteeriumi võtmisest selle uue vähese tähtsusega abi määruse rakendamise tingimustesse;
- on vastu sellele, et komisjon kehtestaks üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hüvitamise majandusliku tõhususe hindamise; Regioonide Komitee arvates ei paku sellisele õigusakti ettepanekule piisavat õiguslikku alust ei artikkel 106 ega komisjoni ühepoolne otsus või direktiiv selle lõike 3 sätete alusel. Euroopa Komisjoni kui Euroopa konkurentsiasutuse volitused ei hõlma mingil viisil liikmesriikide ametiasutuste eraldatavate avaliku sektori vahendite tõhusa jaotamise tingimusi.

Pearaportöör	Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/PES), Belgia saksakeelse kogukonna peaminister
Viitedokumendid	<ul style="list-style-type: none"> — Ettepanek: teatis Euroopa riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes — Ettepanek: määrus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes — Ettepanek: teatis: Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena (2011) — Ettepanek: otsus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes — Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavate ELi riigiabi eeskirjade uuendamine” <p style="text-align: center;">KOM(2011) 146 lõplik</p> <p>Regioonide Komitee muudetud arvamus seoses Regioonide Komitee dokumendiga 150/2011 fin kooskõlas kodukorra artikliga 52 – ECOS-V-016</p>

I POLIITILISED SOOVIKUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab Komisjoni õigusaktide paketi ettepanekut avalike teenuste eest makstava hüvitistena antava riigiabi kohta;

2. leiab, et see läbivaatamine kujutab endast olulist poliitilist algatust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kuna selle eesmärk on määratleda siseturu jaoks uued, selged ja proportsionaalsed eeskirjad avalike teenuste rahastamisviiside siseturule vastavuse kohta ning tagada seega õiguskindlus ja prognoositavus, mida on Euroopa Liidus avalike teenuste arenguks vaja. Komitee väljendab siiski kahetsust, et komisjon ei suuda täita enda poolt seatud eesmärki luua rohkem selgust rakendatavuse ja rakendamise küsimustes ning vähendada bürokraatiat eelkõige asjaomaste osapoolte jaoks;

3. on seisukohal, et Euroopa Komisjoni kavandatud riigiabi kontrolli mehhanismi üldises ülesehituses tuleks paremini arvesse võtta avalike teenuste kohalikku, piiriülest või Euroopa mõõdet, nende korraldusviiside mitmekesisust ja tegelikku

liikmesriikidevahelise kaubavahetuse mõjutamise ohu taset, ent ettepanekud kajastavad seda siiski vaid osaliselt;

4. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Komisjon järgib sama suunda, mis sisaldub ka Regioonide Komitee ettepanekus, ⁽¹⁾ mis seisneb järgmiste olukordade eristamises: 1) olukorrad, kus avalike teenuste vähese tähtsusega abi hüvitamine ei mõjuta ELi-sisest kaubavahetust – selle suhtes ei tohiks kohaldada riigiabi puhul ette nähtud kontrolli; 2) kohalike avalike teenuste hüvitamine, mis ületab vähese tähtsusega abi künnise, kuid mis oma korralduse ja siseturu arengu praeguse seisuga tõttu ei mõjuta ELi-sisest kaubavahetust sellisel määral, mis kahjustaks ELi huve; 3) teiste Euroopa või piiriülese mõõtmega avalike teenuste hüvitamine, mille kohta kehtivad valdkondlikud direktiivid või eeskirjad või millel on piiriüleste või rahvusvaheliste volitustega äriettevõtte struktuur;

Ettepanek: teatis Euroopa riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes

5. väljendab heameelt teatise ettepaneku üle, milles selgitatakse ja ajakohastatakse eri termineid ja kontseptsioone üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavas ELi õiguses, eriti Euroopa Liidu Kohtu praktikas toimunud arengute seisukohast. Komitee väljendab siiski kahetsust, et komisjon ei ole seadnud Euroopa Kohtu tingimustest kaugemale ulatuvaid arusaadavaid kriteeriume majandustegevuse, kohaliku seose ja tähtsuse määratlemiseks siseturu seisukohalt, mistõttu tekib kontrollimisel ulatuslik tõlgendusruum ning jätkub õiguslik ebakindlus;

⁽¹⁾ Regioonide Komitee arvamus CdR 150/2011, punkt 44.

6. rõhutab selleks, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 14, mis hõlmab Lissaboni lepingu üldkohaldatavaid sätteid, tagataks Euroopa Parlamendile ja nõukogule uus õiguslik alus, mille eesmärk on kehtestada määrustega põhimõtted ja tingimused, mis võimaldaksid üldist majandushuvi pakkuvatel teenustel oma eriulesandeid täita. Komitee palub komisjonil seega algatada menetluse aluslepingus määratlemata põhimõistete selgitamiseks nõukogu ja Euroopa Parlamendi määruse ettepanekus, tuginedes Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 14;

7. on seisukohal, et vaadeldav teatise ettepanek ei vabasta komisjoni kohustusest esitada üldhuviteenuste jaoks kvaliteediraamistik;

Ettepanek: määrus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes

8. väljendab heameelt Euroopa Komisjoni kavatsuse üle tõsta vähese tähtsusega abi määruises kehtestatud piirmäära, ⁽²⁾ millest väiksem riigiabi ei kuulu riigiabi kontrolli alla, nii et riigiabi kontrolli alt jääksid välja kõik kohalikud avalikud teenused, mis tegelevad eeskätt kohaliku sotsiaalse arengu teemadega, nagu sotsiaalne kaasamine, tõrjutuse vastu võitlemine, eakate hooldus, üldkasulik töö, kultuuri-, spordi- ja sotsiaalharidusliku tegevuse edendamine, mis põhinevad kohalikul vabatahtlike sektoril ja kohalikel sotsiaalsetel mikroettevõtetel. Ettepanek põhineb asjaolul, et puudub oht, nagu sedalaadi kohalikud avalikud teenused mõjutaksid liikmesriikidevahelist kaubandust;

9. peab siiski kahetsusväärseks, et komisjon teeb üksnes ettepaneku tõsta piirmäära 200 000 eurolt kolme aasta kohta 150 000 eurole aastas, mis võimaldaks katta ainult vähem kui nelja töötajaga kohalikke struktuure; kordab seega oma nõudmist, et seda piirmäära tõstetaks 800 000 euroni aastas, et kaetud oleksid kõik alla 20 töötajaga kohalikud struktuurid, mille rahastajaks on üksnes avaliku võimu asutused, sest neid kohalikke teenuseid pakutakse kindlaksmääratud territooriumil tasuta;

10. palub komisjonil loobuda kohaliku omavalitsusüksuse elanikkonna kriteeriumi võtmisest selle uue vähese tähtsusega abi määruise rakendamise tingimustesse. Elanikkonna suurus ei ole nimelt kuidagi määrav, kui hinnatakse asjaomase omavalitsusüksuse majandustegevuse mõju liikmesriikidevahelisele kaubavahetusele. Pealegi on mõeldamatu lähtuda kaalutlustest, mis võiksid põhjustada teatud üksuste (valdade, piirkondade,

riigi jt) diskrimineerimist. Üksnes elanikkonna kriteeriumi kasutamisel jäetakse arvestamata ka asjaolu, et neid kohalikke teenuseid võivad kaasrahastada mitu eri suuruse ja eri tasemega avaliku võimu asutust kooskõlas aluslepingus kehtestatud avalike teenuste korraldamise ja osutamise vabaduse põhimõttega. Kokkuvõttes ei oleks mõeldav karistada teenuste koondamist, eelkõige kui seda tehakse omavalitsustevaheliselt. Seega peab kohaliku olemuse ja piiratud ulatuse kontroll tuginema mitmetele näitajatele, mille puhul võetakse arvesse nt omavalitsusüksuse geograafilist asendit ja kõnealuste avalike teenuste võimalike kasutajate ringi. Kõnealusel kontrollil tuleb kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 174 arvestada nende piirkondade olukorraga, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, ning tagada sellest tulenevalt abimeetmete diferentseeritus. Käibe kehtestatud 5 miljoni euro suurune piirang tuleks tühistada;

11. märgib rahuloluga, et komisjon suhtub läbipaistvusse väga tõsiselt ja jätab määruise reguleerimisalast välja igasuguse läbipaistmatu abi, mida ei ole võimalik täpselt välja arvutada;

Ettepanek: otsus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes

12. toetab kooskõlas aluslepingus sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega komisjoni pakutud meetodit võtta arvesse teatud kohalike avalike teenuste üksnes kohalikkude olemust ning ettepanekut laiendada *a priori* ühilduvust puuduvat otsust ka teistele sotsiaalteenustele peale vaid haiglate ja sotsiaalelamu-majandusega tegelevatele organisatsioonidele;

13. leiab, et mõiste „olulised sotsiaalsed vajadused” kasutuselevõtt tekitab kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ning nende partneritele palju segadust, kuna see kattub üldhuvi pakkuvate sotsiaalteenuste ja teenuste direktiivi artikli 2 lõike 2 punkti j mõistes kohaldamisalast välja arvatavate sotsiaalteenuste juba olemasolevate käsitlustega. Komitee palub seepärast komisjonil eelistada sotsiaalteenuste mõistet teenuste direktiivi artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses, millega jäetakse kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega selle mõiste ulatus liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste määratleda, ning täpsustada, et teenuste näidete nimekiri, mis esitatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamist käsitleva otsuse ettepanekus, ei ole ei suletud ega lõplik;

14. palub komisjonil loobuda aastase hüvitise piirmäära kui otsuse kohaldamise tingimuse vähendamisest poole võrra ja säilitada see tasemel 30 miljonit eurot aastas;

⁽²⁾ Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1998/2006 vähese tähtsusega abi kohta.

15. palub komisjonil mitte seada teatamiskohustusest vabastamise tingimuseks ülesande andmise akti maksimaalset kestust, järgides nii põhimõtet, et liikmesriikide avaliku võimu asutustel on õigus avalikke teenuseid vabalt hallata ja korraldada;

16. palub komisjonil mitte seada sotsiaalteenuste puhul teavitamiskohustusest vabastamise tingimuseks seda, et neid teenuseid osutavad ainult selleks volitatud ettevõtjad, kui võrd kohaldatakse ettevõtjate ja avaliku võimu asutuste suhete läbiipaistvust käsitleva direktiivi sätteid (viited) ning asjaomased ettevõtjad tagavad analüütilise arvestuse;

17. usub, et kui kohalikud omavalitsused korraldavad hankekonkursi, et täita avaliku teenuse hüvitise kvalifitseerimiseks Altmarki kohtuotsuses sõnastatud 4. kriteeriumi, peab neil olema võimalik pigem kehtestada kvaliteedikriteeriumid majanduslikult kõige soodsama pakkumise kindlaksmääramiseks kui kasutada parima hinna kriteeriumi;

18. on seisukohal, et välja pakutud uus mõiste „mõistlik kasum”, mis põhineb kapitali tasuvuse määral ja teistel kasuminäitajatel, on nii keeruline, et see on paljude riigi tasandist allpool asuvate ametiasutuste jaoks kasutamiskõlbmatu;

19. kutsub komisjoni üles kaasama läbivaatamise lõplikesse ettepanekutesse kõik avalike teenuste hüvitamise vormid, arvestades kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ulatuslikku diskretsiooni avalike teenuste rahastamisel, ning sealhulgas tuleks kaasata toetusena antav hüvitis pikaajaliste investeeringute jaoks, mis on vajalikud kohalike avalike teenuste infrastruktuuride rahastamiseks; piirduda ei tuleks üksnes iga-aastaste kasutamistoetustega ning täpsustamist vajavad üleliigse hüvitamise puudumise hindamise tingimused pikaajalistele investeeringutele eraldatava toetuse puhul, eelkõige seoses kinnisvara infrastruktuuriga;

20. tuletab komisjonile meelde, et arvesse tuleks võtta ka teisi objektiivseid kriteeriume, mis automaatselt neutraliseerivad liikmesriikidevahelise kaubavahetuse mõjutamise, konkurentsi moonutamise või ristsubsidieerimise ohu, nagu kohapealselt piiratud pädevus teatud ettevõtjatel, kelle suhtes kehtib kohalik või piirkondlik autoriseerimismenetlus; samuti selliste riiklike või eraettevõtjate piiratud tegutsemispädevus, kes on loodud ühe konkreetse avaliku teenuse osutamiseks teatud piirkonnas ning kes ei tegele turul ühegi äritegevusega; ning selliste sotsiaal-ettevõtete mittetulunduslik olemus, kes taasinvesteeringute oma võimaliku tulu osutatavate avalike teenuste rahastamisse, kusjuures kõnealune tulu arvestatakse nende tulevases hüvitisest maha;

21. soovib, et kooskõlas aluslepingus sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega tuleks komisjoni

lõplikus otsuses teha hüvitisi maksvatele avaliku võimu asutustele kohustuseks rakendada kõiki vajalikke meetmeid igasuguse üleliigse hüvitamise takistamiseks, avastamiseks ja korrigeerimiseks, arvestades, et selliste olukordade vältimine on just kohalike ja piirkondlike omavalitsuste huvides. Samas tuleks üleliigse hüvitamise avastamise korral tegelikult ja otseselt karistatavate ettevõtjate jaoks edasikaebamise menetlusi lihtsustada;

22. teeb komisjonile ettepaneku, et nende sätete kohaldamise tingimuseks oleks:

— „avalike teenuste leping”, ⁽³⁾ st ükskõik milline ametlik dokument, milles: (1) tunnustatakse, et ettevõtja tehtav töö on üldhuviteenus ning kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 14 ja artikli 106 lõike 2 ning protokoll 26 artikli 2 reguleerimisalasse, (2) kirjeldatakse tekkinud kohustuste konkreetset iseloomu ja asjaomast geograafilist piirkonda ning (3) määratletakse parameetrid, mille abil arvutada avaliku teenuse hüvitist;

— asjaomase avalike teenuste lepingu avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* spetsiaalselt selleks otstarbeks loodud registris.

Ettepanek: teatis: Euroopa Liidu raamistik riigiabi jaoks, mida antakse avalike teenuste eest makstava hüvitisena (2011)

23. kordab oma vastuseisu sellele, et komisjon kehtestaks üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hüvitamise majandusliku tõhususe hindamise; Regioonide Komitee arvates ei paku sellisele õigusakti ettepanekule piisavat õiguslikku alust ei artikkel 106 ega komisjoni ühepoolne otsus või direktiiv selle lõike 3 sätete alusel. Euroopa Komisjoni kui Euroopa konkurentsiasutuse volitused ei hõlma mingil viisil liikmesriikide ametiasutuste eraldatavate avaliku sektori vahendite tõhusa jaotamise tingimusi. Kõnealune ainupädevus, mida komisjon Euroopa Kohtu järelevalve all teostab, piirdub nende avalike teenuste hüvitiste nõuetele vastavuse tagamisega, mis ei vasta tingimustele, mis Euroopa Kohus Altmarki kohtuasjas kindlaks määras ning millele seega kehtivad riigiabi keelustamise ja kontrolli eeskirjad;

24. ei toeta nõuet, mille kohaselt peavad liikmesriigid turuuringu vormis tõestama vajadust avaliku teenuse järele, kuna see oleks sekkumine liikmesriikide ainuõigusse korraldada ja kujundada üldhuviteenuseid.

II. MUUDATUSETTEPANEKUD

Ettepanek: määrus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes

⁽³⁾ Eespool nimetatud määruse EÜ nr 1370/2007 mõistes.

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Komisjoni kogemuste kohaselt ei mõjuta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstav hüvitis ei liikmesriikidevahelist kaubandust ja/või ei moonuta ega ähvarda moonutada konkurentsi tingimusel, et seda maksab vähem kui 10 000 elanikku esindav kohalik omavalitsus, et seda saab ettevõtja, kelle kahe varasema aasta käive oli alla 5 miljoni euro, ja et ettevõtja ei saa hüvitist üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest rohkem kui 150 000 eurot aastas.	Komisjoni kogemuste kohaselt ei mõjuta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstav hüvitis ei liikmesriikidevahelist kaubandust ja/või ei moonuta ega ähvarda moonutada konkurentsi tingimusel, et seda maksab <u>avaliku võimu asutus</u> vähem kui 10 000 elanikku <u>esindav kohalik omavalitsus</u> , et seda saab ettevõtjale, kelle kahe varasema aasta käive oli alla 5 miljoni euro, ja et ettevõtja ei saa hüvitist üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest rohkem kui ~~150 000~~ <u>800 000</u> eurot aastas.

Motivatsioon

Vt arvamuse punktid 9 ja 10.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Komisjoni kohustus on tagada riigiabi käsitlevate eeskirjade täitmine ja eelkõige vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel abi andmine vastavalt nende eeskirjade tingimustele. Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud koostööpõhimõtte kohaselt peaksid liikmesriigid selle ülesande täitmisele kaasa aitama ja looma mehhanismi, millega tagatakse, et vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel ühele ettevõtjale üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antava vähese tähtsusega abi iga-aastane kogusumma ei ületaks 150 000 eurot. (...)	Komisjoni kohustus on tagada riigiabi käsitlevate eeskirjade täitmine ja eelkõige vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel abi andmine vastavalt nende eeskirjade tingimustele. Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud koostööpõhimõtte kohaselt peaksid liikmesriigid selle ülesande täitmisele kaasa aitama ja looma mehhanismi, millega tagatakse, et vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel ühele ettevõtjale üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest antava vähese tähtsusega abi iga-aastane kogusumma ei ületaks ~~150 000~~ <u>800 000</u> eurot. (...)

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 9.

Muudatusettepanek 3

Artikli 1 lõige 2 – reguleerimisala

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Käesolevat määrust kohaldatakse üksnes sellise abi suhtes, mida annavad vähem kui 10 000 elanikku esindavad kohalikud omavalitsused.	Käesolevat määrust kohaldatakse üksnes sellise <u>kohaliku huvi pakkuva</u> abi suhtes, mida <u>avaliku võimu asutused</u> annavad <u>geograafiliselt piiratud alal</u> vähem kui 10 000 elanikku esindavad kohalikud omavalitsused.

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 10.

Muudatusettepanek 4

Artikkel 2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Abi on hõlmatud käesoleva määrusega üksnes juhul, kui i) üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale antava abi kogusumma ei ületa 150 000 eurot majandusaasta kohta ja ii) asjaomase ettevõtja kõiki tegevusalasid hõlmav keskmine maksueelne käive abi andmisele eelnenud kahel majandusaastal oli alla 5 miljoni euro.	Abi on hõlmatud käesoleva määrusega üksnes juhul, kui i) üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale antava abi kogusumma ei ületa ~~150 000 000~~ 800 000 eurot majandusaasta kohta ja ii) asjaomase ettevõtja kõiki tegevusalasid hõlmav keskmine maksueelne käive abi andmisele eelnenud kahel majandusaastal oli alla 5 miljoni euro.

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 9.

Ettepanek: otsus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitise antava riigiabi suhtes

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Juhul kui tingimused on täidetud, ei mõjuta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise ülesande saanud ettevõtjatele antavad väikesed toetussummad kaubanduse ja konkurentsi arengut sellisel määral, mis oleks vastuolus Euroopa Liidu huvidega. Seepärast ei tuleks nõuda riigiabist teavitamist hüvitiste puhul, mis on väiksem kui 15 miljonit eurot aastas, kui on täidetud käesoleva otsuse nõuded.	Juhul kui tingimused on täidetud, ei mõjuta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise ülesande saanud ettevõtjatele antavad väikesed toetussummad kaubanduse ja konkurentsi arengut sellisel määral, mis oleks vastuolus Euroopa Liidu huvidega. Seepärast ei tuleks nõuda riigiabist teavitamist hüvitiste puhul, mis on väiksem kui ~~15~~ 30 miljonit eurot aastas, kui on täidetud käesoleva otsuse nõuded.

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 12.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Mõistlik kasum tuleks määratleda kapitali tasuvuse määrana, mis arvestab riski või selle puudumist. Kasumit, mis ei ületa asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti, ei tohiks lugeda põhjendamatuks. Selles kontekstis vaadeldakse asjaomast vahetustehingute intressimäära kui riskivaba investeeringu sobivat tasuvusemäära. 100 baaspunkti suurune preemia on mõeldud muu hulgas kompenseerima likviidsusriski, mis on seotud asjaoluga, et üldist majandushuvi pakkuva teenuseosutaja, kes investeerib kapitali üldist majandushuvi pakkuva teenuse lepingusse, paneb sellele kapitalile ülesande andmise akti kehtivuse ajaks piirangud ning ei saa oma osalust kiiresti ja väikeste müügikuludega müüa, nagu seda saab teha laialdaselt kasutatava ja likviidsusriskist vaba vara puhul.	~~Mõistlik kasum tuleks määratleda kapitali tasuvuse määrana,7 mis arvestab riski või selle puudumist. Kasumit, mis ei ületa asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti, ei tohiks lugeda põhjendamatuks. Selles kontekstis vaadeldakse asjaomast vahetustehingute intressimäära kui riskivaba investeeringu sobivat tasuvusemäära. 100 baaspunkti suurune preemia on mõeldud muu hulgas kompenseerima likviidsusriski, mis on seotud asjaoluga, et üldist majandushuvi pakkuva teenuseosutaja, kes investeerib kapitali üldist majandushuvi pakkuva teenuse lepingusse, paneb sellele kapitalile ülesande andmise akti kehtivuse ajaks piirangud ning ei saa oma osalust kiiresti ja väikeste müügikuludega müüa, nagu seda saab teha laialdaselt kasutatava ja likviidsusriskist vaba vara puhul.~~

Motivatsioon

Vt muudatusettepanek uue punkti 15a kohta. Viide: komisjoni otsuse põhjendus 17.

Muudatusettepanek 7

Artikli 1 lõike 1 punkt a

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
hüvitis üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest summas kuni 15 miljonit eurot aastas. Kui hüvitise summa antud ülesande kestuse jooksul muutub, võib künnise arvutada, kasutades erinevate aastate hüvitise summade keskmist;	hüvitis üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest summas kuni ~~15~~ 30 miljonit eurot aastas. Kui hüvitise summa antud ülesande kestuse jooksul muutub, võib künnise arvutada, kasutades erinevate aastate hüvitise summade keskmist;

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 12.

Muudatusettepanek 8

Artikli 1 lõike 1 punkt c

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
hüvitis selliste üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest, mis rahuldavad olulisi sotsiaalseid vajadusi nagu arstiabi, lastehooldus, pääs tööturule, sotsiaalkorterid ning hoolitsus ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade eest ja nende sotsiaalne kaasamine. Käesolevat punkti kohaldatakse üksnes siis, kui hüvitist makstakse neile ettevõtjatele, kelle tegevus piirdub ühe või mitme käesolevas punktis või punktis b viidatud teenuse osamisega. Otseselt põhitegevusega seotud abitegevustega tegelemine ei piira siiski käesoleva punkti kohaldamist;	hüvitis ~~selliste üldist majandushuvi pakkuvate teenuste~~ <u>direktiivi artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses sotsiaalteenuste osutamise eest, mis rahuldavad olulisi sotsiaalseid vajadusi</u> nagu <u>muu hulgas</u> arstiabi, lastehooldus, <u>eakate hooldus</u> , pääs tööturule, sotsiaalkorterid ning hoolitsus ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade eest ja nende sotsiaalne kaasamine. Käesolevat punkti kohaldatakse üksnes siis, kui hüvitist makstakse neile ettevõtjatele, kelle tegevus piirdub ühe või mitme käesolevas punktis või punktis b viidatud teenuse osamisega. Otseselt põhitegevusega seotud abitegevustega tegelemine ei piira siiski käesoleva punkti kohaldamist;

Motivatsioon

Vt punkti 11a kohta esitatud muudatusettepanek. Viide: komisjoni otsus.

Muudatusettepanek 9

Artikli 1 lõige 2

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Käesolevat otsust kohaldatakse üksnes juhul, kui üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise ülesanne antakse maksimaalselt 10 aastaks. Pikema kehtivusega ülesande andmise aktid on hõlmatud käesoleva otsusega üksnes juhul, kui nendega nõutakse teenusepakkujalt märkimisväärseid investeringuid, mida on vaja amortiseerida üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt kogu akti kehtivuse ajal. Kui akti kehtivuse ajal lakatakse täitmast käesoleva otsuse kohaldamise tingimusi, tuleb meetmest teavitada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt.	~~Käesolevat otsust kohaldatakse üksnes juhul, kui üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise ülesanne antakse maksimaalselt 10 aastaks. Pikema kehtivusega ülesande andmise aktid on hõlmatud käesoleva otsusega üksnes juhul, kui nendega nõutakse teenusepakkujalt märkimisväärseid investeringuid, mida on vaja amortiseerida üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt kogu akti kehtivuse ajal. Kui akti kehtivuse ajal lakatakse täitmast käesoleva otsuse kohaldamise tingimusi, tuleb meetmest teavitada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt.~~

Motivatsioon

Vt arvamuse punkt 13.

Muudatusettepanek 10

Artikli 4 lõige 6

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Käesoleva otsuse kohaldamisel loetakse kapitali tasuvuse määra, mis ei ületa asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti, igal juhul mõistlikuks. Asjaomane vahetustehingute intressimäär on vahetustehingute intressimäär, mille tähtaeg ja vääring vastavad ülesande andmise aktis kasutatule. Kui üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamine ei ole seotud märkimisväärse äri- või lepinguriskiga, näiteks seepärast, et netokulud hüvitatakse tagantjärele täielikult, ei või mõistlik kasum ületada asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti preemia.	~~Käesoleva otsuse kohaldamisel loetakse kapitali tasuvuse määra, mis ei ületa asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti, igal juhul mõistlikuks. Asjaomane vahetustehingute intressimäär on vahetustehingute intressimäär, mille tähtaeg ja vääring vastavad ülesande andmise aktis kasutatule. Kui üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamine ei ole seotud märkimisväärse äri- või lepinguriskiga, näiteks seepärast, et netokulud hüvitatakse tagantjärele täielikult, ei või mõistlik kasum ületada asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti preemia.~~

Motivatsioon

Vt muudatusettepanek uue punkti 15a kohta. Viide: komisjoni otsus.

Muudatusettepanek 11

Artikli 4 lõige 7

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Juhul kui kapitali tasuvuse määra kasutamine ei ole võimalik, võivad liikmesriigid kasutada mõistliku kasumi suuruse määramisel muid kasumi taseme näitajaid, nagu raamatupidamiskasumimõõdikuid (näiteks omakapitali keskmine tasuvus, kasutatud kapitali tasuvus, varatasuvus või müügitulu). Kui näitaja on valitud, saab liikmesriik esitada komisjoni nõudmisel tõendid selle kohta, et kasum ei ületa taset, mida vajab keskmine ettevõtja, kaaludes, kas pakkuda teenust või mitte, näiteks viidates konkurentsipõhistel tingimustel sõlmitud samalaadsete lepingute puhul saavutatud tasuvusele.	~~Juhul kui kapitali tasuvuse määra kasutamine ei ole võimalik, võivad liikmesriigid kasutada mõistliku kasumi suuruse määramisel muid kasumi taseme näitajaid, nagu raamatupidamiskasumimõõdikuid (näiteks omakapitali keskmine tasuvus, kasutatud kapitali tasuvus, varatasuvus või müügitulu). Kui näitaja on valitud, saab liikmesriik esitada komisjoni nõudmisel tõendid selle kohta, et kasum ei ületa taset, mida vajab keskmine ettevõtja, kaaludes, kas pakkuda teenust või mitte, näiteks viidates konkurentsipõhistel tingimustel sõlmitud samalaadsete lepingute puhul saavutatud tasuvusele.~~

Motivatsioon

Vt muudatusettepanek uue punkti 15a kohta. Viide: komisjoni otsus.

Brüssel, 11. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamused „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel”

(2012/C 9/10)

REGIOONIDE KOMITEE

- **juhib** tähelepanu sellele, et on kindlalt pühendunud oma ettepanekule sõlmida Euroopa 2020. aasta strateegiat käsitlev kohalike ja piirkondlike omavalitsuste territoriaalne pakt, mille eesmärk on tagada strateegia eest omavastutuse võtmine kõigil tasandil tõhusa partnerluse abil Euroopa Liidu asjaomaste organite ja riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste vahel. Seda ettepanekut toetavad Euroopa Parlament, Euroopa Komisjon ja Euroopa Ülemkogu. Territoriaalsetes paktides tuleks keskenduda vähestele, konkreetsetele oludele kohandatud prioriteetidele, millel on asjaomase piirkonna jaoks eriline väärtus;
- **tunnistab** tohutut lõhet värskimate teadusuuringute põhjal omandatud teadmiste ja tegeliku praktika vahel. Selleks et muuta uurimistulemused innovatsiooniks, mis on kohandatud kohalikele oludele ja mida saab rakendada kogu Euroopas, on tarvis tugevaid piirkondlikke meetmeid;
- **rõhutab**, kui tähtis on arendada piirkondlikku innovatsioonivõimet aruka spetsialiseerumise ja naaberpiirkondade omavahelise täiendavuse alusel;
- **kutsub** eesrindlikke piirkondi üles moodustama Euroopa konsortsiumid, integreerides erinevad võimed murranguliste sotsiaalsete innovatsioonide loomiseks üle-Euroopaliseks kasutuseks. Igast piirkonnast võib tänu erinevatele osalejatele saada eesrindlik piirkond, mis keskendub omaenda vajadustele ja tugevatele külgedele;
- **julgustab** piirkondi liikuma edasi avatud innovatsiooni suunas inimkeskse visiooni raames avaliku ja erasektori osalejate partnerlusest, milles on ülitähtis roll ülikoolidel ja muudel teadusasutustel, s.t moderniseerima kolme osaleja (*triple-helix*) kontseptsiooni.

Raportöör Markku MARKKULA (FI/EPP), Espoo linnavalitsuse liige, Helsingi–Uusimaa piirkonna volikogu liige

Viitedokument /

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Peamised seisukohad: Seoses vajadusega radikaalsete muudatuste järele kohalikul ja piirkondlikul tasandil:

1. tunnistab, et Euroopa 2020. aasta strateegia kujutab endast nii üldist struktuurireformi kava kui ka strateegiat kriisist väljumiseks. Lisaks sellele hõlmab see ka laiemat eesmärkide valikut ja paremini integreeritud majandusjuhtimist⁽¹⁾. Sellel taustal on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel potentsiaali ja poliitilist pühendumust käsitleda territoriaalsest vaatenurgast majandus-, sotsiaal- ja keskkonnateemasid;

2. rõhutab, et nagu ilmneb Lissaboni strateegia ebaõnnestumisest, ei piisa tõhusate tulemuste saavutamiseks headest kavadest ega isegi mitte korrektsetest analüüsides. Praktilisel tasandil tuleb julgelt edasi liikuda, andes liikmesriikides kõigile tasandile – nii kohalikele ja piirkondlikele kui ka keskvalitsuse tasandile – suurema omavastutuse ja kaasates kõik ülejäänud sidusrühmad. Piirkondi tuleks julgustada looma piirkondlikke innovatsiooniplatvorme, mis toimiksid nõudlusele suunatud teenus- tekeskuseks ja edendaksid rahvusvaheliste teadmiste kasutamist Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamisel, arukat spetsialiseerumist ja piirkonna huvidele vastavat Euroopa koostööd. Selleks, et see juhtuks, tuleb meil rakendada uut dünaamilist arusaama piirkondlikest innovatsiooni ökosüsteemidest, milles üldsus, erasektor ning haridus- ja teadusasutused (nn *triple-helix*) õpivad oma innovatsioonipotentsiaali täielikuks ellurakendamiseks uuel ja loominguilisel viisil koos tegutsema;

3. rõhutab, et arvestades asjaolu, et piirkonnad on nüüdseks kujunenud peamiseks osalejateks paljudes poliitikavaldkondades, sealhulgas sotsiaal-, majandus-, tööstus-, innovatsiooni-, haridus- ja keskkonnapoliitikas, on neil täita otsustav roll Euroopa 2020. aasta strateegia partnerluspõhisel rakendamisel. See nõuab ulatuslikku, kompleksset, avatud ja mitmeid valdkondi hõlmavat lähenemisviisi, mis koondaks kokku piirkondades ja linnades loodud arvukad täiendavad varad;

4. avaldab otsustavalt toetust komisjoni väljendatud vajadusele integreerida riiklikud reformikavad ja stabiilsus- või lähenemisprogrammid täielikult riikide eelarvemenetlustesse ning kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja asjaomased sidusrühmad riiklike reformikavade määratlemisse ja rakendamisse⁽²⁾;

5. kutsub üles keskendama radikaalsed muudatused, mida võivad teostada teedrajavad piirkonnad ja linnad, järgmisele:

— praegu toimuv fundamentaalne muutus töökultuuris organiseeritud koostöö, teabe jagamise ja ressursside kaaskasutamise suunas eraldi töö asemel tööstusprotsesside valdkonnas ja eraldiseisvate väikeste projektide asemel;

— uued lähenemisviisid ettevõtlusele, mida iseloomustavad nähtused, nagu „Venture Garage”-mõtteviis, mis võimaldavad Euroopa noorel digitaalsel põlvkonnal teha koostööd avaliku ja erasektori riskikapitali investoritega, eesmärgiga muuta ettevõtlus innovatsiooni mootoriks;

— Euroopa avatud innovatsiooni traditsioon: kohalikul ja piirkondlikul tasandil tekivad edukad ettevõtted ja kasv kiireneb, kui suurem osa ettevõtete teadus- ja arendustegevusest toimub avatud koostöös parimate ülikoolide ja teadusasutustega;

— inimesed kui meie ühiskondade peamine vara: eelkõige pensionile jäänud vanemaealiste inimeste ja töötute noorte kaasamiseks uute võimaluste loomine tähendab seda, et meie strateegiates paigutatakse keskele kohale inimesed, tehes sellega igaihele kättesaadavaks mõtestatud elu ja võimaldades kasutada oma potentsiaali;

6. rõhutab, et väga oluline on võimaldada kohalikel elanikel ja nende kogukondadel võtta kasutusele nende täielik potentsiaal. See nõuab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli tugevdamist mitte ainult nende traditsioonilise, teenusepakkuja rolli osas, vaid proaktiivse koostöö kaudu ka uute äritegevuste hõlbustajana. Kõik eri osalejad peaksid tegutsema ühiselt, et luua piirkondlik koostöökultuur, mida iseloomustab vastavus kohalike elanike ja nende kogukondade motiividele, kavatsustele ja ressurssidele;

Peamised seisukohad: Seoses piirkondlike otsuselangetajate ja poliitikakujundajate rolliga muutuste läbiviijate ning ühiskondliku innovatsiooni vahendajatena, komitee:

7. tervitab laiemat strateegilist visiooni, mis sisaldab sotsiaalset ja keskkonnamõõdet võrdsete ja täiendavate sammastena majanduskasvu kõrval, ja kutsub üles tunnustama ühiskondliku innovatsiooni otsustavat tähtsust kõigis juhtalgatustes strateegia kolme prioriteedi – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu – rakendamiseks;

8. kutsub nii avaliku kui erasektori otsuselangetajaid üles tunnustama vajadust uute juhtimis- ja haldusoskuste, pädevuste, struktuuride ja tavade järele, selleks et toimida ülemaailmses ettevõttevõrgus;

⁽¹⁾ Euroopa poolaasta ja iga-aastane majanduskasvu analüüs KOM(2011) 11.

⁽²⁾ Euroopa Komisjon, Euroopa 2020. aasta strateegia KOM(2010) 2020 lõplik ja peasekretäri 19. juuli 2010. aasta kiri Regioonide Komiteele.

9. julgustab piirkondlikke otsuselangetajaid ja poliitikakujundajaid saama muutuste läbiviijaiks ning arendama välja innovatsioonipõhise piirkondliku arengu strateegilise raamistiku, arvestades, et innovatsioon parandab kvaliteeti ning avaliku ja erasektori vahendite kasutamise tõhusust ning sellel on märkimisväärne potentsiaal luua uut majanduskasvu ja uusi töökohti. Poliitika ülesanne on leida piirkonna ainulaadsed varad ja kasutada neid strateegiliste arengueesmärkide täitmiseks. Selleks peavad piirkonnad välja arendama kindlatel alustel ja realistliku visiooni oma majanduslikust ja sotsiaalsest tulevikust ning määratlema laiemat, paremini integreeritud ja tõhusamat poliitikameetmete kombinatsiooni. Selleks tuleb kombineerida eri poliitikavaldkondade ja valitsemistasandite vahendeid, toetada teadmiste loomist, levitamist ja kasutamist ning luua sidus poliitikapakett, mida toetavad parem mõõdukus, tulevikku suunatud eelarvestamine ja tõendus põhine katsetamine;

10. teeb ettepaneku, et komisjon käivitaks koostöös mõningate piirkondade ja eri valdkondade ekspertidega vajalikud arendusprojektid eelnimetatud eesmärgi saavutamiseks. Nende raames tuleks välja töötada ka menetlused, mille abil oleks võimalik üldistest statistilistest andmetest saada töödeldud andmeid või tulevikuprognose teatud piirkonna või uuritava valdkonna analüüsiks;

11. kutsub eesrindlikke piirkondi üles moodustama Euroopa konsortsiumid, integreerides erinevad võimed murranguliste sotsiaalsete innovatsioonide loomiseks üle-Euroopaliseks kasutuseks. Igast piirkonnast võib tänu erinevatele osalejatele saada eesrindlik piirkond, mis keskendub omaenda vajadustele ja tugevatele külgedele;

12. taotleb eesmärgistatud õppeprotsessi, millesse oleksid integreeritud poliitika eri tasandid, et koordineerida ressursikasutust ja suurendada meetmete mõju. Ühise võimekuse loomiseks tuleks poliitikakujundajate, kõrgemate ametnike, tööstusjuhtide ja uurijate jaoks välja töötada juhtimiselase täiendkoolituse magistritaseme programmid (Executive MBA), mis hõlmaksid mitmetasandilise strateegilise kujundamist protsesse. Selliseid koolitusprogramme on vaja nii Euroopa kui ka piirkondlikul tasandil. Nii tugevdatakse eri riikide piirkondlike otsuselangetajate rolli Euroopa 2020. aasta strateegia elluviimisel ning suurendatakse nende koostööd ja heade tavade levitamist;

II. SOOVITUSED KOHALIKE JA PIIRKONDLIKE OMAVALITSUSTE ROLLI KOHTA SEOSSES SEITSME JUHTALGATUSEGA

Seoses valdkondadevahelise koostöö vajadusega, komitee:

13. rõhutab vajadust ühistegevuste ja ulatusliku koostöö järele eri juhtalgatuste vahel, et võimaldada ja julgustada Euroopa 2020. aasta strateegia tõhusat ellurakendamist. See lähenemisviis võimaldab kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel arendada territooriumiülest koostööd. Eelkõige saavad nad edendada avatud platvormil põhinevaid lähenemisviise ja suurendada endi väljatöötatud lahenduste ja struktuuride taaskasutatavust. Kuiigi lõplikud tulemused võivad olla tugeva kohaliku värvinguga, toob aktiivne koostöö struktuuride ja koostalituvõime seisukohast kaasa mastaabisäästu ja loob kohalikele tegevustele suuremad turud;

14. tunnistab, et peamine küsimus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks (arvestades juhtalgatustest tulenevate ja nendega seonduvate meetmete tohutut hulka) on, kuidas kiirendada kõige olulisemate meetmete ellurakendamist. Järelkult, selleks et suurendada juhtalgatuste piirkondlikku mõju, tuleb käsitleda mitmeid aspekte:

— nende mõju, spetsialiseerumine ja laiendatavus ning üldsuse teadlikkuse tõstmine;

— võrdlusanalüüsi tõhus kasutus, parimate tavade tutvustamine ja piirkondadevaheline koostöö;

— mõõdukuse väljatöötamine väärtusloome, sotsiaalsete innovatsioonide, kontseptsioonide ja meetodite mõõtmiseks ning avaliku ja erasektori ning inimeste partnerluse platvormide loomine;

— teadlikkus teaduse ja ühiskonna vahelise dialoogi, innovatsiooni süsteemse olemuse ning kohalike ja piirkondlike osalejate jaoks kujundatud tulevikuanalüüsi komponentide tähtsusest;

— ennekõike peab kõigi juhtalgatustega kaasnema pakutud meetmete eelarvemõju hindamine;

Seoses juhtalgatusega „Innovatiivne liit” tunnistab komitee erilist vajadust:

a) toetada selliseid algatusi nagu teadmiste piirkonnad, eluslabid ja arukad linnad;

b) arendada partnerlusi, mis toimiksid piirkondlike otsuselangetajate teadmusbasi suurendamise platvormidena ja edendaksid sotsiaalset innovatsiooni;

c) luua aruka spetsialiseerumise platvorm eesmärgiga toetada ja julgustada piirkondi võtma vastu strateegiad, milles seatakse prioriteediks konkurentsieelised ja võimalik koostöö teiste piirkondadega;

d) toetada äri- ja akadeemiliste ringkondade koostööd teadmiste loomise kaudu, keskendudes eelkõige lünkade täitmisele innovatsioonialaste oskuste vallas;

e) tugevdada poliitika kujundamise teadmusbasi tulevikku suunatud tegevust käsitleva Euroopa foorumi (European Forum on Forward Looking Activities) abiga, kaasates nii kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kui ka muud avaliku ja erasektori sidusrühmad poliitika teadmusbasi täiendamiseks;

- f) äratada laiemat huvi *triple-heliksi* mudeli kasutamise vastu, käivitada innovaatilisi piirkondlikke (riigitasandist allpool olevaid) teadusklastreid, arendada innovatsiooniplatvorme ning tihendada teadmiste kolmnurga tegevust (teadus-, haridus- ja innovatsioonitegevuste omavaheline sünergia);
- g) kõrvaldada korralduslikud erinevused Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel, kasutades selleks partnerlusi ja koostöö projekte, mis on suunatud innovaatilise liidu loomisele, vaatavad tulevikku, on jätkusuutlikud ning ergutavad struktuuri ja korralduslikust aspektist väiksemaid omavalitsusi omavahel liituma, selleks et rakendada oma eripädevusi stabiilses ja struktureeritud raamistikus;

Seoses juhtalgatusega „Noorte liikuvus” tunnistab komitee erilist vajadust:

- a) keskenduda teadmistepõhises ühiskonnas kesksetele pädevustele nagu nt õppimisoskus, keeled ja kultuur, ettevõtlus- ja innovatsioonioskused, interaktiivsed oskused ning võime kasutada täielikult ära IKT potentsiaali;
- b) ühendada formaalne, mitteformaalne ja informaalne haridus ja koolitus tööturu vajadustega, et suurendada noorte tööalast konkurentsivõimet ja võimaldada neil vallandada oma potentsiaal ning isiklikult ja tööalaselt areneda;
- c) luua liikuvusvõimalused võimalikult paljudele noortele, olenemata nende taustast, majanduslikust olukorrast või nende päritolupiirkonna geograafilisest asukohast;
- d) arendada edasi Euroopa instrumente ja vahendeid õpirände suurendamiseks kõigis haridussüsteemi osades;
- e) toetada liikuvuse edendamiseks Europassi (Euroopa CV standardvorm) lisamist tulevasse Euroopa oskuste passi;
- f) võtta kokkulepete alusel vastu riigiasutuste vahelisi koostööalgatusi eesmärgiga leida parimad lahendused sellele, kuidas valmistada õppurid tõhusalt ette täiskasvanuelu vastutusteks, kuidas arendada tihedamat koostööd kutseõppeasutuste, tööandjate ja ülikoolidega, et saavutada optimaalne hariduslik progress (ka kutseõppe valdkonnas), mis vastab õppurite ja tööandjate nõudmistele, kuidas kaasata tööandjad haridusvaldkonna probleemide määratlemisse ja nendele lahenduste leidmisse, kuidas toetada koole ettevalmistavate haridusprogrammide läbiviimisel, kuidas tuua noored kutseõppe praktikate juurde ning kuidas propageerida tööandjate hulgas täiendavat haridust;
- g) rõhutada, et heale tervisele ja liikuvusele pannakse alus juba lapsepõlves ning sellega luuakse tingimused heaks eluks. Mittetulundusühingute tegevus on ühiskonna nurgakivi. Sellega seoses nõuab komitee, et komisjon loobuks ettepanekutest (Roheline raamat käibemaksu tuleviku kohta, KOM(2010) 695), mis võiksid ohustada kõnealuste ühingute olemasolu ja majandusolukorda;

Seoses juhtalgatusega „Digitaalarengu tegevuskava” tunnistab komitee erilist vajadust:

- a) luua kohalikud digitaalarengu tegevuskavad kiirendamaks kohaliku, piirkondliku ja Euroopa tasandi organiseeritud koostöö abil IKT optimaalset kasutamist;
- b) parandada koostalitlusvõimet ja e-valitsemist, arendades selliseid uusi rakendusi nagu inimesekeskseid e-teenuseid, e-õpe, e-tervis, e-hääletus, e-haldus, arukad transpordisüsteemid ja piirkondliku teabe modelleerimine linnaplaneerimises;
- c) edendada digitaalset ühtset turgu kui „Digitaalarengu tegevuskava” nurgakivi ja toetada laiaulatuslikke teedrajavaid projekte, mis kasutavad Euroopa tippteadmisi ja kaasavad kõiki eri sidusrühmi;
- d) tagada kõikjal võrdne juurdepääs taskukohase hinnaga lairibaühendusele ja võtta juhtroll katseprojektides, mis on suunatud juurdepääsuerinevuste ületamisele;
- e) töötada välja ühised lahendused IKT toodete ja teenuste andmekaitse ja turvalisusega seotud küsimustele, mis on eeltingimus kodanike usalduse saavutamiseks ning pakutud võimaluste kasutuselevõtuks;

Seoses juhtalgatusega „Ressursitõhus Euroopa” tunnistab komitee erilist vajadust:

- a) parandada kliimamuutuste haldamist, kaasates kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kui põhiosalisi kliimamuutuste vastu võitlemise ja nende leevendamise jõupingutustesse ning ressurside jätkusuutlikuma kasutamise edendamisse, ja motiveerida tootjaid ja tarbijaid võtma omaks kliimasõbralikumat ja ressursitõhusamat käitumisviisi;
- b) luua kasutajakeskne väärtusloome ja mõjuhindamise mõõdukas, mida kasutatakse eri valitsemistasanditel seoses jätkusuutliku teadmistepõhise ühiskonna loomisega, ning piirata antud kontekstis näitajate arvu tagamaks, et meetmed töötatakse välja tõhusal viisil, mis oleks üldsusele arusaadav ja terviklik;
- c) võtta vastu kohalikud või piirkondlikud kliima- ja energiastrateegiad, milles nähtaks ette, et avaliku sektori eelarvetest teostatavad hanked, sealhulgas liikmesriikide ja Euroopa Liidu vahenditest rahastatavad projektid, peavad olema keskonnasäästlikumad;
- d) kasutada tegevuskavasid ja meetmepakte poliitilise toetuse kogumiseks ja edendada kliimasäästlikku infrastruktuuri, energiasüsteemi uuendamisse ja ökoloogilistesse avalikesse teenustesse investeerimist;

Seoses juhtalgatusega „Üleilmastumise ajastu uus tööstuspoliitika” tunnistab komitee erilist vajadust:

- a) edendada kogu Euroopas tööstuse moderniseerimist strateegiliste projektide abil, mis on sihitud ülemaailmse võimendava mõju saavutamisele teadmiste ja tehnoloogia jagamise aspektist (sellistes valdkondades nagu keskkonnasäästlik transport ja energiatõhusad ehitised);
- b) tagada selliste algatuste abil nagu Euroopa ettevõtluspiirkond vastastikku täiendavad äriideed ja -mudelid, et julgustada kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi edendada VKEde ja ettevõtluskultuuriga seonduvaid uusi arenguid;
- c) edendada piirkondlike innovatsiooni ökosüsteemide kontseptsiooni ja arendada tihedamat koostööd tootmisstruktuuride ning ülikoolide ja tehnoloogiakeskuste vahel eesmärgiga luua uut majanduskasvu ja töökohti;
- d) võtta meetmeid töö- ja pereelu ühitamiseks, parandades avalike teenuste kvaliteeti (nt piisav hulk kogu päev avatud lastehoidude kohti) ning edendades töökeskkonna peresõbralikku kujundamist, kasutades paindlikke tööaja- ja tööhõivemudeleid;

Seoses juhtalgatusega „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava” tunnistab komitee erilist vajadust:

- a) luua tingimused töökohtade loomiseks ja kohaliku meetmed tööstus- ja majanduslike muutuste juhtimiseks, nt tuvastades ebakõlad e-oskustes ja asjaomased ärivõimalused;
- b) edendada strateegilist partnerlust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, haridusasutuste ja ettevõtete vahel, selleks et parandada piirkondlike innovatsiooni ökosüsteeme ja ühitada need paremini turvalise paindlikkuse poliitikaga;
- c) julgustada võtma kohalikke meetmeid digitaalse kirjaoskuse, koolist väljalangemise, elukestva õppe ja eakate mõjuvõimu suurendamise alal;
- d) tugevdada sidemeid ettevõtjate ja ülikoolide vahel, nt integreerides ainepunkte andva praktika kõikidesse ülikoolide programmidesse, ning võtta programmide koostamisel arvesse ka töö kõrvalt õppijate vajadusi ja probleeme, nt lühemate välismaal viibimise perioodide ja riigisisese rahvusvahelistumise (*internationalisation at home*) kaudu;

Seoses juhtalgatusega „Euroopa vaesusevastase võitluse platvorm” tunnistab komitee erilist vajadust:

- a) töötada välja kohalikul ja piirkondlikul tasandil sotsiaalset kaasatust soodustav tegevuskava, et muuta kohaliku sotsiaalteenused tõhusamaks ja kõigile kättesaadavamaks;

- b) kasutada õiguspädevusi ja kohalikele vajadustele kohandatud programme haridus-, elamumajandus-, linnaplaneerimise, sotsiaalteenuste, turvalisuse ja kultuuritegevuste valdkonnas, keskendudes eriti noortele ja lastele;
- c) edendada e-kaasatust, sotsiaalmajandust, vabatahtlikku tegevust ja ettevõtte ühiskondlikku vastutust;
- d) hinnata läbiviidud reforme, eelkõige sotsiaalsete uuenduste ulatust, maksumust ja mõju, ning levitada uusi tõhusaks osutunud lahendusi kogu Euroopas ja neid kohapeal rakendada;

III. SOOVIKUMISED SEOTES MITMETASANDILISE VALITSEMISE JA RAHASTAMISEGA

Seisukohad mitmetasandilise halduse alal: Seoses territoriaalsete paktide ja poliitilise isevastutusega, komitee:

15. rõhutab, et eesmärk tugevdada strateegia piirkondlikku ja kohalikku mõõdet tähendab, et suurendatakse liikmesriikide pühendumist strateegiale ja nende poliitilist omavastutust selle eest, muutes sellega strateegia rohujuuresandil olulisemaks ja tasandit paremini arvestavamaks;

16. juhib tähelepanu sellele, et on kindlalt pühendunud oma ettepanekule sõlmida Euroopa 2020. aasta strateegiat käsitlev kohalike ja piirkondlike omavalitsuste territoriaalne pakt, mille eesmärk on tagada strateegia eest omavastutuse võtmine kõigil tasandil töhuse partnerluse abil Euroopa Liidu asjaomaste organite ja riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste vahel. Seda ettepanekut toetavad Euroopa Parlament, Euroopa Komisjon ja Euroopa Ülemkogu ⁽³⁾;

17. märgib, et mitmed Euroopa 2020. aasta strateegia riiklikud reformikavad, mille riikide valitsused esitasid komisjonile Euroopa poolaasta raames 2011. aasta aprillis, osundasid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollile nende kujundamisel. Ometigi ilmneb vaid mõnest riiklikust reformikavast, et uue strateegia osade ellurakendamiseks valiti mitmetasandilise valitsemise lähenemisviis ja vaid ühes neist mainitakse selgelt komitee ettepanekut territoriaalsete paktide kohta;

18. soovib liikmesriikidel tungivalt aidata oma piirkondadel ja linnadel koostada Euroopa 2020. aasta strateegia alane territoriaalne pakt ⁽⁴⁾, et seada koostöös oma riigi keskvalitsusega riigi eesmärgid ning Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide poole liikumisel võetavad kohustused ja kasutatavad aruandlusstruktuurid, järgides seejuures täpselt asjaomase riigi õigusraamistikku ⁽⁵⁾;

⁽³⁾ CdR 199/2010 fin, resolutsioon teemal „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivsem kaasamine Euroopa 2020. aasta strateegiasse”.

⁽⁴⁾ CdR 73/2011, avaldus 2011. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule.

⁽⁵⁾ CdR 199/2010 fin, resolutsioon teemal „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivsem kaasamine Euroopa 2020. aasta strateegiasse”.

19. rõhutab territoriaalsete paktide loodud lisaväärtust. Neis tuleks keskenduda vähestele, konkreetsetele oludele kohandatud prioriteetidele, millel on asjaomase piirkonna jaoks eriline väärtus, ning need ei tohiks muutuda uueks bürokraatiavahendiks, vaid peaksid olema riiklike reformikavade loomulikud osised, et tagada vastavus mitmetasandilise valitsemise ja partnerluspõhimõtetele. Paktid võiksid võtta poliitilise pühendumuse vormi, mida võib-olla täiendaksid avalik-õiguslike asutuste vahel vabatahtlikul alusel sõlmitud lepingud, keskendudes samas Euroopa 2020. aasta strateegia haldamisele ja ellurakendamisele. Territoriaalsed paktid võiksid koostada eelkõige neis poliitikavaldkondades, kus kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on kesksed osalejad Euroopa 2020. aasta strateegia peamiste eesmärkide ja juhtalgatuste väljatöötamisel ja elluviimisel;

20. meenutab, et on mitmeid näiteid mitmetasandilise valitsemise alastest kokkulepetest, mis on suunatud liikumisele territoriaalse arengu jagatud eesmärkide poole integreeritud ja kooskõlastatud poliitikakujunduse abil. Need näited on väga erinevad, kajastades nii erinevaid eesmärke kui ka asjaomaste riikide tegelikke erinevusi ja nende sotsiaal-majanduslikku, kultuurilist, institutsioonilist ja keskkonnavalast mitmekesisust. Võimalikud näited hõlmavad muu hulgas nt Austrias (territoriaalsed tööhõivepaktid), Hispaanias (Kataloonia territoriaalsed paktid maapiirkondadele), Belgias (pakt „Flanders in Action 2020” ja „Plan Marshall 2.vert” Valloonia jaoks), Ühendkuningriigis (Nottinghami partnerlusleping The Greater Nottingham Partnership), Prantsusmaal (territoriaalne kaasamisakt, riigi ja piirkondade vahelised planeerimislepingud) ja Saksamaal (BMBF uuendustegevuse algatus ettevõtluspiirkondade alal) eksisteerivaid kokkuleppeid. Komitee kordab, et on pühendunud kogemuse võimalikult ulatusliku levitamise propageerimisele, et julgustada vastastikuse õppimise protsessi⁽⁶⁾. Komitee juhib tähelepanu ka ühistele tegevustele, mille eesmärk on tugevdada ja arendada naaberlikke kontakte kahe või enama naaberriigi kogukondade ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel. See tugineks kahepoolsetele või mitmepoolsetele koostöökokkulepetele huvitatud poolte vahel;

21. kordab komitee juhatuse avaldust 2011. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule: territoriaalsed paktid aitavad anda uuele strateegiale territoriaalse mõõtme ja samuti aitavad nad keskendada kõiki strateegiasse kaasatud eri valitsemistasandite kasutuses olevaid poliitikavahendeid ja rahastamiskanaleid;

22. toonitab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad vastavalt siseriiklikele ja Euroopa Liidu õigusaktidele Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgid ellu viima, ja seega kutsub Euroopa Liidu eesistujariike üles osutama Euroopa Ülemkogu järeldustes selget toetust mitmetasandilise valitsemise põhimõtetele, komitee territoriaalsete paktide ettepanek kaasa arvatud;

23. tõdeb, et riikliku reformikava analüüs näitab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ei olnud enamikus liikmesriikides piisavalt kaasatud liikmesriikide riiklike reformikavade koostamisse. Komitee kutsub liikmeriike üles kaasama võimalikult täielikult kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi riiklike

reformikavade rakendamise. Alt üles suunatud rakendusstrateegia, millesse on vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele piisavalt ulatuslikult kaasatud vastutavad haldustasandid, ei paranda mitte ainult riiklike reformikavade eduvõimalusi, vaid toob kaasa ka laiemat heakskiitu nende rakendamiseks. Regioonide Komitee on valmis koostöös huvitatud piirkondadega töötama välja territoriaalse pakti käsitusi ja piirkondlikke rakenduskavasid, mille abil viiakse ellu Euroopa Liidu 2020. aasta strateegiat ning rakendatakse piirkondade tasandil juhtalgatusi. Siia hulka kuuluvad tüüpiliselt kohalik digitaalarengu tegevuskava (*Local Digital Agenda*), ja kohalik innovatsiooni tegevuskava (*Local Innovation Agenda*), mille abil saab piirkond arukalt spetsialiseeruda ning rajada aluse oma Euroopa koostööle ja heaolule;

24. rõhutab, kui tähtis on arendada piirkondlikku innovatsioonivõimet aruka spetsialiseerumise ja naaberpiirkondade omavahelise täiendavuse alusel. Turgude laiendamiseks ja majanduskasvu toetava innovaatilise laborina toimimiseks tuleks kasutada Euroopa makropiirkondade kogu potentsiaali. Seda silmas pidades on kindlaid tõendeid selle kohta, et Läänemere piirkonda saaks kasutada teerajaja ja prototüübina kogu Euroopa jaoks;

Seisukohad mitmetasandilise halduse alal: Seoses rakendamise määrava tähtsusega, komitee:

25. tunnistab tohutut lõhet värskemate teadusuuringute põhjal omandatud teadmiste ja tegeliku praktika vahel. Selleks et muuta uurimistulemused innovatsiooniks, mis on kohandatud kohalikele oludele ja mida saab rakendada kogu Euroopas, on tarvis tugevaid piirkondlikke meetmeid. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad kasutusele võtma avaliku ja erasektori partnerlused ja julgustama osalust rohujuuretasandil (nn kasutajast lähtuv avatud innovatsioon väärtuse loomiseks avatud ühiskondades);

26. rõhutab juhtalgatuste „Innovaatiline liit”⁽⁷⁾ ja „Digitaalarengu tegevuskava”⁽⁸⁾ otsustavat raamivat rolli soodsate tingimuste loomisel, et ületada lõhe olemasolevate uurimistulemuste ja praktika vahel. Strateegilisi ja rakenduslikke tavaid kohalikul ja piirkondlikul tasandil tuleb arendada ja isegi radikaalselt muuta kooskõlas värskemate uurimistulemustega;

27. kutsub üles aktiivselt edendama teenuste innovatsiooni, mille abil ajakohastatakse protsesse ning rajatakse nende kasutus süsteemsele digitaalsele mõtlemisele;

28. soovib, et komisjon võtaks kiiresti vastu otsused, et panna alus ühtse turu, eelkõige digitaalse ühtse turu arendamisele ja rahastada väheseid laiaulatuslikke teadus- ja arendustegevuse algatusi, mis käsitlevad ülemaailmsete teadusuuringute põhjal omandatud teadmisi multidistsiplinaarselt ja loomunguliselt ning muundavad need praktilisteks rakendusteks päriselus. Need peavad olema juhtalgatused, millesse on kaasatud parimad eksperdid ja muutuste läbiviijad mitmetest valdkondadest;

⁽⁶⁾ Sel eesmärgil avati komitee Euroopa 2020. aasta strateegia järelevalveplatvormi veebilehel temaatiline veebilehekülg.

⁽⁷⁾ CdR 373/2010 rev. 2, arvamus „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus innovaatiline liit”.

⁽⁸⁾ CdR 104/2010 fin, arvamus „Euroopa digitaalne tegevuskava”.

29. ärgitab komisjoni käivitama koos komiteega laiema teabevahetuskampaania, et suurendada kohalike ja piirkondlike otsuselangetajate ja poliitikakujundajate ning üldsuse teadlikkust Euroopa 2020. strateegiast. Selleks teeb komitee ettepaneku koostada koos komisjoniga „Euroopa 2020. aasta strateegia käsiraamat linnadele ja piirkondadele”, et selgitada arusaadavalt, kuidas nad saavad panustada strateegia rakendamisse, ja tuua välja erinevad rahastamise allikad (riigi, kohalikul, piirkondlikul ja Euroopa Liidu tasandil);

30. kinnitab, et jätkab Euroopa 2020. aasta strateegia järelevalveplatvormi kaudu kõnealuse strateegia kohapealse rakendamise jälgimist. Panusena uue strateegia edusse ja Euroopa poolaasta kontekstis avaldatakse iga aasta detsembris, enne komisjoni iga-aastast majanduskasvu analüüsi ja Euroopa Ülemkogu kevadist tippkohtumist komitee järelevalvearuanne;

Seisukohad rahastamise alal: Seoses vajadusega, et erinevate rahastamisallikate vahel valitseks sünergia, komitee:

31. rõhutab, et tõeline Euroopa Liidu, liikmesriikide ja piirkondade ees seisev väljakutse seisneb vajaliku sünergia loomises erinevate avaliku ja erasektori rahastamisvahendite vahel, selleks et Euroopa 2020. aasta strateegiat oleks võimalik ellu rakendada, ja ärgitab riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi avalikke eelarveid omavahel paremini kooskõlastama, et võimaldada piirkondadel ja linnadel struktuurifonde ja muid Euroopa Liidu programme paremini kasutada;

32. rõhutab eelkõige vajadust saavutada edu ressursside koondamisel Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamiseks ja toonitab seost ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa 2020. aasta strateegia vahel, mis avab tõelise võimaluse pakkuda Euroopa Liidu vaesematele piirkondadele jätkuvalt abi teistega sammu pidamiseks, hõlbustada Euroopa Liidu poliitikavaldkondade vahelist koordineerimist ning täiustada ühtekuuluvuspoliitikat nii, et see oleks juhtiv majanduskasvu stimulaator kogu Euroopa Liidus ja sellest oleks tuge ühiskondlike probleemidega tegelemisel (nt elanikkonna vananemine ja kliimamuutus) ⁽⁹⁾;

33. kinnitab sel eesmärgil oma huvi komisjoni kahe ettepaneku vastu uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta, mis hakkab kehtima pärast 2013. aastat ⁽¹⁰⁾. Need on: komisjoni ja liikmesriikide vahelised arengu ja investeeringute partnerluslepingud, mis peegeldaksid riigi ja piirkonna ning kohalikul tasandil tegutsevate koostööpartnerite võetud kohustusi, ja ühine strateegiline raamistik, et suurendada Euroopa 2020. aasta strateegia ja ühtekuuluvuseesmärkide saavutamisele suunatud poliitika sidusust;

34. tuletab meelde ühtekuuluvuspoliitika meetmeid piirkondlike innovatsioonisüsteemide arendamiseks, territoriaalse koostöö vahendeid, riskikapitali eraldamist ja meetmeid

innovaatiliste toodete kiiremaks kasutuselevõtuks ning majandus-, teadus- ja haldusvaldkonna asjaomaste sidusrühmade võrgustike loomist ⁽¹¹⁾;

35. tuletab meelde vajadust luua paremad mõõdukad kui seda on SKP üksinda, selleks et tulla toime selliste küsimustega nagu kliimamuutused, ressursside tõhus kasutamine, elukvaliteet või sotsiaalne kaasatus, ja juhib tähelepanu sellele, et kohalike, piirkondlike, riiklike ja Euroopa Liidu ametiasutuste kasutatavad indeksid peavad olema ühtsed ning soosima ühiskondliku innovatsiooni loomist ja levitamist ning sidusust otsuste langetamisel ⁽¹²⁾. Ühtekuuluvuspoliitika elluviimisel ja hindamisel tuleks arvesse võtta nimetatud täiendavaid näitajaid, et peegeldada paremini iga piirkonna arengutaset ⁽¹³⁾;

36. kutsub Euroopa Komisjoni üles soodustama uusi territoriaalseid partnerlusi, lihtsustades ja parandades piirkondadevaheliste koostööprogrammide haldamise viisi ⁽¹⁴⁾;

37. kutsub üles suurendama piirkondade ja linnade talitlusvõimet, et kasutada teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi, konkurentsivõime ja innovatsiooniprogrammi ja teisi sarnaseid algatusi. Eritähelepanu tuleks pöörata digitaliseerimise ja uute võtmetehnoloogiate täielikule kasutamisele piirkondliku innovatsioonipoliitika moderniseerimiseks;

Seisukohad rahastamise alal: Seoses avatud innovatsiooni ja ressursitõhusust võimaldavate avalike hangetega, komitee:

38. tunnistab, et innovatsioon on erinevate elementide kombinatsiooni ja valdkonnaüleste lähenemisviiside tulem, ja kutsub üles võtma meetmeid piirkondade struktuurilise ja suhtekapitali suurendamiseks, seda nii töökogukonna sees kui ka koostöös teistega;

39. usub, et ettevõtted peavad enda avama uutele hoiakutele ja kasutama ulatuslikult nende piirkondades olemasolevaid kollektiivseid ressursse ning et seepärast sõltub nende edu sotsiaalsest kapitalist. Teisalt julgustab komitee piirkondi liikuma edasi avatud innovatsiooni suunas inimkeskse visiooni raames avaliku ja erasektori osalejate partnerlusest, milles on ülitähtis roll ülikoolidel ja muudel teadusasutustel, s.t moderniseerima kolme osaleja (*triple-helix*) kontseptsiooni;

40. tervitab kommertskasutusele eelnevate hangete kasutamist sotsiaalset uuendust tehnoloogiapõhiste lahendustega ühendava vahendina ja rõhutab, et hanke-eeskirjade moderniseerimine peab suurendama avaliku sektori rolli parima hinna ja kvaliteedi suhte saavutamisel ⁽¹⁵⁾. Eeldusel, et spetsifikaate ja menetlusi saab koordineerida piirkonnaüleselt, võivad kommertskasutusele eelnevad hanked osutada ka Euroopas ühtse turu loomise oluliseks mootoriks;

⁽⁹⁾ ELi eelarve läbivaatamine – KOM(2010) 700.

⁽¹⁰⁾ Esitatud ka teatises ELi eelarve läbivaatamise kohta – KOM(2010) 700.

⁽¹¹⁾ CdR 223/2010 fin, arvamus „Ühtekuuluvuspoliitika panus Euroopa 2020. aasta strateegiasse”.

⁽¹²⁾ CdR 163/2010 fin, arvamus „Edu mõõtmine – SKP täiendamine”.

⁽¹³⁾ CdR 369/2010 fin, arvamus „Viies ühtekuuluvusaruanne”.

⁽¹⁴⁾ Ibid.

⁽¹⁵⁾ CdR 70/2011 fin, arvamus „ELi riigihankepoliitika ajakohastamine: Euroopa hanketuru tõhustamine”.

41. kordab uuesti, et kommertskasutusele eelnevaid hankeid edendatakse veelgi, kui need kombineeritakse avatud uuendusega, mis on suunatud rohelise teadmispõhise ühiskonna arengu kiirendamisele, teisisõnu, kui neid kasutatakse ühiste, taaskasutatavate lahenduste leidmiseks, et luua infrastruktuurid ja teenused, millele rajanevad modernsed päriselulised innovatsiooni ökosüsteemid.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamus „Strateegia põhiõiguste harta tõhusaks rakendamiseks”

(2012/C 9/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- avaldab toetust põhiõiguste tugevdamisele ELis. Vaatamata Euroopa tugevale õigusraamistikule inimõiguste alal, esineb tegelikkuses puudusi nende õiguste tagamisel;
- toetab komisjoni strateegia kolme põhisuunda. Komitee märgib samas, et strateegia on esmajoonel suunatud institutsioonidele ja täpsustab konkreetselt, mida komisjon teeb ja peaks tegema. Komitee soovib harta elluviimisel rakendada strateegilisemat lähenemisviisi, mis tähendab kõigi institutsioonide, sh kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikute kaasamist;
- soovib aidata kaasa õiguste kaitse ja edendamise kultuuri juurutamisele paljudel poliitilistel tasanditel. See nõuab nii kodanike teadlikkuse tõstmist kui ka Euroopa Liidu, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste töötajate teavitamist põhiõiguste hartast kui vahetult kohaldatavast õigusest;
- leiab, et strateegia ettepanekus tuleb täpsustada, mil viisil toimuvad ettevalmistavad konsultatsioonid kavandatud õigusaktide puhul. Menetlus tuleb selgeks teha, et mõjuhindang oleks veatu ja kasutamiskõlblik. ELi demokraatia tugevdamise seisukohalt on tähtis, et erinevatele toimijatele, sh kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikutele, antakse võimalus oma arvamust avaldada.

Raportöör	Lotta Håkansson HARJU (PES/SE), Järfälla kommunivolikogu liige
Viitedokument	Euroopa Liidu strateegia põhiõiguste harta rakendamiseks KOM(2010) 573 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Taust

1. märgib, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta sai õiguslikult siduvaks pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Hartas sätestatud õigusi saab kaitsta Luksemburgis asuvas Euroopa Kohtus ning liikmesriikide kohtud peavad oma lahendites täiel määral arvestama hartaga. Vastavalt Lissaboni lepingus sätestatule ühineb Euroopa Liit Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;

2. sedastab, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni alla kuuluvaid kohtuasju saab edasi kaevata Euroopa Inimõiguste Kohtusse Strasbourg'is. Kui EL ratifitseerib inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, võidakse Euroopa Inimõiguste Kohtus hakata käsitlema ka ELi õigusakte;

3. märgib, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni rikkumise kohta saab hagi esitada iga Euroopa Nõukogu liikmesriigi kodanik, aga ELi põhiõiguste harta kohta ELi liikmesriik, ELi institutsioon ning juriidiline või füüsiline isik. Kogu Euroopas hästi toimiva õigusraamistiku eelduseks on, et EL ratifitseerib juba lähitulevikus inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni;

4. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi põhiõiguste harta puhul on ühte dokumenti koondatud kõik liidu kaitstavad põhiõigused, andes neile sel viisil täpse sisu. Paraneb õiguskindlus ja üksikisiku õigused saavad selgemaks. Harta on ette nähtud ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele, kui nad rakendavad või kohaldavad ELi õigust;

5. märgib, et hartas sätestatakse, et ELi pädevust uute artiklite lisamisega ei laiendata. Austama peab pädevuste jaotust ELi ja liikmesriikide vahel;

6. nendib, et kohalike omavalitsuste tähtsust tunnustatakse ELi lepingus, kus rahvusliku identiteedi austamine (artikkel 4.2) hõlmab nüüd poliitilisi ja põhiseaduslikke põhistruktuure, sealhulgas kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust. Tugev kohaliku ja piirkondliku tasandi omavalitsus on ELi liik-

mesriikide demokraatliku süsteemi alus. Lissaboni lepingus sõnastati uuesti subsidiaarsuse põhimõte ja esmakordselt laieneb see nii riiklikule, piirkondlikule kui ka kohalikele tasandile. Kõik ELi riigid on nüüdseks ratifitseerinud Euroopa kohaliku omavalitsuse harta;

7. sedastab, et Euroopa Komisjoni teatises (KOM(2010) 573 lõplik) tutvustatakse komisjoni strateegiat. Strateegia üldeesmärk on edendada põhiõiguste kultuuri. Strateegial on kolm keskset elementi:

— liit peab olema eeskujuks;

— parandada kodanike teavitamist;

— aastaaruanne harta kohaldamise kohta;

8. märgib, et strateegia keskendub eelkõige komisjoni ja ELi institutsioonide tegevusele ja neis aset leidvatele protsessidele. Strateegia kohaselt kontrollib komisjon iga ELi õigusakti kooskõla hartaga kõigil õigusloome etappidel, sh nende rakendamisel kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

Üldised seisukohad

9. avaldab toetust põhiõiguste tugevdamisele ELis. Vaatamata Euroopa tugevale õigusraamistikule inimõiguste alal, esineb tegelikkuses puudusi nende õiguste tagamisel;

10. avaldab seetõttu toetust Euroopa Komisjoni strateegiale ELi põhiõiguste harta praktilisel elluviimisel ja kohaldamisel. Komitee jagab komisjoni arvamust, et ELis kaitstavate põhiõiguste tagamiseks tuleb rohkem ära teha;

11. toetab komisjoni strateegia kolme põhisuunda. Komitee märgib samas, et strateegia on esmajoones suunatud institutsioonidele ja täpsustab konkreetsemalt, mida komisjon teeb ja peaks tegema. Komitee soovib harta elluviimisel rakendada strateegilisemat lähenemisviisi, mis tähendab kõigi institutsioonide, sh kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikutega kaasamist;

12. rõhutab, et on tähtis suhtuda kriitiliselt hartas ja ELi aluslepingutes sätestatud põhiõigustealaste pädevuste jaotuse jätkusuutlikkusesse lähiaastatel, mil harta saab konkreetsema sisu nii poliitilise tegevuse kui ka õigushinnangute kaudu. Põhiõiguste harta ei too kaasa ELi pädevuste laiendamist. Arvesse tuleb võtta ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli liikmesriikide poliitilises süsteemis;

13. tuletab meelde eri liikmesriikide kohaliku ja piirkondliku demokraatia mitmekesisust. Põhiõiguste rakendamisel tuleb arvesse võtta liikmesriikide põhiseaduse traditsioone ja austada kohalikke omavalitsusi. Strateegia peab tuginema kodanike ja riigi, aga samuti ühiskonna eri tasandite vahelisele koostoimele. Kohalik ja piirkondlik tasand peavad leidma selgemat äramärkimist ja nad peavad osalema strateegia rakendamisel;

14. soovib esile tuua, et just kohalikul ja piirkondlikul tasandil tagatakse ja rakendatakse paljusid põhiõigusi, nt tervishoid (harta artikkel 35), haridus (artikkel 14), õigus omandile (artikkel 17), sotsiaalkindlustus ja sotsiaalabi (artikkel 34), tarbijakaitse (artikkel 38) ja osalusdemokraatia (artiklid 39 ja 40);

15. märgib, et kohaliku ja piirkondliku tasandi tähtsust inimõiguste rakendamisel on rõhutanud muu hulgas Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress (nt raportis „The role of local and regional authorities in the implementation of human rights”, Lars O. Molin 2010) ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (nt Regioonide Komitee CIVEXi komisjoniga 26. novembril 2010 toimunud põhiõiguste mitmetasandilist kaitset ja edendamist käsitleva dialoogi käigus);

16. konstateerib, et strateegia mõju suurendamiseks ning selleks, et põhiõigusi saaks täielikult rakendada, on strateegias vaja palju selgemalt esile tõsta kohalik ja piirkondlik tasand ning see roll, mida omavalitsused strateegia rakendamisel etendavad. Komitee innustab liikmesriikide kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, et nad kodanike ja sidusrühmadega peetavate avatud konsultatsioonide tulemusena koostaksid ja ka rakendaksid omaenda põhiõiguste harta, mis oleks võrreldav ELi hartaga või ulatuks sellest isegi kaugemale;

17. tuletab meelde, et kõik ühiskonna tasandid peavad andma ühise panuse ja neil peab lasuma ühisvastutus. Seega peaks strateegia oluline osa olema tõhusa ja toimiva koostöö sisseviimine ühiskonna kõigi tasandite vahel. ELis peab regulaarne dialoog põhiõiguste teemal toimuma kõigi poliitiliste tasandite vahel. Seda on rõhutanud ka Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik Thomas Hammarberg („Recommendation on systematic work for implementing human rights at the national level – CommDH(2009)3”);

18. tõdeb, et heaks näiteks ühiskonna eri tasandite vahelise koostöö kohta on iga-aastane põhiõiguste mitmetasandilist kaitset ja edendamist käsitlev dialoog, mida korraldavad Regioonide Komitee CIVEXi komisjon ja Viinis asuv ELi Põhiõiguste

Amet. Vaja on regulaarset kõiki tasandeid kaasavat dialoogi põhiõiguste kaitse ja edendamise alal ning kogu Euroopa Liidu kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi on vaja teavitada põhiõiguste küsimuses;

19. märgib, et ELi Põhiõiguste Amet tegeleb samuti ELi eri poliitiliste tasandite vahelise koostöö edendamise projektiga. Projekt „Joined-up governance: connecting fundamental rights” käsitleb põhiõiguste ühendatud juhtimist ja selle eesmärk on eri poliitiliste tasandite tegevuse koordineerimine, et tagada põhiõiguste säilimine;

20. soovib aidata kaasa õiguste kaitse ja edendamise kultuuri juurutamisele paljudel poliitilistel tasanditel. See nõuab nii kodanike teadlikkuse tõstmist kui ka Euroopa Liidu, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste töötajate teavitamist põhiõiguste hartast kui vahetult kohaldatavast õigusest; teeb komisjonile ettepaneku töötada välja vastavad vahendid (näiteks e-õpe), et panna sellega ühtne alus õiguse kohaldamisele;

21. tõdeb, et kõik ELi riigid on ratifitseerinud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning peavad sellest tulenevalt tagama konventsioonis sisalduvate inimõiguste ja vabaduste täieliku austamise muu hulgas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil. Lisaks sellele on kõik ELi riigid ratifitseerinud Euroopa Nõukogu sotsiaalharta (ning mitmed neist ka muudetud sotsiaalharta, mis tagab suuremad õigused). Nende dokumentide kohaselt laienevad õigused kõigile inimestele, kes elavad ELis, st ka ELi liikmesriikides elavatele kolmandate riikide kodanikele. Paljud aspektid sisalduvad ka ELi põhiõiguste hartas;

22. soovib rõhutada, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sisalduvad põhiõigused peavad laienema kõigile inimestele, kes viibivad ükskõik millises ELi riigis, sõltumata nende kodakondsusest. See on inimväärikuse ja vabaduse alustala, mis laieneb üksikisikutele ega olene sellest, kas nad on ELi kodanikud või mitte. Enamik ELi põhiõiguste harta artikleid kehtivad samuti kõigile, sh kolmandate riikide kodanikele;

23. rõhutab, et üks põhiõiguste ülesanne on kaitsta just nõrgemaid, näiteks Euroopasse pürgivaid põgenikke, ning et põhiõiguste tagamine nõuab seega kogukonnalt kaasabi ja mõnikord ka ohvreid;

Liit peab olema eeskujuks

24. leiab, et strateegia ettepanekus tuleb täpsustada, mil viisil toimuvad ettevalmistavad konsultatsioonid kavandatud õigusaktide puhul. Menetlus tuleb selgeks teha, et mõjuhinnang oleks veatu ja kasutamiskõlblik. ELi demokraatia tugevdamise seisukohalt on tähtis, et erinevatele toimijatele, sh kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikutele, antakse võimalus oma arvamust avaldada;

25. soovib rõhutada, et konsultatsioonide käigus tuleb anda piisavalt aega ja häid võimalusi oma seisukoha väljendamiseks näiteks nii riigi parlamendile, ombudsmanidele kui ka teistele instantsidele, kelle pädevusvaldkonda kuuluvad inimõigused. Lisaks peaks kaasama kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikuid ja kodanikuühiskonna organisatsioone ning andma neile võimaluse oma arvamust avaldada;

26. leiab, et tähtis on selgelt välja tuua, kuidas õigusaktid mõjutavad harta õiguste rakendamist. Tegu peab olema tõelise hinnanguga mõjule, mitte pelgalt tüüpsõnastusega. Tunnustada tuleb ka asjaolu, et komisjon rõhutab vajadust selgitada oma mõttekäike, aidates seega kaasa tegelikule rakendamisele. Strateegias esitatud kontrollnimekiri võiks olla edasise töö aluseks;

27. märgib, et EL ja kõik tema valitsustasandid peavad olema eeskujuks ja tegutsema aktiivselt põhiõiguste tagamise nimel. Tähtsad ei ole õigused õiguste pärast – vaja on ka jõuliselt tegutseda ja olla heaks eeskujuks teistele riikidele, kus pannakse toime inimõiguste rikkumisi;

Parandada kodanike teavitamist

28. toetab Euroopa Komisjoni seisukohta, et tähtis on arusaadava ja kvaliteetse teabe edastamine kodanikele. Teabe levitamist tuleks aga hinnata, et teha kindlaks, kui hästi teave kodanikeni jõuab. Alles seejärel on võimalik anda hinnang selle kohta, kui tõhus ja arusaadav see tegelikult on;

29. soovib eriti rõhutada kohaliku ja piirkondliku tasandi võimalikku rolli teavitamisel. Piirkonnad on tähtsad toimijad ja pakuvad platvormi kodanikeni jõudmiseks, aidates neil mõista oma õigusi. Arusaadav ja selge teave selle kohta, millal hartat rakendatakse ja millal mitte, aitab vältida arusaamatusi selle kohta, millistes olukordades saavad kodanikud hartale toetuda;

30. tõdeb, et teave ei tohi ELis liikuda vaid ühes suunas. Omavalitsused saavad vahendada kodanike seisukohti harta rakendamise osas. Dialoog peab tagama, et põhiõigused muutuvad tõelisteks ja toimivateks abivahenditeks ühiskonna kõigi liikmete jaoks. Siin saab kohalikul ja piirkondlikul tasandil olla määrav roll ja see peab strateegias ka kajastuma;

31. märgib, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kodanikuühiskonna käivitatud algatustel on oluline roll võitluses tõrjutuse vastu. Seetõttu tuleb tervitada komisjoni kavatsust

koguda kodanikuühiskonnalt andmeid, millele aastaaruande koostamisel tugineda. Üheks eelduseks on regulaarse kõiki tasandeid kaasava dialoogi sisseadmine, eesmärgiga kaasata kõik poliitilised tasandid põhiõiguste kaitsmisel ja edendamisele ning teavitada kogu Euroopa Liidu kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi põhiõiguste küsimuses;

Aastaaruanne

32. leiab, et ettepanekus sätestatud aastaaruannetel, millest esimene hiljuti avaldati, on Euroopa Liidu põhiõiguste harta rakendamise strateegia järelevalve ja hindamise seisukohalt tähtis roll. Kahjuks ei viidata selles aruandes kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsale rollile põhiõiguste tugevdamisel ELis ega ka mõttele põhiõiguste kaitse mitmetasandilise süsteemi loomise kohta. Seepärast nõuab komitee, et komisjon kaasaks edaspidi aktiivsemalt kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikuid;

33. märgib, et täpsustada tuleks seda, kui palju peaks aastaaruanne kajastama ELi institutsioonide tegevust ja erinevate õigusakti ettepanekute hindamise viise ning kui suures ulatuses peaks aruanne valgustama ELi üldist olukorda põhiõiguste vallas;

34. märgib, et aastaaruandel on täita tähtis roll vahendina, mis aitab hinnata inimõiguste vallas tehtud töö konkreetseid tulemusi liikmesriikides. Siinkohal võiks toetuda kohaliku ja piirkondliku tasandi hinnangutele selle kohta, kuidas põhiõiguste tagamine toimub. Näiteks on Ühendkuningriigis töötatud välja vahend võrdõiguslikkuse ja inimõiguste mõõtmiseks (*Equality Measurement Framework*) ning Rootsis käib töö kohaliku ja piirkondliku tasandi inimõiguste näitajate kallal. Isegi ELi Põhiõiguste Amet ja Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress on asunud näitajaid välja töötama;

35. peab hindamisaruannete väljatöötamisel, näiteks andmebaaside kogumisel ja kriteeriumite määratlemisel, vajalikuks omistada kodanike põhiõigustele tervikuna suurema osatähtsuse;

36. märgib, et aastaaruande üks eesmärk peaks olema lähtealuse pakkumine iga-aastaseks põhiõiguste teemaliseks dialoogiks. Võttes arvesse kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikute tähtsat rolli põhiõiguste rakendamisel, tuleb Regioonide Komitee kaasata dialoogi asapoolena.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015”

(2012/C 9/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015 koostamist. Selle kava prioriteedid – piiriülesed teenused, kasutajate võimekustamine, avaliku sektori teabe (*public sector information* – PSI), taaskasutamine, e-osalus, digitaalne ühtne turg, keskkonnahoidlik valitsus ja koostalitlusvõime – on valdkonnad, kus piirkonnad ja kohalikud omavalitsused on üheaegselt sidusrühmad, tarnijad ja kasusaajad;
- tervitab Euroopa haldusametuste jõupingutusi kodanike ja ettevõtete võimekustamiseks e-valitsuse teenuste ning avalikule teabe juurdepääsu suurendamise ja parema läbipaistvuse kaudu. Komitee kinnitab püüdlusi suurendada avalikkuse osalemist poliitilistes protsessides, parandada liikuvust ühtse turu sees ja vähendada bürokraatiat üldsuse jaoks;
- rõhutab, et Euroopa e-valitsuse tegevuskava võib märkimisväärselt aidata ületada digitaalset lõhet ja saavutada Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgid, aidates samas täita Euroopa kodanike mitmeid sotsiaalseid, kultuurilisi ja majanduslikke põhivajadusi;
- rõhutab, et kuna avatud lähtekoodiga tarkvara on saavutamas turul üha suuremat edu, on ka avatud standardid ja avatud liidesed peamised teabe ülekandmise ja kasutamise ning koostalitlusvõime vahendid paljudes organisatsioonides, süsteemides ja seadmetes.

Raportöör	Ján ORAVEC (SK/EPP), Štúrovo linnapea
Viitedokument	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015. IKT-lahendused aruka, jätkusuutliku ja innovaatilise valitsemise edendamiseks”
	KOM(2010) 743 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

Infoühiskond on tohutult kiirendanud majanduslikke ja sotsiaalseid edusamme. Seda tunnistades lisavad kõik riigid ja piirkonnad kogu maailmas oma arengukavadesse infoühiskonna tõhustamise ning püüavad avaliku sektori sekkumise abil kiirendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) infrastruktuuri rajamist, toetada sisu loomist, kiirendada pakutavaid teenuseid ning aidata kodanikel neid teenuseid rohkem kasutada. Euroopa on selles valdkonnas ülemaailmsete teerajajate hulgas ning tema tegevuskava tuleb kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel tugevdada.

Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015 tuleb käsitleda kui Euroopa digitaalse tegevuskava eesmärkide praktilist kehastust. Euroopas on näha väga ilmsed IKT potentsiaali hoogsama arengu tõkked, mis on viinud nimetatud algatusteni. Eriti oluline on parandada juurdepääsu innovaatilistele tehnoloogiatele kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes, kes on kodanikele lähemal ja osutavad teenuseid rohujuure tasandil. Õppida tuleb varasematest projektidest, mis ei ole suutnud anda oodatavaid tulemusi.

Regioonide Komitee toetab

1. e-valitsuse tegevuskavas tehtud ettepanekuid, mis on väga asjakohased kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, kes peavad käsitama IKTd kava edasiarendamise olulise osana. Uue strateegia prioriteedid kohalikul ja piirkondlikul tasandil võivad parandada kodanike elukvaliteeti ning nende sotsiaalset ja majanduslikku tegevust ning tugevdada tõhusamaid ja individuaalsetele vajadustele kohandatud avalikke teenuseid, samuti kohalikke ettevõtteid. On olemas mitmeid vahendeid, mille abil võivad piirkonnad ja linnad toetada selle potentsiaali täielikku ärakasutamist;

2. e-kaasatuse edendamist, st kaasava, piirkondlikult ja sotsiaalselt õiglase infoühiskonna edendamist, kus IKT-d kasutatakse konkurentsivõime suurendamiseks ja avalike teenuste parandamiseks.

3. kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist valitsus-süsteemide koostalitlusvõime parandamiseks ja avalike teenuste tõhusamaks osutamiseks tehtavasse laiaulatuslikku koostöösse ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ CdR 10/2009 fin.

Regioonide Komitee tervitab

4. Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015 koostamist. Selle kava prioriteedid – piiriülesed teenused, kasutajate võimekustamine, avaliku sektori teabe (*public sector information* – PSI), taaskasutamine, e-osalus, digitaalne ühtne turg, keskkonnahoidlik valitsus ja koostalitlusvõime – on valdkonnad, kus piirkonnad ja kohalikud omavalitsused on üheaegselt sidusrühmad, tarnijad ja kasusaajad;

5. Euroopa haldusametuste jõupingutusi kodanike ja ettevõtete võimekustamiseks e-valitsuse teenuste ning avalikule teabe juurdepääsu suurendamise ja parema läbipaistvuse kaudu. Komitee kinnitab püüdlusi suurendada avalikkuse osalemist poliitilistes protsessides, parandada liikuvust ühtse turu sees ja vähendada bürokraatiat üldsuse jaoks;

6. mitmes liikmesriigis kasutusele võetud ühtsete kontaktpunktide lähenemisviisi. Seesuguste avaliku sektori teeninduskeskuste loomine kogu ELis on ülimalt tähtis nii üldsuse kui ka ettevõtete jaoks ELi liikmesriikides. Kuid esmalt on tarvis luua sobivad tingimused e-valitsuse teenuste jaoks ning samal ajal tuleb läbi viia EÜ teenuste direktiivi rakendamise põhjalik hindamine;

7. tänuväärset tööd rahvatervise edendamisel ja jälgimisel, eelkõige kaugetes ja raskesti ligipääsetavates piirkondades. Tervishoiu digitaliseerimise riiklike kavade väljatöötamine ja rakendamine liikmesriikides aitaks oluliselt hõlbustada tervishoiuteenuste pakkumist kohalikul, piirkondlikul või piiriülesel tasandil.

Regioonide Komitee rõhutab, et

8. kõnealuses protsessis on eriti tähtis roll piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Seepärast

— peaksid Euroopa Komisjon ja liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste täielik ja tõhus kaasamine IKT-d puudutavate algatuste juhtimisse ⁽²⁾;

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

— tuleks täielikult ära kasutada Euroopa kogu potentsiaal arendada IKT teenuseid avalikus ja erasektoris ning IKT-d tuleks seega kasutada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste teenuste parandamise vahendina valdkondades, nagu tervishoid, haridus, riigihanked, turvalisus ja sotsiaalteenused. Euroopa Liidu toetatavad avaliku ja erasektori partnerlused, mis avalike IKT-teenuste valdkonnas kaasavad kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning IKT arendusega tegelevaid VKEsid, võivad olla nurgakivi kohalike oskuste ja teadmiste arendamisele kogu ELis ⁽³⁾;

— on infrastruktuuri ja teenuste edasi arendamisel e-valitsuse tegevuskava raames väga oluline tagada kõigi peaaegjalikult konfidentsiaalsust, kättesaadavust ja terviklikkust puudutavate turvalisuse nõuete täitmine kõigil tasanditel, et tagada eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse optimaalne tase ning vältida isiklike andmete igasugust ebaseaduslikku jälgimist ja profiilide loomist ⁽⁴⁾, sealhulgas ostueelistused, tervislik seisund, tervisekaardid jne, ning tagada, et mitte ühelgi tuntud viisil ei oleks võimalik rünnata teavet töötlevat ja salvestavat süsteemi;

— avaliku sektori teenuste piiriülene arendamine tähendab, et sellega seonduvad IT-projektid peavad hõlmama selliseid aspekte nagu koostalitlusvõime ja kodanike e-identimine (Stork), e-allkirjad, elektrooniliste dokumentide teenus ning muud e-valitsuse komponendid, tagamaks, et neid käsitletak Euroopa kontekstis. See on ka põhieeldus kodanike individuaalse liikuvuse suurendamiseks ELis, Koostalitlusvõime on piiriüleste avaliku sektori teenuste põhiline osa, mis vajab kohalikest omavalitsustest kaugemale ulatuvat rahvusvahelist lähenemisviisi;

— tuleks kohalike ja piirkondlike omavalitsustega süstemaatiliselt konsulteerida e-valitsuse tegevuskava kogu Euroopas tõhusaks elluviimiseks võetavate meetmete väljatöötamisel, rakendamisel ja haldamisel. Piirkondi ja kohalike omavalitsusi tuleks koos liikmesriikidega käsitada tihedama koostöö peamise arendajana IKT uuenduste kasutajate ja tootjatega valitsuse ja halduse eri harudes ⁽⁵⁾;

9. ratsionaliseerimise, moderniseerimise ja halduskoormuse vähendamise meetmete võtmist kui prioriteetset tegevust kulude vähendamisel ning haldusmenetluste ja teenuste ratsionaliseerimisel ja lihtsustamisel, mis aitab muuta majanduse dünaamilisemaks, vähendada haldusformaalsusi ja -koormust ning lihtsustada kodanike ja ametiasutuste vahelist suhtlust, aidates nii vähendada ettevõtluse halduskulusid, parandada ettevõtete konkurentsivõimet ja edendada nende arengut;

10. tegevuskava aluspõhimõtted – avatus, paindlikkus ja koostöö suhetes Euroopa haldusametite ja üldsuse vahel – on eduka rakendamise puhul äärmiselt vajalikud;

11. siinkohal on eriti oluline läbipaistvus, kuna see võimaldab kodanikele elektroonilist juurdepääsu isikuandmetele, mis neil elektrooniliselt olemas on ⁽⁶⁾ ja mille kohta on neil juba praegu õigus teavet saada. Komitee kahtleb siiski komisjoni ettepanekus teavitada kodanikke alates 2014. aastast automaatselt elektrooniliselt teel iga kord, kui nende andmeid on automaatselt töödeldud. Kodanikke tuleks teavitada vaid juhul, kui teave on kodaniku jaoks kasulik ja kui see et oo kaasa ebaproportsionaalseid kulusid;

12. kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tihedam kaasamine muudaks võimalikuks kasu saamise avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise täielikust potentsiaalst, kuna kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel võiks olla märkimisväärne roll sellise kasutamise toetamisel, et tõsta konkurentsivõimet ja luua uusi töökohti ⁽⁷⁾;

13. Euroopa e-valitsuse tegevuskava võib märkimisväärselt aidata ületada digitaalset lõhet ja saavutada Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgid, aidates samas täita Euroopa kodanike mitmeid sotsiaalseid, kultuurilisi ja majanduslikke põhivajadusi ⁽⁸⁾;

14. kui kogu Euroopas rakendatakse põhimõtet, et inimeste andmed ja objektide üksikasjad registreeritakse vaid ühe korra ning ei ole vaja eri vorme korduvalt täita, siis aitaks see oluliselt vähendada kasutatud bürokraatiat üldsuse jaoks ning haldusametite kulusid üldiselt. Seejuures tuleb tagada, et peetakse kinni andmekaitset käsitlevatest õigusaktidest;

15. IKT parema kasutamise peamine eeldus on kõrvaldada Euroopa Liidu eri piirkondades, eriti äärepoolsemates piirkondades, inimeste vahel jätkuvalt valitsevad erinevused tehniliste seadmetele juurdepääsul ja nendega varustatusel. See puudutab eriti kohalike ja piirkondlike omavalitsusi, kus erinevused ei ole täheldatavad mitte ainult riigi eri piirkondade vahel, vaid ka omavalitsuste vahel sõltuvalt nende suurusest. Kui tuleb koguda tehnilist, organisatsioonilist ja personalialast suutlikkust, mida IKT kasutamise levitamiseks vaja on, siis kipuvad väikesed linnad ja külad kaugele maha jääma. Seetõttu tuleb alustada ühendatud platvormide kasutamist, mis pakuvad kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele tarkvara teenuste kujul (*software as a service* – SaaS). Sellega seoses tuleks kasutada tänapäevaseid IT suundumusi nagu virtualiseerimine või pilvandmetöötlus, mis vähendavad kulusid ja projektide elluviimiseks kuluvat aega. On väga oluline, et kõnealune areng toetuks olemasolevatele platvormidele ja avatud lähtekoodiga tarkvara kasutamisele;

16. dokumendis tuleks esile tuua eelkõige vajadus ületada lõhe eri piirkondade vahel või vähemalt pidurdada selle suurenemist. Komitee on vägagi teadlik ohust, et e-valitsuse projektid võetakse vastu ja viiakse ellu vaid teatud piirkondades;

⁽³⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽⁴⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽⁵⁾ KOM(2009) 116 lõplik.

⁽⁶⁾ KOM(2010) 743 lõplik.

⁽⁷⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 14/2010 fin.

17. ELi ettevõtete edasise arengu jaoks on suurepärase stiimul selliste piiriüleste teenuste katkematu toimimine, mis võimaldavad ettevõtetel pakkuda teenuseid ja tooteid üle kogu Euroopa (SPOCS – piiriüleste veebiteenuste osutamise lihtsustamine) lihtsate elektrooniliste riigihangete kaudu (PEPPOL – üleeuroopalised veebipõhised riigihanked);

18. kuna avatud lähtekoodiga tarkvara on saavutamas turul üha suuremat edu, on ka avatud standardid ja avatud liidesed peamised teabe ülekandmise ja kasutamise ning koostalitlusvõime vahendid paljudes organisatsioonides, süsteemides ja seadmetes;

19. kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on võtmeroll lairibaühenduse arendamisel piirkondades, kus turumehhanismid seda tagada ei suuda⁽⁹⁾;

20. toetab Euroopa Parlamendi 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni teemal „Euroopa lairibaühendus: investering digitaalvaldkonnale tuginevasse majanduskasvu”⁽¹⁰⁾ ning eelkõige seisukohta, et universaalteenuse osutamise kohustus aitaks oluliselt kaasa lairibaühenduse arendamisele maapiirkondades;

21. taskukohase hinnaga juurdepääs kvaliteetsetele lairibateenustele võib tõsta kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pakutavate teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti ning lihtsustada mikroettevõtete ja VKEde puhul toodete turustamist. Võib arvata, et just äärepoolsemad piirkonnad ja kogukonnad saavad suurt kasu kiiremast ja ulatuslikumast juurdepääsust lairibateenustele⁽¹¹⁾.

22. lairibaühendusele juurdepääs võimaldaks hüvitada kaugele maapiirkondadele nende asukohast tulenevad raskused, lihtsustades nii eraisikute kui ettevõtete suhtlemist riigiasutustega⁽¹²⁾;

23. arendatavad e-valitsusteenuste peaksid hõlmama selliseid valdkondi nagu: arvutikasutajate suhtlemist riigiasutustega, samuti riigiasutuste panust avaliku arutelu pidamiseks (oluliste avalike andmete levitamine, avalikud veebifoorumid, veebipäringud ning uued mehhanismid kodanikega konsulteerimiseks), ettevõtete ja riigiasutuste vahelist suhtlemist (näiteks töötajate sotsiaalmaksu ning töölevõtu andmete, samuti ettevõtte muude maksu- ja raamatupidamisandmete esitamine), e-kaubanduse tehniliste lahenduste kasutamist riigihangete valdkonnas (ehange), uusi riigiasutuste siseseid töö- ja korralduslikke meetodeid (ümberõpe, koostöö, kaugtöö);

24. kooskõlas Euroopa digitaalses tegevuskavas sisalduvate ELi kohustustega tuleks kiiresti rakendada meetmed, mille eesmärk on tagada igale Euroopa elanikule lairibaühendus 2013. aastaks ning kiire ja ülikiire lairibaühendus 2020. aastaks;

25. mis puutub e-valitsuse potentsiaali kasutamisse CO₂-jalajälje vähendamiseks, siis võiksid piirkonnad ja linnad täita juhirolli kohalike tegutsemisvõimaluste kindlakstegemisel, parimate tehnoloogiliste tavade jagamisel, projektis osalevate partnerite leidmisel, IKT vahenditesse investeerimiseks raha eraldamisel, edusammude mõõtmisel ja saavutuste tutvustamisel.

Regioonide Komitee toob esile, et

26. teenustesektoril on eriti oluline roll IKT eeliste kasutamisel, sest sektorid, nagu hulgi- ja jaemüük, finants- ja äriteenused, on kõige olulisemad IKT-sse investeerijad⁽¹³⁾;

27. jätkuv digitaalne lõhe suurendab sotsiaalset tõrjutust ja majanduslikku mahajäämist. Võrdsete võimaluste loomine digitaalvaldkonnas on seega nii sotsiaalsetel kui ka majanduslikel põhjustel ülimalt oluline. Selles valguses on e-kaasamine kriitilise tähtsusega Euroopa e-valitsuse tegevuskava 2011–2015 eesmärkide ja seega ka Euroopa 2020. aasta strateegia⁽¹⁴⁾ eesmärkide saavutamisel sotsiaalse ja majandusliku arengu valdkonnas;

28. eraelu puutumatus kaitse sõltub kindlastest teguritest, sealhulgas avaliku sektori asutuste struktuur (enamik neist on kohaliku tasandi asutused), lähendamine ELi õigusaktidele, innovaatilise kultuuri edendamine avaliku sektori asutuste ametnike hulgas, sealhulgas ühise eetikakoodeksi kasutamise kaudu, ning kodanike hulgas nende digitaaltarbijaõiguste määratlemise ja sellekohase teadlikkuse tõstmise kaudu, ning IKT-l põhinevate rakenduste haldamine⁽¹⁵⁾;

29. vaja on tagada, et interneti infrastruktuuri paigaldamisel ja sellega seonduvate teenuste arendamisel peetaks kõigil tasanditel kinni ohutusnõuetest. Sellega tagatakse eraelu puutumatus ja isikuandmete maksimaalne kaitse ning välditakse isiklike andmete igasugust loata jälgimist ja profiilide loomist, sealhulgas ostueelistused, tervislik seisund, tervisekaardid jne⁽¹⁶⁾;

30. kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on suur roll küberkuritegevuse vastu võitlemisel ja andmete turvalisuse kaitsmisel. Nad tuleks kaasata küberkuritegevuse kohta andmete kogumisse ja personali koolitamisesse;

31. seoses konkurentsivõimelise avaliku sektori valduses oleva teabe turu põhimõttega on väga oluline tagada, et erasektori teenusepakkujate suhtes kohaldatakse samu tingimusi kui avaliku sektori asutuste suhtes, et võimaldada erakasutajatele juurdepääsu avalikule teabele, ning tuua selgelt välja, millistel tingimustel võib nimetatud andmeid kasutada äriatel eesmärkidel⁽¹⁷⁾;

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2011-0322+0+DOC+XML+V0//EN>

⁽¹¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 14/2010 fin.

⁽¹³⁾ „The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications”, OECD Publishing (2004).

⁽¹⁴⁾ KOM(2010) 2020.

⁽¹⁵⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 247/2009.

32. e-valitsuse tegevuskava aluseks olevate protsesside ja seonduva avaliku sektori poliitika juhtimisel on äärmiselt oluline Euroopa Liidu, liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kooskõlastatud tegevus, pidades seejuures täielikult kinni subsidiaarsuse põhimõttest, nagu komitee on esile toonud oma valges raamatus mitmetasandilise valitsemise kohta ⁽¹⁸⁾.

Regioonide Komitee märgib, et

33. sotsiaalpartnerid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning valitsused peavad tegutsema koos selle nimel, et tagada inimressursi kvalifikatsiooni tõstmise, organisatsioonilise muutuse, IKT ja tootlikkuse positiivse mõjuringi käivitamine ning IKT tõhus arendamine ja kasutamine. Eriti olulised on meetmed IKT-alaste alusteadmiste parandamiseks, kõrgetasemeliste IKT-alaste oskuste väljaarendamiseks, IKT-alase elukestva õppe edendamiseks ning IKT tõhusaks kasutamiseks vajalike juhtimis- ning võrgustike moodustamise oskuste parandamiseks ⁽¹⁹⁾ ning need meetmed kuuluvad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste põhipädevuste hulka;

34. Euroopa Komisjon teavitab teatistes muljetavaldavast arvust meetmetest, mis e-valitsuse tegevuskava raames võetakse;

35. teatistes esitatud kujul ei näi kavandatud meetmed ja tegevused tekitavat probleeme proportsionaalsuse põhimõtte osas, sest need ei lähe kaugemale, kui on vajalik kavandatud eesmärkide saavutamiseks. Igasugune meetmetest tulenev täiendav koormust liikmesriikidele tuleb viia miinimumini ning seda tuleb uurida kulutasuvuse seisukohast;

36. pakutud meetmete vorm (mittesiduvad poliitikameetmed) on kõige lihtsam moodus kavandatud eesmärkide saavutamiseks ning see jätab riikidele (sh piirkondadele) otsuse tegemiseks võimalikult suure vabaduse;

37. kohaldatavaid erimeetmeid tuleb hoolikalt jälgida ja hinnata, tagamaks, et nendega ei minda kaugemale, kui on vajalik seatud eesmärkide saavutamiseks ning et liikmesriikidele jäetakse piisavalt valikuvabadust ja ettevõtteid ei koormata liigselt. Selleks tuleb luua järelevalvemenetluste süsteem.

38. turvanõuete rikkumine kujutab endast ohtu kommunaalteenustele (vee- ja energiamajandus, keskkonnasäästliku energia ettevõtted jne);

39. kliimamuutustega toimetulek on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks lähiaastatel üks suurimaid poliitilisi väljakutseid ning et 2020. aastaks seatud ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks tuleb tagada IKT-le tuginevate lahenduste piisav kättesaadavus ja nende täielik ärakasutamine;

40. piirkondadel on sarnaselt kohalike omavalitsustega võtmeroll IKT-valdkonnas jätkusuutliku majanduskasvu edendamisel: nad vastutavad arvukate kavandamise, lubade väljastamise, investeerimise, hangete, tootmise ja tarbimisega seotud tegevuste eest. Nii transport, eluasemed, avalikud hooned kui ka avalike kohtade valgustamise infrastruktuur, mille kavandamise ja tagamise eest vastutavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, on valdkonnad, kus on võimalik märkimisväärselt vähendada CO₂ heitkoguseid ja energiakulu. Lisaks tugevdab IKT ääretu energiatõhususe suurendamise potentsiaal Euroopa Liidu konkurentsivõimet ning suurendab ettevõtete võimalusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

Regioonide Komitee soovib

41. Euroopa Komisjonil ja liikmesriikide valitsustel aktiivselt edendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist IKT uuenduste kasutamisel avalikus sektoris, nimelt Euroopa parimate tavade levitamisel ning nõuannete ja meetodiliste soovitude andmisel ⁽²⁰⁾;

42. korraldada laialdast koolitust kogu personalile, mis on eelkõige suunatud tehnikaspetsialistidele (nt võrgud, süsteemid, turvalisus, eraelu puutumatus jne), otseselt eri tehnoloogiaid hõlmavate turvamenetlustega töötavale personalile ning uueduse ja kaasajastamisega tildiselt või kaudselt seotud personalile (nt digitaalse kirjaoskuse õpetamine tarbijatele) usalduse ja turvalisusega seotud teemadel ⁽²¹⁾;

43. Euroopa Komisjonil välja töötada teabesüsteemide mõjuhindangu ning hõlmata see valitsustevaheliste suhete tegevusjuhendisse, et hinnata uute poliitikameetmete ja õigusaktide mõju kohalikele omavalitsustele ja piirkondadele. Selleks on vaja muutust teabehalduses ja uute tehnoloogiate kohandamist. Teabesüsteemide mõjuhindangu eesmärk on:

— määrata piisavalt varajases etapis kindlaks, kas õigusakt on praktikas jõustatav;

— uurida, kuidas saavad e-valitsuse moodulid kaasa aidata sujuvale rakendamisprotsessile;

— määrata kindlaks vajaliku piisava rakendustoetuse ulatus, võttes arvesse kohalike omavalitsuste praegust arengutaset ja kohanemisvõimet;

44. keskenduda rohkem teadlikkuse tõstmisele kohalikul ja piirkondlikul tasandil, kuna seal puuduvad teadmised ja/või mehhanismid taaskasutamiseks kättesaadava teabe kindlaksmääramiseks, ning selleks, et aidata avaliku sektori asutustel suurendada läbipaistvust ja edendada avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist ⁽²²⁾;

⁽¹⁸⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽¹⁹⁾ OECD „The Economic Impact of ICT – Measurement, Evidence and Implications” OECD Publishing (2004).

⁽²⁰⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽²¹⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽²²⁾ CdR 247/2009.

45. Euroopa kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel kasutada laiaulatuslikult IKT võimalusi, et vastata vananeva ühiskonna väljakutsetele ja seeläbi parandada vanemate inimeste elukvaliteeti, hoida nad kohalikes kogukondades integreerituna ning edendada kohalikku ja piirkondlikku konkurentsivõimet isiklikele vajadustele kohandatud teenuste osutamise teel ⁽²³⁾.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

⁽²³⁾ CdR 84/2007 fin.

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnike ja teenistujate liikuvus Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil”

(2012/C 9/13)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnikud ja teenistujad on tihedas ja pidevas kontaktis kogu üldsuse ja valitud esindajatega. Elukestva õppe raames toimuv liikuvus, st kõnealuste ametnike ajutine lähetamine teise omavalitsusse, tugevdaks nende rolli Euroopa sõnumi edastamisel;
- märgib, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste töötajate liikuvus Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil võib aidata Euroopa Liidu liikmesriikidel kujundada välja tänapäevased ja tõhusad ametiasutused, millel on ELi õigustiku rakendamiseks vajalikud struktuurid, inimressursid ja juhtimisoskused;
- märgib, et liikuvus aitab vähendada keelelisi takistusi Euroopas, innustades ametnikke ja teenistujaid õppima rohkem keeli;
- juhib tähelepanu Euroopa Kohtu hiljutisele kohtuotsusele, milles sätestatakse, et Euroopa Liidu liikmesriigi riigiasutuses töötavate ja teise riigiasutusse üle viidud töötajate „palk ei tohiks oluliselt väheneda üksnes üleviimise põhjusel”.

Raportöör Mireille LACOMBE (FR/PES), Puy-de-Dôme'i departemangu volikogu liige (Prantsusmaa)

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. Üldised märkused

Põhjused Regioonide Komitee selletemalise omaalgatusliku arvamuse koostamiseks

1. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga tugevdatakse Euroopa integratsiooni territoriaalset mõõdet ja pannakse õiguslik alus mitmetasandilise valitsemise rakendamisele, mille kohta esitati mitmeid meetmeid Regioonide Komitee mitmetasandilise valitsemise valges raamatus (1);

2. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa 2020. aasta strateegia täielik elluviimine eeldab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist selle kujundamise ja rakendamise muu hulgas selliste juhtalgatuste puhul nagu uute oskuste ja töökohtade tegevuskava (2) ja noorte liikuvuse algatus (3);

3. on seisukohal, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli tugevdamine ELi laienemises, naabruspoliitikas ja välissuhetes ning eelkõige arenguabis detsentraliseeritud koostöö kaudu, nagu on kirjeldatud Regioonide Komitee arvamuses „Kohalikud omavalitsused: arenguprotsessi osalised”, (4) eeldab inimressursside kohandamist, et nad suudaksid mõista Euroopa poliitikameetmeid ja nendeks valmistuda;

4. märgib, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnikud ja teenistujad on tihedas ja pidevas kontaktis kogu üldsuse ja valitud esindajatega. Elukestva õppe raames toimuv liikuvus, st kõnealuste ametnike ajutine lähetamine teise omavalitsusse, tugevdaks nende rolli Euroopa sõnumi edastamisel;

5. nendib, et avalik sektor moodustab Euroopa Liidus umbes 20,3 % tööturust (5). Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnike ja teenistujate liikuvus kogemuste ja ametialaste teadmiste vahetamise edendamiseks kuulub ELis lubatud töötajate vaba liikumise põhimõtte alla, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 45 ning kujutab endast ELi kodakondsuse olulist aspekti;

6. tuletab meelde Regioonide Komitee pühendumust nii haridusalasele kui ka ametialasele liikuvusele. Lisaks sellele, et liikuvus soodustab oluliselt isiklikku ja ametialast arengut, aitab see tugevdada Euroopa identiteeti, parandades majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust Euroopa Liidus (6);

7. märgib, et subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt vastutavad enamikus liikmesriikides kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused otseselt avalike teenuste kavandamise ja kättesaadavaks tegemise eest ning peavad ka kindlustama ametiasutuste võimalikult tõhusa toimimise. Nii kohalikul kui ka piirkondlikul tasandil on palju teadmisi ja kogemusi ning just sel tasandil aitab heade tavade tutvustamine leida kõige rohkem uuenduslikke ja loominguilisi tegutsemisviise;

8. tõdeb, et teave kohalike ja piirkondlike ametnike ja teenistujate liikuvusvõimaluste kohta Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil on puudulik, mis ei soodusta omavalitsustevahelisi ametnikevahetusi;

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnike ja teenistujate liikuvus Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil: milline võib olla selle positiivne mõju?

9. märgib, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste töötajate liikuvus Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil võib aidata Euroopa Liidu liikmesriikidel kujundada välja tänapäevased ja tõhusad ametiasutused, millel on ELi õigustiku rakendamiseks vajalikud struktuurid, inimressursid ja juhtimisoskused;

10. leiab, et rahvusvaheline liikuvus aitab suurendada ühtekuuluvust. Liikuvusprogrammides osalevad ametnikud töötavad otseselt või kaudselt selle heaks, et ühiskonda meie kõigi jaoks kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil paremaks muuta. Uurimistulemused näitavad, et sotsiaalne kapital mõjutab otseselt ja positiivselt Euroopa piirkondade majanduskasvu taset (7);

11. rõhutab, et rahva kaasatust edendava demokraatliku valitsemise kõrval on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste koostöö oluline territoriaalarengu toetaja tänu oma tegevusvaldkondade paljususele ning tegevusse kaasatud avaliku ja erasektori sidusrühmade mitmekesisusele. Selline koostöö võib seega ergutada tootmise, turustuskanalite või asjaomase majandustegevuse sellist korraldust, mis toob kasu kohalikele elanikele ja keskkonnale;

12. märgib, et liikuvus aitab vähendada keelelisi takistusi Euroopas, innustades ametnikke ja teenistujaid õppima rohkem keeli;

13. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli piiriülese liikuvuse soodustamisel ning sellise liikuvuse panust Euroopa integratsiooni tugevdamisse ja kandidaatriikidele Euroopa õigustiku tutvustamisse. Kuna kohalike ja piirkondlike omavalitsuste haldusalased kogemused ja teadmised on väga suured, siis just nende tasandil leitakse parimad lahendused ja luuakse olulised partnerlused;

(1) CdR 89/2009 fin.

(2) KOM(2010) 682 lõplik.

(3) KOM(2010) 477 lõplik.

(4) CdR 312/2008 fin.

(5) SEK(2010) 1609 lõplik.

(6) CdR 292/2010 fin.

(7) Beugelsdijk ja van Schaik, „Social Capital and Regional Economic Growth”, 2003.

2. Kavandatavad meetmed

14. kutsub Euroopa Komisjoni üles toetama kohalike ja piirkondlike ametnike ja muude teenistujate liikuvust Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil linnade ja piirkondade koostöö parandamise eesmärgil, koostades internetiportaali kujul toimiva andmebaasi, kuhu koondatakse teave heade tavade, projektide, liikuvusvõimaluste ning asjaomaste juriidiliste ja majanduslike tingimuste kohta. Euroopa Komisjon võiks tugineda riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil olemasolevale teabele ning muuta selle kättesaadavaks kohalikele ja piirkondlikele ametnikele ja teenistujatele;

15. rõhutab, et rohkem tuleb arvesse võtta kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kasvavat rolli arengubis ja arengumaa-dega rakendatavates rahvusvahelise koostöö programmides ⁽⁸⁾;

16. nõuab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli koostöö vallas võetaks rohkem arvesse, arvestades nende suurt kaasatust selles valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtte seisukohalt on nad liikuvuse edendamiseks kõige paremas positsioonis. Nad peavad olema kaasatud koostööprogrammide väljatöötamise koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnike ja teenistujatega, kes haldavad kohaliku ja Euroopa tasandi poliitikat;

17. teeb ettepaneku, et ka ELi institutsioonide ametnikke võiks lähetada kohalikesse ja piirkondlikesse omavalitsustesse;

18. on seisukohal, et kõnealune arvamus peaks hõlmama ka Euroopa territoriaalse koostöö rühmitustes töötavaid ametnikke ja muid teenistujaid. Just piiriäärsetel aladel võib katsetada Euroopa ametnike liikuvust Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil. Piiriäärsed alad võivad sel eesmärgil toimida Euroopa katsekustena. Selles mõttes peab Euroopa Liit toetama piiriüleste töötajate jaoks teabeteenuste arendamist, mis on üks oluline tegur liikuvuse edendamisel;

19. kutsub ELi liikmesriike üles töötama koos sotsiaalpartnerritega välja õigusnormid (kui nad seda veel teinud ei ole), mis võimaldaksid kohalike ja piirkondlike omavalitsuste alaliste ja ajutiste ametnike ja muude teenistujate liikuvust Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil ning samuti teiste liikmesriikide kohalike ja piirkondlike töötajate vastuvõtmist. Sellised õigusnormid on vajalikud, et nõuetekohaselt kindlaks määrata lähetatava töötaja õigused ja kohustused lähetusperioodil. Raamtingimused on vajalikud ka selleks, et määratleda liikuvuskriteeriumid, nõutav ametialane pädevus ja keeleoskus, ajutise lähetuse kestus,

vastuvõtva kohaliku või piirkondliku omavalitsuse võrreldavus lähteomavalitsusega, samuti lähetusest tulenev lisaväärtus asjaomastele omavalitsustele;

20. juhib tähelepanu Euroopa Kohtu hiljutisele kohtuotsusele ⁽⁹⁾, milles sätestatakse, et Euroopa Liidu liikmesriigi riigiasutuses töötavate ja teise riigiasutusse üle viidud töötajate „palk ei tohiks oluliselt väheneda üksnes üleviimise põhjusel“;

21. rõhutab, et arvestades naistöötajate suurt arvu avalikus sektoris, tuleks kõigis meetmetes arvesse võtta naiste ja meeste võrdsete võimaluste tugevdamise tähtsust, eelkõige tagades juurdepääsu ülalpeetavate täiskasvanute ja laste kohasele hooldusele, et võimaldada naistel arvukamalt liikuvusprogrammides osaleda;

22. toonitab, et oleks kasulik, kui Euroopa Komisjon koostaks koostöös asjaomaste Euroopa ühendustega ülevaate viimase viie aasta jooksul toimunud kohalike ja piirkondlike ametnike liikuvusest. See peaks sisaldama ka hinnangut selle kohta, milline oli lisaväärtus omavalitsusele ja milliseid uusi oskusi omandati keeruliste projektide juhtimisel;

23. soovib Euroopa Komisjonil korraldada koostöös Regioonide Komiteega nn liikuvuskohtumisi, et tuua kokku ELi institutsioonid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, et võimaldada ametnikevahetust liikuvusprogrammides osalevate omavalitsuste töötajate ja välismaal töötada soovivate ametnike ja muude teenistujate vahel. Luua võiks liikuvusauhinna („Mobilis“), mida antaks liikuvuses osaleda soovivatele omavalitsustele;

24. teeb ettepaneku, et Euroopa Komisjon koostaks teostatavusuuringu, et edaspidi luua kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ametnike ja teenistujate Euroopa vahetusprogramm;

25. nõuab, et Euroopa Liidu uutes finantsperspektiivides säilitataks rahaline toetus kohalike ja piirkondlike teenistujate liikuvusele (praegu selliste programmide raames nagu INTERREG IVC, URBACT ja CARDS);

26. teeb Euroopa Komisjonile ettepaneku viia läbi teavituskampaania kohalike ja piirkondlike ametnike ja teenistujate liikuvuse lisaväärtuse kohta, et innustada heade tavade levitamist Euroopa Liidu kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes, aga ka kandidaatriikide ja kolmandate riikide omavalitsustes.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ CdR 408/2010 fin.

⁽⁹⁾ Scattoloni kohtuasi C-108/10.

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa mõõtme arendamine spordis”

(2012/C 9/14)

REGIOONIDE KOMITEE

- rõhutab lisaks sellele, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on alati tunnustanud ja kasutanud spordi kasvatuslikku mõju, kaasates spordi hariduspoliitikasse ja meetmetesse, mille eesmärk on elanikkonna elukvaliteedi ja tervise parandamine;
- tunneb eelkõige heameelt selle üle, et komisjon on juba võtnud toetusmeetmeid võitluseks pettuse ja korrupsiooni vastu spordiringkondades;
- rõhutab spordi moraalseid väärtusi ning eelkõige vajadust õpetada noortele „kaotuse väärtust” ja „ausat mängu”, koolitades selles vaimus eelkõige treenereid ja spetsialiste, kes peavad olema eeskujuks, et vältida kahetsusväärseid ja kasvatuslikult negatiivset mõju avaldavaid juhtumeid;
- rõhutab selliste spordialaste algatuste nagu eriolümpia ühiskondlikku kasu, tänu millele edendatakse puuetega inimeste sotsiaalset kaasatust, aidates erineval määral kaasa nende sõltumatusele;
- teeb ettepaneku toetada elukestva õppe raames uuenduslikke algatusi füüsilise tegevuse jaoks koolides, eelkõige õpilaste jaoks vanuses 4–14 aastat;
- leiab, et Euroopa Regionaalarengu Fondi võimalusi tuleks maksimaalselt ära kasutada, et toetada spordiinfrastruktuuri ja sporditegevusi, ning Euroopa Sotsiaalfondi võimalusi selleks, et suurendada töötajate pädevust ja konkurentsivõimet spordisektoris.

Raportöör	Roberto PELLA (IT/EPP), Valdengo linnavolikogu liige, Biella volikogu liige
Viitedokument	Euroopa Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa mõõtme arendamine spordis” KOM(2011) 12 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldine taust

1. kiidab üldiselt heaks Euroopa Komisjoni teatise „Euroopa mõõtme arendamine spordis”⁽¹⁾, mis on jätk valgele raamatule spordi kohta ning milles nimetatakse ELi strateegia õigusliku alusena Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 165⁽²⁾. Teatises käsitletakse 15 prioriteeti, mis on koondatud nelja temaatilisse peatükki: spordi osa ühiskonnas, spordi majanduslik tahk, spordi korraldus ja spordialane koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;

2. tervitab asjaolu, et Euroopa Komisjon kinnitab sporditeemalises valges raamatus sisalduvaid põhimõtteid, et eduka strateegia rakendamiseks tuleb kooskõlastada spordivaldkonna meetmed seonduvate valdkondade meetmetega, sealhulgas tervishoiu, hariduse, koolituse, noorte, regionaalarengu ja ühtekuuluvuse, sotsiaalse kaasatuse, tööhõive, kodakondsuse, õigusküsimuste, siseasjade, teadusuuringute, siseturu ja konkurentsivaldkonna meetmetega;

3. rõhutab, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 165 sisaldub ka viide sporti edendavatele meetmetele, mille alusel oleks Euroopa Komisjon võinud praeguse finantsperspektiivi raames kavandada uue kulukalkulatsiooni, nt ELi sporditeemaline programm kaheks aastaks;

4. kinnitab kooskõlas komisjoniga, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 165 tunnustatakse spordi eripära; seda tunnustatakse ka Euroopa Kohtu kohtupraktikas; nõuab, et ELi eeskirjade väljatöötamisel ja kohaldamisel võetakse arvesse spordi eripära;

5. rõhutab rahuldustundega, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis artiklites 6 ja 165 ELile toetav, kooskõlastav ja täiendav roll spordi valdkonnas. See annab uue hoo Euroopa mõõtme arendamisele spordis. Subsidaarsuse põhimõtet ning spordi juhtimisstruktuuride autonoomsuse põhimõtet austades annavad Euroopa meetmed liikmesriikide ning kohalike ja

piirkondlike omavalitsuste spordialastele algatustele Euroopa lisaväärtuse, kuna nad toimivad katalüsaatorina, suurendades spordivaldkonnas võetud meetmete mõju;

6. rõhutab, et sport ning riiklikud, Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid, mis tagavad spordi haldamise ja reguleerimise (Rahvusvaheline Olümpiakomitee ja riiklikud olümpiakomiteed, puuetega inimeste spordialaliidud, -organisatsioonid ja rahvasport) võivad anda tõhusa panuse ELi pikaajaliste strateegiliste eesmärkide, eelkõige Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse ning pakkuda uusi tööhõive võimalusi, eelkõige noortele;

7. rõhutab spordi rolli Euroopa identiteedi kujundamisel, samuti võitluses rassismi ja ksenofoobia vastu;

8. hindab kõrgelt seda, et komisjon ja Euroopa Liidu Nõukogu (nõukogu) tunnistavad küsimuse keerukust ja peavad oluliseks ühismeetmete ettepanekuid spordivaldkonnas ja mitteametlikku koostööd liikmesriikide vahel, et tagada heade tavade pidev tutvustamine ja saavutatud tulemuste kohta teabe levitamine;

9. tervitab komisjoni ja nõukogu⁽³⁾ kavatsust toetada selliseid mitteametlikke ekspertide rühmi spordi valdkonnas, mille asutamist liikmesriigid pooldavad ning mis jätkavad aruandlust nõukogu spordi töörühmale; soovib sellega seoses, et Regioonide Komitee oleks esindatud kõnealustes juhtstruktuurides;

10. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Komisjoni siseturu ja teenuste peadirektoraat tellis sõltumatu uuringu Euroopa massispordi rahastamise kohta, et hinnata erinevaid rahastamissüsteeme (nt riiklik, piirkondlik ja kohalik rahastamine, kodumajapidamiste panus, panused vabatahtlikust tegevusest, sponsorlus, meediatulu ja tulu interneti ja muudest hasartmänguteenustest) ning analüüsida ka siseturu arvukaid poliitikavaldkondi, millel on otsene mõju nimetatud rahastamissüsteemidele. Komitee kutsus komisjoni üles tagama, et Regioonide Komitee ja kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused oleksid otseselt kaasatud praegustesse ja edasistesse uurimisprojektidesse, kuna nemad toetavad sporditegevust kodanikele kõige lähemal tasandil;

⁽¹⁾ KOM (2011) 12 lõplik.
⁽²⁾ KOM (2007) 391 lõplik.

⁽³⁾ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon Euroopa Liidu spordialase töökava (2011–2014) kohta.

Piirkondlike ja kohalike omavalitsuste roll

11. leiab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on otsustav roll Euroopa mõdme arendamisel spordis, kuna ametiasutused panustavad oma institutsiooniliste ülesannete raames kodanikele spordivaldkonna teenuste tagamise. Halduslikust vaatepunktist on need teenused olulised vahendid sotsiaalse kaasatuse edendamisel ja võitluses diskrimineerimise vastu;

12. rõhutab lisaks sellele, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on otsustav roll rahaliste vahendite pakkumisel sporditegevuse ja selleks vajalike rajatiste ja seadmete jaoks. Samuti on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel koostöös spordiorganisatsioonidega ning – seal, kus need on – riiklike olümpiakomiteede piirkondlike harudega on väga oluline roll elanike motiveerimisel spordiga tegelema; Komitee toetab ka seda, et riikides, kus selliseid struktuure veel pole, loodaks spordi piirkondlikud struktuurid, mis asjaomasel tasandil etendaksid spordi elavdamisel ja edendamisel tähtsat rolli;

13. meenutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on esmatähtis roll kõigi spordivaldkonnas tegutsevate sidusrühmade kohapealsel koordineerimisel, toetades eelkõige spordiliite ja vabatahtlikku tegevust spordis;

14. rõhutab lisaks sellele, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on alati tunnustanud ja kasutanud spordi kasvatustlikku mõju, kaasates spordi hariduspoliitikasse ja meetmetesse, mille eesmärk on elanikkonna elukvaliteedi ja tervise parandamine;

15. peab äärmiselt oluliseks, et Euroopa Komisjon austab spordi juhtimisstruktuuride sõltumatust kui üht spordikordaluste alustala ja respektierib liikmesriikide pädevust vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele;

16. peab samuti väga oluliseks tegelemist selliste väljakutsetega nagu spordiüritustega kaasnev vägivald ja sallimatus ning seda, et õigustasandil asutaks kindlalt ja tõhusalt lahendada Euroopa spordi ees seisvaid rahvusvahelisi probleeme, sealhulgas pettused, kokkulepitud tulemused ja doping;

17. kutsub Euroopa Komisjoni üles andma Regioonide Komiteele, kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, riiklikele spordiorganisatsioonidele ja – seal, kus need on – riiklikele olümpiakomiteedele aktiivsem roll nii spordivaldkonna poliitikameetmete väljatöötamisel kui ka rakendamisel;

18. rõhutab spordi võimet luua sidemeid avaliku sektori asutuste, ühingute, spordiliitude, klubide ja teiste organisatsioonide vahel ning peab vajalikuks sellise võrgustiku loomist, mis lihtsustaks ja kiirendaks teadmiste vahetamist spordi valdkonnas ning selle ühiskondlikku mõju. Samuti tähendaks kohalikul tasandil tegutsevate avaliku sektori asutuste võrgustiku loomine suurt edusammu omavalitsuste osatähtsuse arendamisel spordivaldkonna mõju suurendamisel, võimaldades neil panustada spordivaldkonna tõhustamisse Euroopa tasandil;

19. palub komisjonil kaasata Regioonide Komitee aktiivselt aruteludesse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku väljatöötamise üle, et jätkata innustavaid meetmeid, mis võeti spordisektoris käivitatud projektide toetuseks või kavandati olemasolevate programmide raames, mis hõlmavad eri valdkondi, nagu haridus, elukestev õpe, rahvatervis, noored, kodakondsus, teadusuuringud, sotsiaalne kaasamine, sooline võrdõiguslikkus, rassismivastane võitlus;

20. peab väga oluliseks, et Euroopa Komisjon kaasaks Regioonide Komitee seoses käsitletavas dokumendis sisalduvate ettepanekutega algusest peale kõikidesse käimasolevatesse ja tulevastesse ettevalmistusmeetmetesse ning pakutud konkreetsetesse üritustesse;

21. teeb komisjonile ettepaneku toetada konkreetseid meetmeid nende projektide raames, mille eesmärk on vabatahtlike toetamine ja kaasamine spordivaldkonnas ning mis kavandatakse otse piirkondlike omavalitsuste, spordiorganisatsioonide ning – seal, kus need on – riiklike olümpiakomiteede piirkondlike harude, spordiklubide ja spordi edendamise organite tasandil;

Spordi osa ühiskonnas

22. tunneb heameelt, et komisjon juhtis tähelepanu vajadusele võidelda tõhusalt dopinguprobleemiga mitte üksnes võistlusspordis, kuna kõnealune probleem levib praegu üha olulisemal määral ka harrastusspordi valdkonnas, asjaolu, millega kaasnevad tõsised terviseriskid;

23. leiab, et kõnealuses kontekstis oleks tõhus meede teadmiste avardamine dopinguvastase ulatusliku leviku kohta harrastusspordis ning seejärel olemasolevate tõendite põhjal esmalt korrapärase kontrolli ja dopinguvastase kasutamise piiramist tõhustava strateegia sisseviimine mittepõhjustatud ringkondades ja seejärel karistuste raskendamine, sarnaselt narkootikumide puhul rakendatavate meetmetega. Need meetmed tuleks kooskõlastada ja nende eesmärk peaks olema heade tavade kehtestamine ja vahetamine dopinguvastaste strateegiate valdkonnas ja kõigis küsimustes. Komitee nõuab seoses ebaseadusliku dopinguvastase leppega, et Euroopa Liit ühineks Euroopa dopinguvastase leppega, milles tunnustatakse ülemaailmse dopinguvastase agentuuri (WADA) osatähtsust;

24. rõhutab probleemi, mida põhjustavad erinevused spordikohtu ja halduskohtu menetlusaegades. Komitee leiab, et Euroopa Komisjon peab võtma asjakohaseid õigusmeetmeid, tõhustades kriminaalõiguse sätteid ebaseadusliku dopinguvastase võitlemiseks;

25. teeb ettepaneku kehtestada ELi riikides ühtne dopinguvastane süsteem, mis hõlmab ka minimaalset kontrollide arvu nii võistluste ajal kui ka väljaspool võistlusi;

26. rõhutab tungivat vajadust võidelda ebaseaduslike kihlvedudega spordis, mis moonutavad spordi ühiskondlikku ja harivat funktsiooni, ning tervitab asjaolu, et komisjon on juba rakendanud sätteid nende olukordade lahendamiseks;

27. tunneb eelkõige heameelt selle üle, et komisjon on juba võtnud toetusmeetmeid võitluseks pettuse ja korrupsiooni vastu spordiringkondades, kaasates need meetmed tegevuste hulka, mille kohta kehtib nõukogu raamotsus 2003/568/JSK (korrupsioonivastase võitluse kohta erasektoris), ulatuslikuma korrupsioonivastase paketi raames, mis on ette nähtud aastaks 2011;

28. rõhutab, et on oluline, et Euroopa Komisjoni toetaks partnerlusvorme, mis lihtsustavad varajase hoiatuse süsteemi arengut, et ennetada pettusi ja skandaale seoses spordivõistluste kokkulepitud tulemustega ning võidelda igasuguse võimaliku organiseeritud kuritegevusega Euroopa spordis, innustades liikmesriike võtma äärmuslikke meetmeid pettuse vastu spordis ning ühtlustama karistusi kõnealuses valdkonnas;

29. rõhutab spordi moraalseid väärtusi ning eelkõige vajadust õpetada noortele „kaotuse väärtust“ ja „ausat mängu“, koolitades selles vaimus eelkõige treenereid ja spetsialiste, kes peavad olema eeskujuks, et vältida kahetsusväärseid ja kasvatuslikult negatiivset mõju avaldavaid juhtumeid, mis kahjuks sageli ilmnevad teatud spordivõistluste lõpus;

30. jagab Euroopa Komisjoni seisukohta, et vaja on tugevdada sidet spordi ja hariduse vahel, et kasutada ära spordi positiivset mõju, et parandada inimeste heaolu teatud terviseprobleemide ja haiguste ennetamisega (näiteks rasvumine ning südame- ja veresoonkonnahaigused), mis pikas perspektiivis aitaks kaasa tervishoiuga seonduvate kulude vähendamisele, mis neelavad väga suure osa piirkondade eelarvest;

31. rõhutab, et oluline on teavitada igapäevase spordiharrastuse kasulikkusest kõiki vanuserühmi, sealhulgas lapsi, täiskasvanuid ja eakaid inimesi; ja peab erakordselt tähtsaks viia ellu idee „sport igapäevaseks“ ning muuta korrapärane füüsiline tegevus aina populaarsemaks;

32. rõhutab, et integreeriva sportliku tegevuse tähtsust arvestades tuleb luua võimalusi, et puuetega sportlased ja õpilased saaksid igapäevaselt spordiga tegeleda nii koolis kui ka väljaspool kooli ja et spordi edendamise võimaluste juures võetakse piisavalt arvesse ka invaspordi toetamist ja arendamist;

33. innustab seega riigiasutusi ja kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi soodustama kõigis koolides igapäevast tasuta sportimise võimalust, pakkudes piisavat infrastruktuuri;

34. soovib rakendada meetmeid spordi mõõtme tugevdamiseks eelkooli ja kooli õppekavas;

35. soovib, et kehalise kasvatusena alustataks juba lasteaias ja et liikmesriigid looksid kehalise kasvatusena õpetamiseks koolis

soodsaid tingimusi, võttes arvesse laste ja noorte pedagoogilisi, füüsilisi ja psüühilisi eeldusi. Lisaks leiab komitee, et kehaline kasvatus on terviklikus hariduses kesksel kohal;

36. soovib tunnustada paralleelse kutsehariduse vajadust noortel võistlussportlastel, pidades eriti silmas just nooremaid sportlasi. Selleks on vaja hariduse ranget ja korrapärase kontrolli, et saaks tagada selle kvaliteeti. Lisaks on komitee seisukohal, et sealjuures saaks edastada ka moraalseid, kasvatuslikke ja professionaalsetele sportlastele olulisi väärtusi;

37. toetab spordivaldkonna töötajate, instruktorite ja treenerite suuremat liikuvust, mis põhineb ühistel ja kokkulepitud eeskirjadel, mida piirkonnad ja liikmesriigid vastastikku tunnustavad;

38. teeb ettepaneku luua tippsportlastele Euroopa spordisaadiku roll ja seda edendada nii sportlaskarjääri jooksul kui ka pärast selle lõppu;

39. avaldab kahetsust, et Euroopa Komisjoni teatistes ei käsitleta otseselt ja üksikasjalikult vabatahtlikku tegevust spordis, mis kujutab endast spordi tõelist ühiskondlikku potentsiaali;

40. kutsub seetõttu nii Euroopa Komisjoni kui kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles pöörama ka edaspidi suurt tähelepanu vabatahtlikule sporditegevusele, mis võib pakkuda tõhusat tuge haridusele igal tasandil, rikastades õppekavasid ja olles tõhus elukestva õppe vahend toetades oluliselt kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning spordiühinguid nende ürituste läbiviimisel, mis lähendavad kodanikke spordile ja mida iseloomustab alati vabatahtliku tegevuse mittetulunduslik laad;

41. rõhutab, et vabatahtlik tegevus spordivaldkonnas peab edendama solidaarsuse põhimõtet ning olema seega selgelt eristatav kõrgelt tasustatud professionaalsest spordist;

42. väljendab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste soovi suurendada spordist saadavat ühiskondlikku kasu, kasutades ära võimalused, mida komisjon kavatses pakkuda spordiga seonduvate struktuurifondide vahendite kasutamiseks, ja toetust Euroopa linnade projektile vabatahtliku tegevuse jaoks spordis; peab sobivaks spordi kui väärtusliku vahendi kasutamist sotsiaalse rahulolematuse ennetamisel ja sotsiaalse integratsiooni tugevdamisel, luues väikeseid spordirajatisi, mida saab kasutada tasuta (minispordiväljakud), eriti sotsiaalselt ja geograafiliselt ebasoodsates piirkondades, osutades erilist tähelepanu väikestele ja kõrvalistele küladele;

43. rõhutab selliste spordialaste algatuste nagu eriolümpia ühiskondlikku kasu, tänu millele edendatakse puuetega inimeste sotsiaalset kaasatust, aidates erineval määral kaasa nende sõltumatusele, muutes nad täieõiguslikeks ja aktiivseteks osalejateks ühiskonnas;

44. rõhutab veelkord, et oluline on toetada puuetega inimeste igapäevast spordiharrastust, andes toetusi spordiühingutele, kes meelitavad füüsiliste, intellektuaalsete või sensorsete puuetega inimesi spordiga tegelema, muuhulgas sellise spetsiifilise individuaalse varustuse asendamiseks või ostmiseks, mis on vajalik seda liiki tegevuse jaoks ning samuti arhitektuuriliste takistuste täielikuks kaotamiseks, et võimaldada lihtne juurdepääs spordirajatistele või spordiüritustel osalemiseks; pidades silmas eelkõige demograafilisi arenguid, peaksid spordirajatised ja sportimisvõimalused olema järjest enam kohandatud eakamate inimeste vajadustele;

45. teeb ettepaneku toetada naiste sporti, võimaldades võrdselt juurdepääsu individuaal- ja võistkonnaspordialadele, töötades välja erinevaid eeskirju, tagades naiste spordialadele võrdsed rahastamisvõimalused ja võrdse meediakajastuse kõigist naiste spordivõistlustest; samuti kutsub komitee üles tunnustama naiste erinevatel spordialadel saavutatud edusamme samal viisil kui meeste edusamme ja rõhutab, kui vajalikud on spordivõistlustel diskrimineerimisvastased reeglid, millega sätestataks ühesugused auhinnasummad nii naistele kui meestele;

46. soovib Euroopa Komisjonil mitte unustada ülikoolide, ühingute ja noorte klubide esmatahtsust, kes tuleb kaasata spordi asjakohase väärtustamise eesmärgil;

Spordi majanduslik mõõde

47. rõhutab, et ligikaudu 2 % SKPst maailmas luuakse spordisektoris ning toonitab, et spordil, sporditööstusel, sporditurismil ja suurtel spordiürituste korraldamisel on positiivne mõju majandusele, eelkõige turismivaldkonnale ja tööhõivele. Lisaks rõhutab komitee, et kõnealused tegurid on suure tähtsusega töökohtade loomisele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete lisaväärtusele;

48. hindab Euroopa Komisjoni püüet määrata liikmeriikide vahelises koostöös spordi majanduslik osa spordi satelliitarendamise abil, mis sõelub rahvamajandusest spordiga seotud tegevused ning toob esile lisaväärtuse, mida loovad sport ja spordiga seonduvad majandustegevused;

49. soovib Euroopa Komisjonil kaasata nimetatud satelliitarendamise loomise kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kuna neil on võimalus otseselt mõjutada spordimaailma, liikmesriike ja Euroopa ametiasutusi ning akadeemilisi ringkondi;

50. peab esmatahtsaks, et spordivaldkonnas võetud meetmeid rahastatakse programmide, nagu Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ning spordiga seotud olemasolevatest Euroopa Liidu raamprogrammide ja välja pakutud Euroopa Liidu spordi raamprogrammist, mis on kavas luua ELi järgmisel eelarveperioodil; Seetõttu leiab komitee, et Euroopa Regionaalarengu Fondi võimalusi tuleks maksimaalselt ära kasutada, et toetada spordiinfrastruktuuri ja sporditegevusi, ning Euroopa Sotsiaalfondi võimalusi selleks, et suurendada töötajate pädevust ja konkurentsivõimet spordisektoris;

51. tervitab ja toetab Euroopa Komisjoni soovitud spordiorganisatsioonidele luua meediaõiguste kollektiivse müügi mehhanismid, et tagada tulu piisav ümberjagamine finantssolidaarsuse mehhanismide abil, mis vähendab lõhet „rikaste spordi” ja „vaeste spordi” vahel ning on täies vastavuses ELi normide, avalikkuse teabesaamise õiguse ja finantssolidaarsuse mehhanismiga;

Spordi korraldus

52. soovib selliste algatuste käivitamist ja toetamist, millel on otsene mõju kõigile Euroopa kodanikele, vaatamata sellele, kas nad juba tegelevad aktiivselt spordiga või mitte. Sinna hulka kuuluvad muu hulgas Euroopa spordiaasta, Euroopa detsentraliseeritud spordifestivalide ja Euroopa spordi päeva korraldamine. Need algatused aitaksid kaasa Euroopa uuele spordipoliitika kujundamisele;

53. toetab vajadust tõhustada konkreetse rahalise toetuse abil ja Euroopa kultuuripealinna, Euroopa roheline pealinna, Euroopa noorte pealinna algatuse eeskujul algatust Euroopa spordipealinn, mille algatajad ja läbiviijad on alates 1991. aastast eraisikud ning mille mõju ja nähtavus Euroopas pidevalt kasvavad. Tagada tuleks ELi toetus, mis võimaldaks sellel algatusel edasi areneda ja mille järelevalvet võiks teostada Euroopa Komisjon;

54. kutsub üles korraldama koostöös kõigi aegade suurte sportlastega selliseid reklaamikampaaniaid ja/või spordiüritusi, mis oleksid suunatud suurtele ühiskondlikele probleemidele nagu rassism ja ksenofoobia, alaealiste ärakasutamine, noorte kuritegevus, võitlus igat liiki organiseeritud kuritegevuse vastu, või ka inimõiguste juhtumitele, kus sport võib aidata kaasa Euroopa Liidu ühiste väärtuste edendamisele;

55. rõhutab politiseivõimude rahvusvahelise koostöö süsteemi juba kogetud tõhusust avaliku korra tagamisel suurte spordiürituste raames;

56. rõhutab samas, et sellist politiseivõimude koostööd tuleb teha ja laiendada tõhusalt ning kohustuslikult suurematel ELis toimuvatel spordiüritustel, ka juhul, kui kaasatud ei ole üksnes liikmesriigid, vaid ka kandidaatriigid, potentsiaalsed kandidaatriigid või kolmandad riigid;

57. kiidab heaks mõnede Euroopa spordiorganisatsioonide meetmed, mille eesmärk on tõhustada Euroopa jalgpalli ausat rahastamist, kuid leiab, et kõnealused meetmed peaksid olema suuremal määral allutatud siseturu ning konkurentsi reeglitele;

58. leiab, et Euroopa Komisjon ja nõukogu peaksid analüüsima tegureid, mis võiksid aidata tõhusamalt lahendada spordivõistluste kokkulepitud tulemuste probleemi;

59. soovib osaleda komisjoni eelseisval konsulteerimisel internetipõhiste hasartmänguteenuste küsimuses;

60. leiab, et spordiagentide üleviimise kohta kehtivate eeskirjadega seotud küsimustele tuleb läheneda jõuliselt ja tõhusalt;

61. kutsub meeskonnaspordi puhul üles hindama spordi tunnustatud eripära taustal positiivselt nende võimalike eeskirjade tagajärgi, mida rakendatakse kohapeal koolitatud mängijatele;

Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega

62. teeb ettepaneku määratleda täpsemalt rahvusvahelise koostöö ulatus spordi valdkonnas, keskendudes seejuures eelkõige Euroopa Liidu liikmesriikidele, kandidaatriikidele ja võimalikele kandidaatriikidele ning Euroopa Nõukogu liikmesriikidele;

63. rõhutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kes juba rakendavad kõnealuste osalejatega eri tüüpi koostöö- ja partnerlusvorme, võiks olla võtmerolli koostöö tõhustamisel, kasutades ära pikki koostöösuhteid;

Kokkuvõte

64. rõhutab vajadust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ulatuslikuma kaasamise järele Euroopa Komisjoni, nõukogu ja riiklike spordiasutuste ühiste tegevuskavade alusel;

65. kiidab heaks teatistes mainitud viite kohalikule ja piirkondlikule mõõtmele, eelkõige seoses toetusega spordiinfrastruktuuridele ja –spordivaldkonna jätkusuutlikule tegevustele;

66. rõhutab spordi keskkonnaaspekti, st vajadust Euroopa ja piirkondliku tasandi meetme järele, mille eesmärk on innustada spordirajatiste asjakohast kohandamist looduse ja keskkonnaga, kasutades keskkonnasäästlikku ehitustehnikat ja -materjale ning

järgides rangeid energiasäästu eeskirju. Komitee teeb ettepaneku innustada selliseid spordialgatusi, millega kaasneb võimalikult väike keskkonnamõju, edendada säästvat liikumist, eelkõige ühistranspordi ja jalgrataste kasutamist ja kõndimist ning näha ette hüvitussüsteem suurte rahvamasside transpordist tuleneva kliimamõju vähendamiseks või kaotamiseks;

67. nõuab, et struktuurifonde kasutataks spordiprogrammide ja -algatuste toetamiseks, kui need on tihedas kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega (arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv). Nii saab kasutada sporti täiel määral ära kohaliku ja piirkondliku arengu, linnakeskkonna elavdamise, maapiirkondade arengu, sotsiaalse kaasatuse, töölase konkurentsivõime ning töökohtade loomise vahendina. Sel eesmärgil peaksid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kellel on esmatähtis roll spordi rahastamisel ja spordi kättesaadavamaks muutmisel, olema aktiivsemalt kaasatud ELi tasandi aruteludesse kõnealusel teemal;

68. teeb ettepaneku toetada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaudu ülikoolide võrgustikku, et edendada spordipoliitikat;

69. teeb ettepaneku toetada elukestva õppe raames uuenduslikke algatusi füüsilise tegevuse jaoks koolides, eelkõige õpilaste jaoks vanuses 4–14 aastat;

70. leiab, et spordiürituste majanduslike tagajärgede analüüsimiseks tuleks käivitada uuring, milles otseselt osalevad piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused, ning luua spordi järelevalvesüsteem ja andmebaas, et analüüsida ja koguda andmeid erinevate ürituste kohta;

71. leiab, et Euroopa Komisjon peaks kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, riiklike spordiorganisatsioonide piirkondlikke harusid ja – seal, kus need olemas on – riiklike olümpiakomiteede piirkondlikke harusid ulatuslikumalt kaasama Euroopa spordifoorumi või iga-aastaste kohtumiste korraldamisse, kuna need üritused on alus sporditegevuse integreerimisele ELi fondidesse, programmidesse ja algatustesse.

Brüssel, 12. oktoober 2011

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO

Tellimishinnad aastal 2012 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 310 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	840 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

